

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
«Επιστήμες της Αγωγής - Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση με την χρήση των ΤΠΕ
(e-Learning)».

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, , για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης

ΑΝΔΡΙΑΝΑΚΗ ΣΤΥΛΙΑΝΗ

Επιβλέπουσα καθηγήτρια: Καλλιόπη Τρούλη

Ρέθυμνο, Δεκέμβριος 2023

**Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
«Επιστήμες της Αγωγής - Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση με την χρήση των ΤΠΕ
(e-Learning)».
[Αριθμ. ΦΕΚ 635 τ.Β΄/9.3.2016]**

Ακαδημαϊκός Υπεύθυνος ΠΜΣ:

Καθηγητής Αναστασιάδης Παναγιώτης

Πανεπιστήμιο Κρήτης – Παιδαγωγικό Τμήμα Δ.Ε

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Σχεδιασμός και αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε΄ και ΣΤ΄ Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης

Στυλιανή Ανδριανάκη

Υπέθυνη Δήλωση Συγγραφέα:

Δηλώνω ρητά ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν. 1599/1986 και τα άρθρα 2,4,6 παρ. 3 του Ν. 1256/1982, η παρούσα εργασία αποτελεί αποκλειστικά προϊόν προσωπικής εργασίας και δεν προσβάλλει κάθε μορφής πνευματικά δικαιώματα τρίτων και δεν είναι προϊόν μερικής ή ολικής αντιγραφής, οι πηγές δε που χρησιμοποιήθηκαν περιορίζονται στις βιβλιογραφικές αναφορές και μόνον.

© Πανεπιστήμιο Κρήτης, ΠΤΔΕ,ΕΔΙΒΕΑ, 2018

Το Π.Τ.Δ.Ε του Πανεπιστημίου Κρήτης και ειδικότερα το Ε.ΔΙ.Β.Ε.Α, διατηρεί το δικαίωμα της χρήσης και αναπαραγωγής της παρούσας εργασίας για διδακτικούς και ερευνητικούς σκοπούς.

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

«Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινήσιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

Στυλιανή Ανδριανάκη

Επιτροπή Επίβλεψης Πτυχιακής / Διπλωματικής Εργασίας
Επιβλέπουσα: Καλλιόπη Τρούλη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Συν-Επιβλέπων Καθηγητής:

Κωνσταντίνος Κωτσίδης

Διδάκτωρ, Παν. Κρήτης

Ρέθυμνο, Ιανουάριος 2024

*Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση
Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας
του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη
μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»*

Η παρούσα διπλωματική εργασία πραγματοποιήθηκε στο Πανεπιστήμιο Κρήτης, στο τμήμα του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης και συγκεκριμένα στο Εργαστήριο του ΕΔΙΒΕΑ.

Η διεκπεραίωση της μεταπτυχιακής εργασίας δεν θα γίνονταν χωρίς τη βοήθεια της καθηγήτριας μου, Αν. Καθηγήτριας του Π.Τ.Π.Ε., Κας Καλλιόπης Τρούλη, καθώς και σε όλη την υποστήριξη που έλαβα από τους καθηγητές/τριες και συνεργάτες του ΕΔΙΒΕΑ. Επίσης, χρωστάω ένα μεγάλο ευχαριστώ και στην ομάδα μου ΜΙΣΑ, (Ιωσηφίνα, Μαρία και Άλκη) για όλες τις στιγμές που ζήσαμε μέχρι το τέλος των μαθημάτων του ΠΜΣ. Θέλω, επίσης, να ευχαριστήσω τον συντροφό μου, για την άμετρη συμπαράσταση, κατανόηση και υποστήριξη που έδειξε καθόλη τη διάρκεια των μεταπτυχιακών μου σπουδών.

Τέλος θέλω να ευχαριστήσω πολύ, την αγαπημένη μου οικογένεια, που πάντα με υποστηρίζει και με ωθεί στο να κάνω πράγματα που θα συμβάλλουν στην εξελιξή μου. Μα πιο πολύ χρωστάω ένα μεγάλο ευχαριστώ στον αδερφό μου, Λευτέρη, που αποτελεί πρότυπο για μένα.

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

Περίληψη

Η εργασία αυτή έχει ως σκοπό τον σχεδιασμό και την αποτίμηση του Εκπαιδευτικού Υλικού για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης. Το εκπαιδευτικό υλικό που έχει δημιουργηθεί τηρεί τη μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Για τη δημιουργία και σχεδίαση του εκπαιδευτικού υλικού χρησιμοποιήθηκε το εργαλείο H5P, το οποίο ενσωματώθηκε στο ανοικτό ψηφιακό περιβάλλον του Chamilo. Η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού υλικού πραγματοποιήθηκε από τρεις εκπαιδευτικούς ειδικούς της ΕΞΑΕ, οι οποίοι κλήθηκαν να συμπληρώσουν δύο ερωτηματολόγια ανοικτού τύπου σχετικά με το αν το εκπαιδευτικό υλικό διέπεται από τις αρχές και τη μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και αν αυτό έχει δημιουργηθεί σύμφωνα με τις αρχές της Πολυμεσικής Μάθησης. Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι το εκπαιδευτικό υλικό είναι κατάλληλο για την εκμάθηση του χορού Σάλσα, είναι εύχρηστο και σχεδιασμένο σύμφωνα με τη μεθοδολογία της ΕΞΑΕ. Ενώ, οι ειδικοί που το αξιολόγησαν προτείνουν την ενίσχυση των διδακτικών εννοιών με εισαγωγικές δραστηριότητες και την ύπαρξη περισσότερων ηχητικών στοιχείων στο θεωρητικό σκέλος του ΕΥ. Τέλος έκριναν σημαντικό να δίνονται οδηγίες για τη χρήση του forum, ώστε να γίνεται ορθή επικοινωνία χρήστη-εκπαιδευτικού.

Λέξεις – Κλειδιά

Εξ αποστάσεως εκπαίδευση, ΤΠΕ, κίνηση, χορός, ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

Abstract

The present study aims at designing and evaluating educational material for the learning of kinesiology during dancing salsa. It concerns pupils of 5th and 6th grade of Primary School. Such material has been created in compliance with the distant learning methodology. For its creation and design the H5P tool was employed, after incorporated into the Chamilo LMS (Learning Management System). Its evaluation was done with the means of qualitative research joined by three (3) distance learning experts. Research data derived from questionnaires that included open - ended questions regarding whether the educational material adheres to the principles and methodology of distance education and if it has been created in accordance with the principles of Multimedia Learning. Results showed that the aforementioned material is not only suitable for learning to dance salsa, but also useful, as well as in accordance with the distance learning methodology. However, the experts who evaluated it suggest enhancing the teaching units with introductory activities and incorporating more auditory elements into the theoretical part of the educational material. Finally, they deemed it important to provide instructions for the use of the forum to ensure proper user-educator communication.

Keywords

distance education, digital educational material, creativity, dance school

Περιεχόμενα

Περίληψη.....	v
Abstract	vi
Περιεχόμενα	vii
Κατάλογος Εικόνων / Σχημάτων	ix
Κατάλογος Πινάκων	x
Συνοτομογραφίες & Ακρωνύμια.....	xiii
1 Εισαγωγή.....	1
1.1 Προβληματική της εργασίας	1
1.2 Συνεισφορά της εργασίας.....	2
1.3 Σκοπός της εργασίας	2
1.4 Στόχοι της εργασίας.....	3
1.5 Ερευνητικά ερωτήματα	3
1.6 Δομή της Εργασίας.....	3
2 Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση.....	4
2.1 Η ανοικτή εκπαίδευση.....	6
2.2 Η ιστορία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης	6
2.2.1 Ο ορισμός της ΕξΑΕ	8
2.2.2 Η έννοια του E-learning.....	9
2.2.3 Βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις της ΕξΑΕ	10
2.2.4 Εισαγωγή των ΤΠΕ στην ελληνική εκπαίδευση.....	11
2.2.5 Η Σχολική ΕξΑΕ στα χρόνια της πανδημίας	13
2.2.6 Ο αντίκτυπος της ΕξΑΕ κατά την πανδημία.....	14
3 Το εκπαιδευτικό υλικό στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση	15
3.1 Ο ρόλος του εκπαιδευτικού υλικού	16
3.2 Βασικές αρχές εκπαιδευτικού υλικού.....	17
3.2.1 Οι αρχές του εκπαιδευτικού υλικού κατά τον Mayer	18
3.2.2 Οι αρχές του εκπαιδευτικού υλικού κατά Σπανακά και Λιοναράκη	21
3.3 Εκπαιδευτικό υλικό και πορεία μάθησης της ΕξΑΕ	22
3.4 Οι δραστηριότητες αξιολόγησης στην ΕξΑΕ.....	24
3.5 Μοντέλα διδακτικού σχεδιασμού στην ΕξΑΕ.....	25
3.5.1 Μοντέλο διδακτικού σχεδιασμού ADDIE	26
3.5.2 Μοντέλο Gagne.....	27
4 Ο ρόλος του εκπαιδευτικού στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση.....	28
5 Η κινησιολογία και ο χορός στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση.....	30
5.1 Δημιουργική κίνηση	30
5.2 Ορισμοί Κινητικής Δημιουργικότητας.....	30
5.3 Η κινητική δημιουργικότητα και ο χορός στο σχολείο	31
5.4 Δημιουργική κίνηση-χορός και Αναλυτικό Πρόγραμμα.....	33
5.5 Αναπτυξιακά κριτήρια.....	34
5.6 Ο χορός Σάλσα και η διδασκαλία του στο σχολείο.....	34
6 Περιγραφή Εκπαιδευτικού Υλικού	35

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση
Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας
του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη
μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

6.1	Τεχνολογικά μέσα ανάπτυξης του Ε.Υ	35
6.2	Η δομή και η μορφή του Ε.Υ	38
6.2.1	Είσοδος στο Chamilo- Περιγραφή του μαθήματος	38
6.2.2	Δομή κάθε διδακτικής ενότητας	41
6.2.3	Μορφή παρουσίασης των διδακτικών ενότητων	42
7	Μεθοδολογία έρευνας	47
7.1	Εισαγωγή	47
7.2	Σκοπός της έρευνας	47
7.3	Στόχοι της έρευνας	47
7.4	Ερευνητικά Ερωτήματα	47
7.5	Χρονική περίοδος διεξαγωγής της έρευνας	48
7.6	Είδος έρευνας	48
7.7	Η μέθοδος της δειγματοληψίας- Συμμετέχοντες στην έρευνα	48
7.8	Μέθοδος Έρευνας και μέσα συλλογής δεδομένων	49
7.9	Τρόπος επεξεργασίας ερευνητικών δεδομένων	53
7.10	Περιορισμοί της Έρευνας	56
7.11	Ζητήματα Δεοντολογίας	56
8	Παρουσίαση αποτελεσμάτων έρευνας	56
9	Συμπεράσματα- Προτάσεις	80
9.1	Συμπεράσματα	80
9.2	Περιορισμοί έρευνας	83
9.3	Σύγκριση με προγενέστερες έρευνες	83
9.4	Συνεισφορά και προτάσεις για περαιτέρω έρευνα	84
	Βιβλιογραφία	85
	Παράρτημα Α: «Ερωτηματολόγιο»	93

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση
Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας
του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη
μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

Κατάλογος Εικόνων / Σχημάτων

- Εικόνα 1 : Πλατφόρμα Chamilo
- Εικόνα 2 : Εργαλείο H5P
- Εικόνα 2 : Εργαλείο Doodly
- Εικόνα 4: Εφαρμογή Plotagon Studio
- Εικόνα 5 : Αρχική σελίδα
- Εικόνα 6: Περιγραφή Μαθήματος
- Εικόνα 7: Διδακτικές ενότητες
- Εικόνα 8: Εισαγωγικά Στοιχεία
- Εικόνα 9: Εκπαιδευτικό υλικό
- Εικόνα 10: Εκπαιδευτικό υλικό 2η διδακτική ενότητα
- Εικόνα 11: Επεξήγηση εικονιδίων πλοήγησης
- Εικόνα 12: Περιεχόμενα
- Εικόνα 13: Δραστηριότητα σωστού ή λάθους
- Εικόνα 14: Αντιστοίχιση εικόνας-λέξης
- Εικόνα 15: Βίντεο Doodly
- Εικόνα 16: Ανακεφαλαίωση μέσω Βίντεο Plotagon
- Εικόνα 17: Ηχητικά στοιχεία

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

Κατάλογος Πινάκων

- Πίνακας 1: Ερευνητικοί άξονες 1^{ου} και 2^{ου} ερευνητικού ερωτήματος
- Πίνακας 2: Κατηγορίες κωδικοποίησης (ειδικοί της ΕξΑΕ)
- Πίνακας 3: Φύλο ειδικών της ΕξΑΕ
- Πίνακας 4 : Χρόνια Προϋπηρεσίας
- Πίνακας 5: Ηλικιακή ομάδα ειδικών στην ΕξΑΕ
- Πίνακας 6: Εξοικείωση με ΤΠΕ και ΕξΑΕ
- Πίνακας 7: Βιβλιογραφική τεκμηρίωση
- Πίνακας 8: Αναφορά σε διαφορετικές πηγές
- Πίνακας 9: Συγκριτική ανάλυση πληροφοριών
- Πίνακας 10: Ερμηνεία /κριτική συζήτηση πληροφοριών
- Πίνακας 11: Δυνατότητα για περαιτέρω μελέτη σε διαφορετικές πηγές
- Πίνακας 12: Φιλικό ύφος
- Πίνακας 13: Χρήση προσωπικών και κτητικών αντωνυμιών
- Πίνακας 14: Χρήση καθομιλούμενης γλώσσας
- Πίνακας 15: Ευανάγνωστη γραφή
- Πίνακας 16: Ικανοποιητική πυκνότητα πληροφοριών
- Πίνακας 17: Τμηματική παρουσίαση στο μέγεθος της οθόνης
- Πίνακας 18: Μόνο κείμενο
- Πίνακας 19: Κείμενο και εικόνες
- Πίνακας 20: Κείμενο, εικόνες και video
- Πίνακας 21: Χρωματικές συνθέσεις για άνετη αλληλεπίδραση
- Πίνακας 22: Κατανοητά και αναγνωρίσιμα κουμπιά
- Πίνακας 23: Κατανοητά και αναγνωρίσιμα εικονίδια
- Πίνακας 24: Εύκολη πλοήγηση
- Πίνακας 25: Σωστοί υπερσύνδεσμοι
- Πίνακας 26: Συμβουλές μελέτης
- Πίνακας 27: Έμφαση σε συγκεκριμένα σημεία
- Πίνακας 28: Επεξηγηματικά σχόλια
- Πίνακας 29: Δραστηριότητες που ενθαρρύνουν την έκφραση απόψεων – κρίσεων

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση
Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας
του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη
μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

- Πίνακας 30: Δραστηριότητες που ενθαρρύνουν τη διατύπωση ερωτήσεων
- Πίνακας 31: Δραστηριότητες που ενθαρρύνουν τη συναισθηματική εμπλοκή
- Πίνακας 32: Δραστηριότητες που ενθαρρύνουν ανταλλαγή απόψεων μεταξύ εκπαιδευόμενων
- Πίνακας 33: Δραστηριότητες που ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να αισθανθεί μέλος μιας κοινωνικής ομάδας
- Πίνακας 34: Δραστηριότητες που ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο στην ενσωμάτωση/ εμπλουτισμό των απόψεών του;
- Πίνακας 35: Δραστηριότητες αυτοαξιολόγησης
- Πίνακας 36: Δραστηριότητες ανάπτυξης αυτόνομης κριτικής σκέψης
- Πίνακας 37: Δραστηριότητες ανάπτυξης διαύλων επικοινωνίας με στόχο την ανατροφοδότηση
- Πίνακας 38: Δραστηριότητες συσχέτισης των νέων δεδομένων με τη δική του πραγματικότητα
- Πίνακας 39 : Δραστηριότητες εφαρμογής της νέας γνώσης στη δική του πραγματικότητα
- Πίνακας 40: Σαφήνεια στη διατύπωση του σκοπού της κάθε διδακτικής ενότητας
- Πίνακας 41: Σαφήνεια στη διατύπωση των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων κάθε διδακτικής ενότητας
- Πίνακας 42: Παρακίνηση σε επίπεδο γνώσεων
- Πίνακας 43: Παρακίνηση των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων σε επίπεδο δεξιοτήτων
- Πίνακας 44: Παρακίνηση των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων σε επίπεδο στάσεων
- Πίνακας 45: Έλεγχος προόδου με βάση τα προσδοκώμενα αποτελέσματα
- Πίνακας 46: Συνδυασμός κειμένου και εικόνας
- Πίνακας 47: Χρήση εικόνων
- Πίνακας 48: Στοιχεία αφήγησης
- Πίνακας 49: Μη σχετικές πληροφορίες
- Πίνακας 50: Φιλική Γλώσσα
- Πίνακας 51: Χρήση δεύτερου προσώπου
- Πίνακας 52: Ηχητική παρουσίαση
- Πίνακας 53: Φιλικό ύφος ηχητικής παρουσίασης
- Πίνακας 54: Φιλικός χαρακτήρας (avatar)

*Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση
Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας
του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη
μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»*

Πίνακας 55: Τμηματική παρουσίαση γνωστικού αντικειμένου

Πίνακας 56: Διαδραστικές δραστηριότητες με ανατροφοδότηση

Πίνακας 57: Μακροσκελή κείμενα

Πίνακας 58: Σαφείς οδηγίες για δραστηριότητες και εργασίες

Πίνακας 59: Στοιχεία επισήμανσης

Πίνακας 60: Εισαγωγικές δραστηριότητες

Πίνακας 61: Δυνατά σημεία

Πίνακας 62: Προτεινόμενες αλλαγές για βελτίωση

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση
Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας
του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη
μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

Συνομογραφίες & Ακρωνύμια

ΔΕ	Διπλωματική Εργασία
ΠΤΔΕ	Παιδαγωγικό Τμήμα Δ.Ε
ΠΜΣ	Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
ΑΕΞΑΕ	Ανοιχτή και Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση
ΕΥ	Εκπαιδευτικό υλικό
ΕΞΑΕ	Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση
ΕΔΙΒΕΑ	Εργαστήριο Προηγμένων Μαθησιακών Τεχνολογιών στη Δια Βίου Μάθηση και Εξ Αποστάσεως
ΤΠΕ	Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας
ΦΑ	Φυσική Αγωγή

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

1 Εισαγωγή

Εν όψη αυτού του κεφαλαίου θα παρουσιαστεί η προβληματική της εργασίας που σχετίζεται με το θέμα και την αφορμή της επιλογής του. Στη συνέχεια θα ακολουθήσει η συνεισφορά της εργασίας, ο σκοπός της εργασίας, οι στόχοι και τα ερευνητικά ερωτήματα που προέκυψαν από αυτούς. Τέλος, θα αναλυθεί η δομή της εργασίας.

1.1 Προβληματική της εργασίας

Η ραγδαία εξέλιξη του εκπαιδευτικού συστήματος, αλλά και η ανάγκη των εκπαιδευτικών να χρησιμοποιήσουν νέα και σύγχρονα εργαλεία στην μαθησιακή διαδικασία, αποτέλεσε ένας καταλυτικός παράγοντας για την επιλογή του παρόντος θέματος αυτής της διπλωματικής.

Τα τελευταία χρόνια και ειδικά μετά την πανδημία, η οποία έφερε νέα δεδομένα στον χώρο της εκπαίδευσης, ολοένα και περισσότεροι εκπαιδευτικοί έπρεπε να καταβάλλουν προσωπική προσπάθεια, δημιουργώντας δικά τους ηλεκτρονικά μαθήματα, ώστε να υποστηρίξουν τους μαθητές αλλά και τους ωθήσουν στην αλληλεπίδραση. Ωστόσο, έλειπε η παιδαγωγική διάσταση που θα έκανε την μάθηση ποιοτική και αποτελεσματική (Αναστασιάδης, 2020).

Έκτοτε έγιναν χιλιάδες επιμορφώσεις και η εξ αποστάσεως εκπαίδευση έγινε κομμάτι της καθημερινότητας στην κοινότητα των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευόμενων. Οι γνώσεις, λοιπόν, που έλαβα από το ΠΜΣ έγιναν ένα δυνατό εργαλείο με το οποίο δημιούργησα το ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό της εργασίας. Το υλικό αυτό βασίζεται στις αρχές της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.

Από την αντίπερα όχθη η αγάπη μου για την κίνηση και τον χορό αποτέλεσαν, τα συστατικά του συγκερασμού της ΕΞΑΕ με την κινητική δημιουργικότητα. Η παρούσα εργασία, αποτελεί τον σχεδιασμό και την αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού, με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης, για την εκμάθηση της κινησιολογίας στα πλαίσια του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού. Η ανάπτυξη της δημιουργικότητας αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι για έναν ενεργητικό τρόπο μάθησης και άρα έναν νέον τρόπο διδασκαλίας.

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

Αυτό που λείπει από τις αίθουσες διδασκαλίας είναι η δημιουργική σκέψη, οι τεχνικές δεξιότητες, η γνώση του περιεχομένου και η ανάπτυξη της κριτικής σκέψης που μπορούν να εφαρμοστούν εξίσου σε όλα τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών.

Συμπερασματικά, με το εκπαιδευτικό υλικό της παρούσας εργασίας είναι δυνατόν εκπαιδευτικοί και μαθητές να προσεγγίσουν την δημιουργική κίνηση και τον χορό με νέα ματιά, καθώς θα ικανοποιηθούν από τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα που προβάλλονται από το σύγχρονο Πρόγραμμα Σπουδών.

1.2 Συνεισφορά της εργασίας

Η παρούσα διπλωματική εργασία θα δώσει μία άλλη διάσταση στο χώρο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης. Θα προσφέρει στους μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού την εμπειρία εκμάθησης της κινησιολογίας με διαφορετικούς τρόπους, παράλληλα την απόκτηση γνώσεων με σκοπό την ενίσχυση της δημιουργικότητάς τους. Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό, που σχεδιάστηκε για συμπληρωματική σχολική εξ αποστάσεως εκπαίδευση, μπορεί μέσα από μία πιο σύγχρονη προσέγγιση να παρουσιάσει απλά και κατανοητά τη μεθοδολογία της κίνησης και του χορού Σάλσα αλλά και να παροτρύνει τους μαθητές να εκφραστούν μέσα από έναν διαφορετικό τρόπο, όπως αυτόν του χορού. Επομένως, ο σχεδιασμός ενός εύχρηστου εκπαιδευτικού υλικού θα ενισχύσει το ενδιαφέρον των μαθητών και ταυτόχρονα θα εκσυγχρονίσει τη εκπαιδευτική διαδικασία.

1.3 Σκοπός της εργασίας

Σκοπός της Ερευνητικής Εργασίας είναι ο σχεδιασμός ολοκληρωμένης παρέμβασης, συμπληρωματικής σχολικής ΕξΑΕ με τη χρήση διαδραστικού εκπαιδευτικού υλικού, για την ανάπτυξη της κινησιολογίας στα πλαίσια του χορού Σάλσα, η οποία αποτιμήθηκε από τελειόφοιτους του ΠΜΣ «Επιστήμες της Αγωγής - Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση με την χρήση των ΤΠΕ (e-Learning)».

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

1.4 Στόχοι της εργασίας

Οι στόχοι της παρούσας εργασίας είναι:

- να διερευνηθεί, αν το εκπαιδευτικό υλικό διέπεται από τις αρχές και τη μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.
- να διερευνηθεί, αν η δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού έγινε σύμφωνα με τις αρχές της Πολυμεσικής Μάθησης.

1.5 Ερευνητικά ερωτήματα

Κάθε στόχος αντιστοιχεί σε ένα ερευνητικό ερώτημα. Επομένως, σύμφωνα με τους στόχους προκύπτουν τα παρακάτω ερευνητικά ερωτήματα:

1ο Ερευνητικό Ερώτημα: Το εκπαιδευτικό υλικό διέπεται από τις αρχές και τη μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης;

2ο Ερευνητικό Ερώτημα: Το εκπαιδευτικό υλικό έχει δημιουργηθεί σύμφωνα με τις αρχές της Πολυμεσικής Μάθησης;

1.6 Δομή της Εργασίας

Η παρούσα εργασία αποτελείται από 9 κεφάλαια. Ειδικότερα:

Στο πρώτο (1^ο) κεφάλαιο αναφέρονται η προβληματική και η συνεισφορά της εργασίας, ο σκοπός, οι στόχοι και τα ερευνητικά ερωτήματα ως αποτέλεσμα αυτών, ενώ στο τέλος αναλύεται η δομή της.

Στο δεύτερο (2^ο) κεφάλαιο αναφέρονται η Εξ αποστάσεως εκπαίδευση, καθώς και η ιστορική αναδρομή. Επιπλέον δίνονται οι ορισμοί και οι βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις της ΕξΑΕ. Τέλος, περιγράφονται τα χαρακτηριστικά, οι διαστάσεις και η σχολική ΕξΑΕ.

Στο τρίτο (3^ο) κεφάλαιο αναλύονται οι βασικές αρχές του εκπαιδευτικού υλικού στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση, αλλά και τα διάφορα μοντέλα σχεδιασμού.

Στο τέταρτο (4^ο) κεφάλαιο περιγράφεται ο ρόλος του εκπαιδευτικού στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση.

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

Στο πέμπτο (5^ο) κεφάλαιο αναφέρεται η κινησιολογία και ο χορός στα πλαίσια της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Στο έκτο (6^ο) κεφάλαιο περιγράφεται το εκπαιδευτικό υλικό που δημιουργήθηκε στα πλαίσια του ΠΜΣ. Συγκεκριμένα, αναλύεται το εκπαιδευτικό υλικό που σχεδιάστηκε για τη δημιουργική κίνηση. Στην αρχή αναφέρονται οι εφαρμογές που μέσα από αυτές πραγματοποιήθηκε η ανάπτυξη του εκπαιδευτικού υλικού, αλλά και οι θεωρίες μάθησης στις οποίες βασίστηκε. Στη συνέχεια, μέσα από εικόνες του εκπαιδευτικού υλικού, αναδεικνύεται η είσοδος στην πλατφόρμα Chamilo, η περιγραφή του μαθήματος, η δομή, τα περιεχόμενα και η μορφή των διδακτικών ενοτήτων.

Στο έβδομο (7^ο) κεφάλαιο περιγράφεται η μεθοδολογία της έρευνας και η αποτίμηση του εκπαιδευτικού υλικού από τους ειδικούς στην ΕξΑΕ. Αναλυτικά παρουσιάζονται ο σκοπός, οι στόχοι, τα ερευνητικά ερωτήματα, το είδος της έρευνας, τη χρονική περίοδο, η μέθοδος της δειγματοληψίας, οι μέθοδοι έρευνας, τα μέσα συλλογής δεδομένων και ο τρόπος επεξεργασίας τους, οι περιορισμοί της έρευνας και τα ζητήματα δεοντολογίας.

Στο όγδοο (8^ο) κεφάλαιο αναφέρονται και αναλύονται τα δεδομένα της έρευνας που προήλθαν από τις απαντήσεις των ερωτηματολογίων.

Στο ένατο (9^ο) κεφάλαιο αναλύονται τα συμπεράσματα που προέκυψαν ανά ερευνητικό ερώτημα, η εκτιμώμενη συνεισφορά της εργασίας, αλλά και προτάσεις για μελλοντική έρευνα.

Τέλος, ακολουθούν οι βιβλιογραφικές αναφορές και το παράρτημα που περιλαμβάνει το ερωτηματολόγιο που δόθηκε στους ειδικούς της ΕξΑΕ.

2 Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Ένα από τα πιο σημαντικά συστατικά της ανάπτυξης της εξ αποστάσεως μάθησης είναι η δημιουργία και ο σχεδιασμός εκπαιδευτικού υλικού. Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση είναι μοναδική καθώς γίνεται ο βασικός διευκολυντής της μαθησιακής διαδικασίας όσον αφορά το εκπαιδευτικό υλικό. Ο εκπαιδευτής είναι το διδακτικό υλικό στην εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, ενώ ο δάσκαλος είναι αυτός που διδάσκει στην παραδοσιακή εκπαίδευση και το πρόγραμμα σπουδών υποστηρίζει τη δουλειά του. Ο δάσκαλος συμπληρώνει το εκπαιδευτικό υλικό επαινώντας την εργασία και ενισχύοντας τη μαθησιακή διαδικασία

*Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση
Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας
του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη
μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»*

των μαθητών. Όταν ασχολούμαστε με μια σειρά θεμάτων, η συμπεριφορά και η στάση τόσο του δασκάλου όσο και του μαθητή καθορίζουν πάντα πόσο υποστηρικτικό είναι το περιβάλλον. Αυτή η προσέγγιση υπογραμμίζει τη ιδιαιτερότητα και τη σημασία του εκπαιδευτικού υλικού σε οποιαδήποτε μορφή σε ένα ανοιχτό και εξ αποστάσεως περιβάλλον μάθησης (Λιοναράκης, 2001). Περισσότερο να αναφέρουμε ότι η ποιότητα των εκπαιδευτικών πόρων και οι παράμετροι με τις οποίες συμμορφώνονται όσον αφορά τις απαιτήσεις των μαθητών επηρεάζουν τη χρησιμότητά τους ως εκπαιδευτικά πεδία για τη συλλογή και την επεξεργασία πληροφοριών. Η επαφή δασκάλου-μαθητή, που αποτελεί σταθερό στοιχείο της παραδοσιακής εκπαίδευσης, εξελίσσεται ως η σημαντικότερη απαίτηση μεταξύ των μαθητών και του εκπαιδευτικού υλικού σε μορφές εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Αλλά καθώς εξελίσσονται τα γεγονότα, η ΑΕξΑΕ απέκτησε έναν ισχυρό σύμμαχο στον δρόμο που δεν έχει ακόμη αξιοποιήσει πλήρως: τη νέα τεχνολογία. Το κρίσιμο στοιχείο αυτής της «συμμαχίας» είναι ότι οι παράμετροι της συνεργασίας δεν έχουν ακόμη ξεκαθαριστεί από κανένα κόμμα. Και οι δύο πλευρές πρέπει να παρέχουν τη συγκατάθεσή τους σε «δεσμεύσεις», και η συγκατάθεσή τους θα πρέπει να είναι ευφάνταστη και υπό όρους.

Η πλειονότητα των ιδρυμάτων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στον κόσμο εκπροσωπούνται στο Διεθνές Συμβούλιο Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης, ένα παγκόσμιο δίκτυο επικοινωνίας για συγκρίσιμα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Ως αποτέλεσμα, ο όρος «Ανοιχτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση» έχει εγκαταλειφθεί υπέρ της «Ανοιχτής Εκπαίδευσης και Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης». Ενώ η δεύτερη εστιάζει σε μια συγκεκριμένη προσέγγιση για την ευέλικτη και διαδραστική πολυτροπική μάθηση, η πρώτη δίνει έμφαση στην αντίληψη, τη στάση και την αντίληψη της εκπαίδευσης ως «ανοιχτής» και συνεχούς, προσβάσιμης και προσαρμοσμένης στις μαθησιακές ανάγκες όλων των ειδών και των μορφών ανθρώπων.

Το πρώτο χρησιμοποιήθηκε και χρησιμοποιείται για να δείξει τις τάσεις στην εκπαιδευτική πολιτική, συμπεριλαμβανομένου του ανοίγματος, της ανάπτυξης και της πρόσβασης σε εκπαιδευτικά προγράμματα, εκπαιδευτικά ιδρύματα και υπουργεία Παιδείας. Χρησιμοποιείται όχι μόνο ως εκπαιδευτικό εργαλείο αλλά και ως πολιτική προοπτική, στάση και τακτική. Το δεύτερο, που σήμανε το τέλος μιας εκτεταμένης περιόδου εκπαιδευτικής πρακτικής, επισημοποίησε και καθιέρωσε το ενδεχόμενο φυσικής

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

απουσίας εκπαιδευτικού από την τάξη και από οποιοδήποτε εκπαιδευτικό περιβάλλον. Σταδιακά άρχισε επίσης να παράγει ειδικά δημιουργημένα εγχειρίδια οδηγιών. Με τον καιρό, στο εγχειρίδιο προστέθηκαν νέα είδη εκπαιδευτικών βοηθημάτων, κυρίως η δυνατότητα δανεισμού πρακτικών οργάνων και οι σχετικά πρόσφατες εξελίξεις στην τεχνολογία όπως για παράδειγμα το ραδιόφωνο, η τηλεόραση, το βίντεο και το φαξ. Με την απίστευτη ανάπτυξη των υπολογιστών και του διαδικτύου τους πιο πρόσφατους χρόνους (Λιοναράκης, 2001).

2.1 Η ανοικτή εκπαίδευση

Η σημερινή ραγδαία οικονομική, κοινωνική, επιστημονική και τεχνική πρόοδος, μαζί με τις αυξανόμενες ατομικές και κοινωνικές απαιτήσεις και ανάγκες, έχουν αναδείξει τα ελαττώματα και τους περιορισμούς του παλιού εκπαιδευτικού συστήματος περισσότερο από ποτέ. Πιο συγκεκριμένα, το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα, όπως ιδρύθηκε και συνεχίζει να λειτουργεί τώρα, είναι ανίκανο να καλύψει τις ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας και των πολιτών της για δια βίου μάθηση και συνεχή επιμόρφωση, καθώς και τα νέα προβλήματα της στιγμής. Τα συμβατικά πανεπιστήμια διακρίνονται από μια σειρά περιορισμών στην απεριόριστη πρόσβαση των πολιτών, καθώς και από ελλείψεις στην παροχή ευέλικτων προγραμμάτων σπουδών στους φοιτητές. (Τζώτζου, 2012).

2.2 Η ιστορία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης

Τα πρώτα μαθήματα αλληλογραφίας εισήχθησαν από τον Isaac Pitman το 1840, σηματοδοτώντας την αρχή της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Πολλές σχετικές θεωρίες με τη δυναμική της χρήσης υπολογιστών στον μέλλον και στο κομμάτι της εκπαίδευσης προέκυψαν μετά την ολοκλήρωση του πρώτου επαγγελματικού υπολογιστή το 1951 και ο Walter Kronkite χρησιμοποίησε έναν υπολογιστή για να προβλέψει το αποτέλεσμα των προεδρικών εκλογών το 1952. Ωστόσο, για πολλά χρόνια, δεν υπήρξε καμία βελτίωση στην αποτελέσματα (Shirley, 1995).

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

Η ίδρυση του Ανοικτού Πανεπιστημίου το 1969 στη Βρετανία, ωστόσο, σηματοδότησε την αρχή της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στη σύγχρονη μορφή της, αν και δεν έκανε ακόμη χρήση των τεχνολογιών που είναι διαθέσιμες σήμερα⁵. Το Ανοικτό Πανεπιστήμιο έχει κάνει μια προσπάθεια να εκπαιδεύσει έναν μεγάλο αριθμό ατόμων εκτός του συμβατικού πανεπιστημιακού περιβάλλοντος, χρησιμοποιώντας κείμενο, ήχο και βίντεο εκτός από μεικτά μέσα. Το Ανοικτό Πανεπιστήμιο ξεκίνησε ως ένα πείραμα με στόχο να προσεγγίσει τους πιο μειονεκτούντες φοιτητές στο εκπαιδευτικό σύστημα του Ηνωμένου Βασιλείου και να παρέχει πρόσβαση στην εκπαίδευση. Η αντιληπτή σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας του Ανοικτού Πανεπιστημίου ήταν ένα σημαντικό στοιχείο εξαιτίας των ελάχιστων πάγιων εξόδων του για εγκαταστάσεις και συντήρηση. Αυτό το επιχείρημα είναι ιδιαίτερα ενδιαφέρον για άτομα που θέλουν να εξετάσουν τις τρέχουσες σύγχρονες μεθόδους παροχής εκπαίδευσης εξ αποστάσεως. Η διαθέσιμη τεχνολογία για την παροχή εξ αποστάσεως εκπαίδευσης ήταν πολύ πιο περιορισμένη στα τέλη της δεκαετίας του 1960 και στις αρχές της δεκαετίας του 1970 από ότι είναι τώρα, αλλά το Ανοικτό Πανεπιστήμιο κατάφερε να διδάξει ένας τεράστιος αριθμός φοιτητών παρά τα όρια του παραδοσιακού πανεπιστημιακού συστήματος. Στην ιστορία της για το Ανοικτό Πανεπιστήμιο, η Jennifer Shelton γράφει: «Οι υποστηρικτές του Ανοικτού Πανεπιστημίου τάχθηκαν υπέρ της άμεσης και αποτελεσματικής παροχής εκπαίδευσης σε ενήλικες». Υποστήριξαν ότι χωρίς πανεπιστημιούπολη, υπήρχε σημαντικά χαμηλότερο κόστος κεφαλαίου. Επιπλέον, το 1973, ένας τακτικός καθηγητής πανεπιστημίου μπορούσε να διδάξει μόνο οκτώ φοιτητές μερικής φοίτησης, ενώ ένας ακαδημαϊκός του Ανοικτού Πανεπιστημίου μπορούσε να εκπαιδεύσει 180 φοιτητές μερικής φοίτησης» (Shelton ,2001).

Το Ανοικτό Πανεπιστήμιο παρέδιδε οδηγίες αυτοπροσώπως καθώς και μέσω τηλεφώνου, τηλεόρασης και ραδιοφώνου. Αρχικά, η εξ αποστάσεως εκπαίδευση προοριζόταν να επεκτείνει την αμεσότητα των παραδοσιακών ιδρυμάτων και να αμβλύνει τα προβλήματα με τους περιορισμούς και την αποκλειστικότητά τους, παρέχοντας παράλληλα καλή διδασκαλία για χαμηλή οικονομική επένδυση.. Καθώς οι νέες τεχνολογίες εξελίχθηκαν και έγιναν διαθέσιμες, η εξ αποστάσεως εκπαίδευση τις υιοθέτησε σταδιακά. Μέχρι σήμερα, το Διαδίκτυο και η έννοια της «εικονικής τάξης» είναι οι πιο επαναστατικές και πολλά υποσχόμενες τεχνολογίες στη σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας της

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

πανεπιστημιακής εκπαίδευσης για φοιτητές πέρα από τα όρια του ιδρύματος ως φυσική οντότητα. Η «εικονική τάξη» εκτελείται συνήθως σε σύστημα υπολογιστή ή μέσω Διαδικτύου.

Γενικά, ο μαθητής έχει πρόσβαση σε διάφορες υπηρεσίες και δυνατότητες μέσω υπολογιστή (συνήθως από το σπίτι). Αυτά περιλαμβάνουν ηλεκτρονική εγγραφή, διανομή υλικού μαθημάτων, πρόσβαση σε διαδικτυακά βίντεο και επικοινωνία μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με εκπαιδευτές, διοικητικό προσωπικό και άλλους φοιτητές. «Τα μαθήματα» και οι ομάδες συζήτησης πραγματοποιούνται σε διαδικτυακούς χώρους συνομιλίας, ενώ οι εργασίες και οι διαγωνισμοί δίνονται στον καθηγητή μέσω e-mail. Το Ανοικτό Πανεπιστήμιο διαθέτει ένα ολοκληρωμένο δίκτυο πληροφόρησης. Σε κάθε μαθητή ορίζεται ένας δάσκαλος που λειτουργεί ως δάσκαλος σε εύλογο τοπικό επίπεδο. Κατά τη διάρκεια ενός μαθήματος, ο επιμελητής επιβλέπει μικρές ομάδες είκοσι έως τριάντα μαθητών, βαθμολογεί και σχολιάζει τη δουλειά τους και παραδίδει κάποιο περιεχόμενο μαθημάτων χρησιμοποιώντας την παραδοσιακή δομή διδασκαλίας πρόσωπο με πρόσωπο. Αυτή η μέθοδος έχει αποδειχθεί πολύ ζωτικής σημασίας για την επιτυχία του Ανοικτού Πανεπιστημίου, καθώς βελτιώνει την εκπαιδευτική διαδικασία και παρέχει κίνητρα για συνέχιση των σπουδών. Τα προς συζήτηση θέματα παρέχονται ή δημοσιεύονται σε ψηφιακές συζητήσεις ή πίνακες ανακοινώσεων, όπου οι μαθητές μπορούν να κάνουν παρατηρήσεις και να ανεβάσουν νέα.

2.2.1 Ο ορισμός της ΕξΑΕ

Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση είναι μια ολοκληρωμένη και δομημένη μορφή εκπαίδευσης κατά την οποία απαιτείται σωστός σχεδιασμός για να μπορέσει να είναι λειτουργική και αποτελεσματική. Ο ορισμός της ΕξΑΕ είναι πολυδιάστατος, γι' αυτό είναι δύσκολο να αποδοθεί ένας συγκεκριμένος ορισμός. Οι Gunawardena και McIsaac (2004) πιστεύουν ότι ο πιο αντιπροσωπευτικός ορισμός είναι εκείνος των Garrison & Shale (1987), καθώς σε αυτόν τον ορισμό συμπεριλαμβάνονται έννοιες όπως : «μη συνεχούς επικοινωνίας», «αμφίδρομη αλληλεπίδραση» «χρήση της τεχνολογίας για την επίτευξη της αμφίδρομης επικοινωνίας». Την παιδαγωγική διάσταση στον παραπάνω ορισμό έδωσε ο Λιοναράκης επισημαίνοντας ότι η ΕξΑΕ αποσκοπεί στο να μάθει τον εκπαιδευόμενο πώς να μάθει,

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

δηλαδή να λειτουργεί αυτόνομα. (Λιοναράκης, Μανουσού, Χαρτοφυλακά, Παπαδημητρίου, Ιωακειμίδου, 2021)

Φυσικά η ΕξΑΕ παρουσιάζει σημαντικές διαφορές σε σχέση με την παραδοσιακή-διαζώσης εκπαίδευση, αφού υπάρχει η φυσική απόσταση του εκπαιδευτή και του εκπαιδευόμενου αλλά και η διαφοροποίηση ή διαμόρφωση του ΕΥ, ώστε αυτό να βασίζεται στις αρχές της ανοιχτής εκπαίδευσης. Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση μπορεί να γίνει διαδικτυακά μέσω του ΕΥ αλλά και συνδυαστικά με την μελέτη αυτού (ΕΥ) και συναντήσεων που πραγματοποιούνται δια ζώσης. (Αναστασιάδης & Μανουσού, 2016)

2.2.2 Η έννοια του E-learning

Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση, συχνά γνωστή ως "e-learning" στην παγκόσμια κοινότητα, χρησιμοποιείται συχνά στα μέσα ενημέρωσης χωρίς να ορίζεται ως όρος, φαινομενικά με την υπόθεση ότι όλοι γνωρίζουν σε τι αναφέρεται ο συγγραφέας. Όμως, τι ακριβώς είναι η ηλεκτρονική μάθηση και τι συνεπάγεται; Ορίζεται από τους Tim Wentling et al ως «η απόκτηση και εφαρμογή γνώσης που διανέμεται και διευκολύνεται κυρίως από τα ηλεκτρονικά μέσα». Αυτός ο τύπος μάθησης βασίζεται επί του παρόντος σε δίκτυα και υπολογιστές, αλλά αναμένεται ότι όταν αναπτυχθούν και υιοθετηθούν νέα κανάλια (ασύρματα, δορυφορικά) και τεχνολογίες (κινητά τηλέφωνα, PDA), θα εξελιχθεί σε συστήματα που θα αποτελούνται από πολλά κανάλια (ασύρματα, δορυφόρος) και τεχνολογίες (κινητά τηλέφωνα, PDA). Τα μαθήματα, τα μαθήματα και οι μικρότερες ενότητες μάθησης είναι όλα παραδείγματα ηλεκτρονικής μάθησης. Η ηλεκτρονική μάθηση μπορεί να είναι σύγχρονη ή ασύγχρονη, να κατανέμεται παγκοσμίως και να έχει διαφορετικούς χρονικούς περιορισμούς».

Ο όρος "e-learning", που είναι συντομογραφία της λέξης "e-μάθηση" στα αγγλικά, αναφέρεται στη χρήση της τεχνολογίας σε ένα εκπαιδευτικό πλαίσιο, συγκεκριμένα τη μάθηση με ηλεκτρονικά μέσα ή την παροχή διαλέξεων και σεμιναρίων σε ηλεκτρονικό περιβάλλον, καθώς και εκπαιδευτικό υλικό, λογοτεχνία, πρακτικές εργασίες και ούτω καθεξής σε ψηφιακή μορφή. Η ηλεκτρονική μάθηση είναι ένα σημαντικό συστατικό της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, το οποίο μπορεί να επιτευχθεί εξ ολοκλήρου ή εν μέρει μέσω του Διαδικτύου. Σε αυτό το σημείο, αξίζει να ανατρέξουμε στις ιστορικές αλλαγές στις εισροές που απαιτούνται για την παροχή εκπαίδευσης, με έμφαση στην εξ

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

αποστάσεως εκπαίδευση. Παρόλο που η ηλεκτρονική μάθηση είναι ένα σχετικά νέο φαινόμενο, οι προηγούμενες αναλογίες προσφέρουν μια πληθώρα γνώσεων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την πρόβλεψη της μελλοντικής της εξέλιξης.

2.2.3 Βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις της ΕξΑΕ

Είναι ευρέως αποδεκτό ότι το ΕξΑΕ έχει τόσα πλεονεκτήματα όσο και μειονεκτήματα, γιατί επιτρέπει στον εκπαιδευόμενο να μαθαίνει από το σπίτι, με τον δικό του ρυθμό, στον χρόνο που έχει στη διάθεσή του (Μανούσου & Χαρτοφυλάκα, 2011, Παπαδημητρίου & Λιοναράκη, 2009, Λοϊζίδου - Χατζηθεοδούλου, Vasala, Kako, 2009• Loizidou - Hadzitheodoulo, Vasala, Kako, 2009)

Σύμφωνα με τα ευρήματα της βιβλιογραφικής έρευνας, ο φοιτητής, επειδή δεν παρακολουθεί μια πραγματική τάξη ενός συμβατικού πανεπιστημίου μαζί με εμένα, τους καθηγητές του και τους υπόλοιπους συμμαθητές του, αισθάνεται όχι μόνο μοναξιά, αλλά και ανασφάλεια (Τζότζου & Μπικιλιάκη, 2013• Ζυγούρης & Μαυροειδής, 2011), γιατί δεν μπορεί να αλληλεπιδράσει μαζί τους σε πραγματικό χρόνο, να ανταλλάξει απόψεις, να επικοινωνήσει ή ακόμα και να γνωρίζει το επίπεδο επίτευξης του μαθησιακού στόχου.

Όταν η ΕξΑΕ γίνεται ασύγχρονα, γεγονός που αποκλείει την απρόσκοπτη εφαρμογή της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (Velaora, 2014), αυτά τα συναισθήματα αποξένωσης γίνονται πολύ πιο έντονα. Η επικοινωνία, η συνεργασία και η αλληλεπίδραση μεταξύ των μελών της τάξης είναι θεωρητικές αρχές που συμβάλλουν στην ανάπτυξη ενός εποικοδομητικού πλαισίου μάθησης. Η σημασία αυτών των αρχών για τα άτομα που εκπαιδεύονται εξ αποστάσεως τονίζεται ακόμη περισσότερο, επειδή η γεωγραφική τους διασπορά και η μοναχική διαδρομή αυτοεκπαίδευσης μπορεί να επιδεινώσει τα συναισθήματα απομόνωσης, μοναξιάς, αβεβαιότητας και ανασφάλειας. Η επικοινωνία, η συνεργασία και η αλληλεπίδραση μεταξύ των μελών της τάξης είναι θεωρητικές αρχές που συμβάλλουν στην ανάπτυξη ενός εποικοδομητικού πλαισίου μάθησης. Η σημασία αυτών των αρχών για τα άτομα που εκπαιδεύονται από απόσταση τονίζεται, επειδή η γεωγραφική τους διασπορά και η μοναχική διαδρομή αυτοεκπαίδευσης μπορεί να επιδεινώσει τα συναισθήματα απομόνωσης, μοναξιάς, αβεβαιότητας και ανασφάλειας.

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

2.2.4 Εισαγωγή των ΤΠΕ στην ελληνική εκπαίδευση

Το ΕξΑΕ είναι ιστορικά θεμελιωμένο σε μια μακρά κληρονομιά εμπειρίας διδασκαλίας και μάθησης. Οι τομείς της πληροφορικής και της εκπαίδευσης και της κατάρτισης είχαν σημαντικό αντίκτυπο στη συγκεκριμένη φράση. Σύμφωνα με τους Ευθυμίου και Βιτσιλάκη 2007, η έρευνα για την ικανότητα του υπολογιστή να είναι όχι μόνο πληροφοριακός αλλά και διαδραστικός ξεκίνησε τη δεκαετία του 1980. Ως αποτέλεσμα, τα άτομα που εμπλέκονται στην εκπαιδευτική διαδικασία χρησιμοποιούν αμφίδρομα εργαλεία επικοινωνίας (σύγχρονα και ασύγχρονα).

Μαζί με αυτό, ξεκίνησε η χρήση πολυμέσων, τα οποία μπορεί να περιλαμβάνουν πληροφορίες με τη μορφή βίντεο, ήχου, κινούμενων εικόνων κ.λπ. Η ένταξη ενός μαθήματος Πληροφορικής στο Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών κάθε βαθμίδας εκπαίδευσης μπορεί να θεωρηθεί ως αφετηρία για την ένταξη της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στην Ελλάδα (Δημητριάδης, 2014).

Ιστορικά, το Πανεπιστήμιο Πατρών ήταν το πρώτο Ελληνικό Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα που συμπεριέλαβε την επιστήμη των υπολογιστών στα προγράμματα σπουδών του το 1980, μετά την ίδρυση της σχολής «Μηχανικών Υπολογιστών & Πληροφορικής», η οποία είναι υπεύθυνη για τη διδασκαλία και την έρευνα των επιστημών και της τεχνολογίας υπολογιστών.

Η τεχνολογία των υπολογιστών εισήχθη στην κοινωνία τη δεκαετία του 1990 προτού ενσωματωθεί στις τάξεις. Αυτό καταδεικνύει όχι μόνο τη σημασία της μη τυπικής μάθησης, αλλά και τις ευκαιρίες που μπορεί να προσφέρει αυτός ο νέος τύπος μάθησης ESL μέσω υπολογιστή (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2000).

Στην Ελλάδα, το θεσμικό Ενιαίο Πλαίσιο για προγράμματα Πληροφορικής/ΤΠΕ στη σχολική εκπαίδευση σχεδιάστηκε το 1997, ενσωματώνοντας παιδαγωγικά μοντέλα και λαμβάνοντας υπόψη τις σύγχρονες θεωρίες μάθησης, ανάλογα με τα μοναδικά χαρακτηριστικά κάθε σχολικής μονάδας (Γουδής, 2015).

Παρά το γεγονός ότι επέτρεπε μόνο την προαιρετική ένταξη της επιστήμης των υπολογιστών στις δύο τελευταίες τάξεις, η ένταξη της πληροφορικής και των ΤΠΕ στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση ήταν ακόμη επιθυμητή. Το έργο «Οδύσσεια» του Προγράμματος Επιχειρησιακής Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

ξεκίνησε την ίδια χρονιά και συγχρηματοδοτήθηκε από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία μέχρι το 2002 (Δαραντούμης, 2015).

Οι στρατηγικοί στόχοι του έργου ήταν η παροχή πρόσβασης στην εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση σε όλους τους νέους ηλικίας 15-20 ετών, καθώς και η ανάπτυξη της υποδομής και του εκπαιδευτικού συστήματος ώστε να ανταποκρίνεται στις μεταβαλλόμενες ανάγκες της αγοράς και της τεχνολογίας. Ο απώτερος σκοπός του «ΟΔΥΣΣΕΑΣ» πρόγραμμα ήταν η ενσωμάτωση και υποστήριξη της τεχνολογίας και των υπολογιστών ως εργαλείο διδασκαλίας και μάθησης στην ελληνική εκπαίδευση, ως αναπόσπαστο στοιχείο της καθημερινής μαθησιακής διαδικασίας και κατ' επέκταση της αρχής της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (CTI, 2002). Αυτή ήταν μια από τις πρώτες προσπάθειες ενσωμάτωσης της ηλεκτρονικής μάθησης στα σχολεία παρέχοντας συνεχή εκπαίδευση εκπαιδευτικών καθώς και σχετικό λογισμικό και δραστηριότητες (Αναστασιάδης, 2017).

Το Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών εφαρμόστηκε για πρώτη φορά στα (τότε) Ενιαία Λύκεια το 1998, στη συνέχεια στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση το 2003 (Δημητριάδης, 2014 (Πατρινόπουλος & Ιατρού, 2019). Τέλος, το ExAe ενημερούσε στην Ελλάδα από τότε μέχρι το 2019, αλλά επικεντρώθηκε κυρίως στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, η οποία έγινε άσχετη με την έλευση του κορωνοϊού και την αύξηση των ECA στο δημοτικό και στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (Νικηφόρος, 2020).

Στην Ελλάδα, υπάρχουν εθνικές στρατηγικές που περιλαμβάνουν πρωτοβουλίες σχολικής κατάρτισης σε όλους τους τομείς εκτός από τις ΤΠΕ.

Επιπλέον, με εξαίρεση τη χρήση κινητών συσκευών στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, υπάρχουν κεντρικά εγχειρίδια οδηγιών για όλους τους στόχους ΤΠΕ των μαθητών τόσο στη δημοτική όσο και στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, οι ΤΠΕ διδάσκονται ως ξεχωριστό μάθημα, ως ξεχωριστή ενότητα στο μάθημα της τεχνολογίας στο γυμνάσιο και ως γενικό εργαλείο για άλλα μαθήματα και εργασίες.

Στο πρωτογενές και δευτεροβάθμιο επίπεδο, ενθαρρύνεται το υλικό, οι υπολογιστές, οι προβολείς, οι κινητές συσκευές, οι κατηγορίες λογισμικού εφαρμογών γραφείου, η επικοινωνία λογισμικού και οι ψηφιακοί πόροι. Σύμφωνα με τις κυβερνητικές οδηγίες διδασκαλίας, οι μαθητές πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης αναμένεται να

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

χρησιμοποιούν τις ΤΠΕ στην τάξη και για εξωσχολικές δραστηριότητες στις ξένες γλώσσες και τις επιστήμες (Wastiau et al., 2013). Συνοψίζοντας, η χρήση των ΤΠΕ από τους εκπαιδευτικούς δεν συνιστάται για συγκεκριμένα μαθήματα και δεν υπάρχουν καθολικές συστάσεις για τη χρήση των ΤΠΕ στην αξιολόγηση των μαθητών.

2.2.5 Η Σχολική ΕξΑΕ στα χρόνια της πανδημίας

Η πρόσφατη έρευνα για την εξέλιξη της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στην Ελλάδα και διεθνώς κατά την πανδημία του Covid-19 προσπαθεί να αξιολογήσει πώς αντέδρασαν τα εκπαιδευτικά συστήματα στη μετάβαση σε ένα νέο περιβάλλον μάθησης στο σπίτι, με ιδιαίτερη έμφαση στο Ελληνικό Εκπαιδευτικό Σύστημα και τα σχέδιά του για την αντιμετώπιση της τρέχουσας κατάστασης. Περιγράφεται το αυξανόμενο εκπαιδευτικό πλαίσιο, όπως και ένα σχέδιο τριών φάσεων για το Ανοιχτό Σχολείο Μάθησης Βασισμένης στην Διερεύνηση, Συνεργατικής Δημιουργικότητας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Αρχικά, η συντριπτική πλειοψηφία των εκπαιδευτικών συστημάτων παγκοσμίως έκλεισε κατά τη διάρκεια της επιδημίας, σύμφωνα με στοιχεία της UNESCO, του Υπουργείου Παιδείας της Δημοκρατίας της Κίνας και του Υπουργείου Παιδείας των Ηνωμένων Πολιτειών. Η έμφαση δόθηκε κυρίως στην τεχνολογική πτυχή της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Η διεθνής τάση ήταν η παροχή υποστήριξης εξ αποστάσεως για την εκπαιδευτική κοινότητα, δηλαδή μαθητές, γονείς και εκπαιδευτικούς, προκειμένου να διασφαλιστεί η ίση πρόσβαση σε όλους τους ενδιαφερόμενους. Σχεδόν όλες οι γνωστές πηγές υποδηλώνουν σοβαρές ανησυχίες σχετικά με τις κοινωνικές και ψυχολογικές επιπτώσεις των επιπτώσεων της πανδημίας.

Κατά τη διάρκεια του πρώτου lockdown (Lockdown) την άνοιξη του 2020, πολλές χώρες προσπάθησαν να αντιμετωπίσουν τη νέα κατάσταση στο εκπαιδευτικό τους σύστημα μέσω ενός δικτύου μέτρων που ποικίλλουν ανάλογα με τις τοπικές και εθνικές ιδιαιτερότητες, το επίπεδο γνώσεων και δεξιοτήτων εκπαιδευτικών, γονέων, και των μαθητών με τις νέες τεχνολογίες, εξοικείωση με τη φιλοσοφία της Ανοιχτής και Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης και τέλος θέματα που αγγίζουν την κουλτούρα και την ιδιοσυγκρασία των κοινωνιών, ιδιαίτερα σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης.

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση
Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας
του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη
μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

Επί του παρόντος, δεν υπάρχουν επαρκείς επίσημες αναφορές σε εθνικό ή παγκόσμιο επίπεδο, καθώς και σχετικά άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά, για να ερευνηθούν και να τεκμηριωθούν σε βάθος οι μέθοδοι με τις οποίες τα εκπαιδευτικά συστήματα επιδιώκουν να ανταποκριθούν σε αυτή τη νέα πραγματικότητα.

2.2.6 Ο αντίκτυπος της ΕξΑΕ κατά την πανδημία

Λόγω του ξαφνικού χαρακτήρα της μετάβασης στην έκτακτη ΕΣΕ, τα μέτρα που εφαρμόστηκαν για την αντιμετώπιση της πανδημίας Covid 19 έθεσαν τους εκπαιδευτικούς σε δύσκολες συναισθηματικές καταστάσεις, ειδικά δεδομένου ότι δεν είχαν προϋπάρχοντες συναισθηματικούς ή επαγγελματικούς πόρους για να αντιμετωπίσουν τη νέα πραγματικότητα στο χώρο της εκπαίδευσης. Είχαν επίσης καθήκον να διαχειρίζονται την ψυχολογική ευημερία τόσο των μαθητών όσο και των οικογενειών/κηδεμόνων τους (Γκούσιου, 2021). Η Γιαννίκη (2022) ανακαλύπτει στην έρευνά της ότι ένα από τα βασικά κίνητρα των εκπαιδευτών για την ενασχόληση με το ΕξΑΕ ήταν να παρέχουν ψυχολογική υποστήριξη στους μαθητές τους καθ' όλη τη διάρκεια της επιδημίας. Αυτό το σκληρό σενάριο επηρέασε τη στάση των εκπαιδευτικών σχετικά με την ηλεκτρονική εκπαίδευση γενικά. Οι δάσκαλοι υπέφεραν με τις οικονομικές, κοινωνικές και συναισθηματικές δυσκολίες και ήταν υποχρεωμένοι να εργάζονται κάτω από αυξανόμενη ψυχολογική πίεση σε περιβάλλοντα που προκαλούσαν άγχος και επιδείνωση, κλονίζοντας ταυτόχρονα την αυτοπεποίθησή τους (Τσάνη, 2021). Η αυτοεκτίμησή τους υπέφερε επειδή η ανάπτυξη του ΕξΑΕ δεν είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση της ενεργού συμμετοχής των μαθητών (Μαρμαράς, 2022). Ορισμένοι καθηγητές που συμμετείχαν στη μελέτη της Γκούσιου (2021) είπαν ότι μέρος του ψυχολογικού στρες που ένιωθαν κατά τη διάρκεια της πανδημίας προήλθε από το γεγονός ότι το κοινό στο οποίο εκτέθηκαν όσο διήρκεσε η μαθησιακή διαδικασία η οποία περιελάμβανε πλέον μαθητές, φοιτητές και τις οικογένειές τους. Αυτά τα ζητήματα δεν έχουν να κάνουν με την ικανότητα των εκπαιδευτών να εκπαιδεύονται, αλλά μάλλον με το να υποχρεώνονται να διαχειριστούν εκτός της τάξης τους και με τους οικείους τους κατά τη διάρκεια ενός ήδη σύντομου μαθήματος.

Οι πολλές ώρες μπροστά σε έναν υπολογιστή, μαζί με τη σωματική απομόνωση και την απώλεια του συνεργατικού περιβάλλοντος στο οποίο ήταν συνηθισμένοι, όλα έχουν αντίκτυπο στην ψυχολογική ευημερία των εκπαιδευτικών (Srivastava, 2018). Όπως λένε

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

οι Di Pietro et al. (2020), η κοινωνική απομόνωση είναι μια από τις πιο σημαντικές προκλήσεις που σχετίζονται με την ΠΕΣ και βασικοί εκπαιδευτικοί στόχοι όπως η κοινωνικοποίηση, η ανάπτυξη κοινωνικών αξιών και η ανάπτυξη δεξιοτήτων δεν μπορούν να επιτευχθούν μέσω της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.

Η πλειοψηφία των εκπαιδευτών που συμμετείχαν στην έρευνα του Marmara (2022) ανέφεραν ότι το ΕξΑΕ τους προκάλεσε ανησυχία και ψυχολογική πίεση, καθώς και περιορίσε τον ελεύθερο χρόνο τους, έχοντας αρνητικό αντίκτυπο στην προσωπική τους ζωή. Η διατάραξη της ρουτίνας του δασκάλου, καθώς και η σημαντική μείωση των κοινωνικών επαφών και των υποστηρικτικών δομών στο χώρο εργασίας, είναι όλες οι επιπτώσεις της στροφής στην ακραία εξ αποστάσεως εκπαίδευση Μακροδμήμος et al., (2017).

Αυτές οι συνθήκες προκαλούν ένταση και άγχος, το οποίο πολλοί εκπαιδευτικοί αποδίδουν άμεσα στην ανάπτυξη της έκτακτης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Αυτές οι πιέσεις έχουν σημαντικό αντίκτυπο στη συναισθηματική και σωματική υγεία των εκπαιδευτικών (Siuta, 2021). Πράγματι, το επαγγελματικό άγχος έχει βρεθεί ότι βλάπτει τη σωματική υγεία των εκπαιδευτικών και βλάπτει την ποιότητα ζωής τους, βλάπτοντας έτσι την ψυχική τους υγεία (Wang et al, 2015). Είναι μια κατάσταση σωματικού και ψυχολογικού στρες που προκαλείται από το εξωτερικό περιβάλλον και χαρακτηρίζεται από μια συλλογή συμπτωμάτων όπως σωματική εξάντληση, μειωμένη ικανότητα για εξυπηρέτηση και αδιαφορία για τους άλλους (Wu, 2020).

3 Το εκπαιδευτικό υλικό στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Οι οπτικές δραστηριότητες χρησιμοποιούνται στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση για να επιτρέψουν στους μαθητές να ενεργοποιήσουν την κριτική τους σκέψη έναντι των παρουσιαζόμενων μηνυμάτων (Κανονάκη, 2015). Η συμμετοχή σε μια τέτοια διαδικασία αποκαλύπτει ότι ο μαθητής είναι ένας εκκολαπτόμενος ερευνητής επιχειρώντας για πρώτη φορά να αποκτήσει πρόσβαση στο άγνωστο αλλά πολύ συναρπαστικό βασίλειο των πληροφοριών που συναντά.

Το οπτικοακουστικό υλικό διαδραματίζει ζωτικό ρόλο στο εκπαιδευτικό υλικό της εξ αποστάσεως διδασκαλίας, το οποίο παράγει μια μοναδική δυναμική όσον αφορά τα

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

μαθησιακά επιτεύγματα, την παράλληλη ενίσχυση και τη συμβολή στη διάνοια και την προσωπικότητα των μαθητών. Αυτό, ωστόσο, δεν λειτουργεί μόνο προς μία κατεύθυνση: καλλιεργείται η πολιτισμική συνείδηση και η αισθητική εμβαθύνει ακόμη περισσότερο. Τέλος, η κατανόηση του σημειωτικού περιεχομένου του οπτικοακουστικού υλικού οξύνει την κριτική σκέψη των μαθητών και τους εκθέτει σε ποικίλες πολιτιστικές και κοινωνικές προκλήσεις.

3.1 Ο ρόλος του εκπαιδευτικού υλικού

Η πολυπλοκότητα της χρήσης της νέας τεχνολογίας, αφενός, διευκολύνει πολλές διδακτικές τεχνικές, αλλά από την άλλη, καθιστά δύσκολη την αξιολόγηση της χρησιμότητάς της σε εκπαιδευτικά πλαίσια. Αυτή η πολυπλοκότητα είναι ένας από τους κύριους παράγοντες. Η σύνθεση διδακτικού περιεχομένου με χρήση τεχνολογιών είναι μια περίπλοκη εναλλασσόμενη διαδικασία σύνθεσης αυτών, με έντονη διαδραστική πτυχή. Είναι εφικτό, ωστόσο, οι κατασκευαστές να υπαγορεύουν τη δυναμική και των δύο.

«Η τεχνολογία των υπερμέσων υπηρέτησε την εξ αποστάσεως εκπαίδευση συνδυάζοντας το εκπαιδευτικό πακέτο (έντυπο υλικό, ηχητικές κασέτες, οπτικό υλικό – εικόνες) σε ένα βασικό μέσο, τον υπολογιστή», σύμφωνα με πειραματική εφαρμογή. Στην πραγματικότητα, αντικατέστησε το παραδοσιακό πακέτο μάθησης, ενώ δεν άλλαξε τις πτυχές που συνδέουν το μαθησιακό περιεχόμενο με τη μαθησιακή διαδικασία από την οπτική γωνία του μαθητή» (Μελίστα Α & Hill Μ., 2001). Το ΕΥ περιλαμβάνει δηλαδή, ποικίλα οπτικοακουστικά ερεθίσματα και με αυτόν τον τρόπο η γνώση παρέχεται συγκεκριμένα και όχι αφηρημένα. (Μουζακιώτου & Κανονάκη, 2015) Ένα σωστά δομημένο και λειτουργικό ΕΥ μπορεί και αναπληρώνει την απουσία του εκπαιδευτή. (Χουλιάρα, Λιοναράκης & Σπανακά, 2016)

Οι κοινωνίες συνεχώς εξελίσσονται. Αυτές οι αλλαγές γίνονται αισθητές σε διάφορα επίπεδα, ιδιαίτερα στο επίπεδο γνώσης, προκαλώντας την ανάγκη προσαρμογής στην κοινωνία και στα άτομα. Λόγω της εμβέλειας του μεταβαλλόμενου ρυθμού που αντέχουν οι πολιτισμοί, η γνώση αποτελεί το υποστηρικτικό και διεγερτικό μέρος της ανάπτυξης της κοινωνίας, σύμφωνα με αυτή την έννοια. Επομένως η εξ αποστάσεως εκπαίδευση δεν

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

ανταποκρίνεται μόνο σε αυτές τις αλλαγές και εξελίξεις αλλά και παρακινεί πολλούς ενήλικες να ασχοληθούν με την εκμάθηση ενός καινούριου αντικειμένου. (Μουζακιάτου & Κανονάκη, 2015)

Παράλληλα οι απαιτήσεις γίνονται ολοένα και περισσότερες και επιβάλλουν αλλαγές και νέες γνώσεις σε όσους βρίσκονται αυτή τη στιγμή στην αγορά εργασίας. Πράγματι, λόγω της ραγδαίας τεχνολογικής ανάπτυξης και της παγκοσμιοποίησης, η κοινωνία και ο χώρος της εκπαίδευσης έχουν υποστεί σημαντικές αλλαγές και προσαρμογές. Το στοίχημα πρέπει να είναι στο «ανθρώπινο κεφάλαιο», δίνοντας έμφαση στις νοητικές αλλαγές και τις προκλήσεις που συνεπάγεται αυτή η «νέα» κοινωνία. Έτσι, λοιπόν, στην εκπαίδευση πρέπει να υπάρχει ο συνδυασμός της πληροφορικής με την ανθρωπιστική παιδεία. (Παπαιωάννου, Κουτρουμάνος, Κωτσίδης κ' Αναστασιάδης, 2022)

Εν κατακλείδι οι επαγγελματικές και επιστημονικές εξειδικεύσεις, ως συνέπεια μεταξύ καθηγητή και φοιτητή, καθώς και τα προβλήματα που προκύπτουν από αυτό αναγκάζουν τη δημιουργία εκπαιδευτικού και διδακτικού υλικού, με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του οποίου αποτελεί το βασικότερο εργαλείο μάθησης στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Αντικαθιστώντας όσο το δυνατόν περισσότερο και γίνεται πολύτιμος σύμμαχος για τον εκπαιδευόμενο (Μανούσου , 2004).

3.2 Βασικές αρχές εκπαιδευτικού υλικού

Η Mena (1992) δημιούργησε αρχές, πρότυπα και διαδικασίες για τον εκπαιδευτικό σχεδιασμό και την παραγωγή με βάση την προσωπική της διδακτική εμπειρία, μετατρέποντας τη θέση του μαθητή από αυτή του παθητικού αποδέκτη σε αυτή του ενεργού συμμετέχοντος στη μαθησιακή διαδικασία. Ως αποτέλεσμα, σύμφωνα με τις αρχές του Mena, το εκπαιδευτικό υλικό θα πρέπει να διέπεται από τα ακόλουθα βήματα:

1. Ενσωματώστε και αναφέρετε πολλές πηγές πληροφοριών.
2. Να παρουσιάζονται τα δεδομένα ως θέμα συζήτησης και ερμηνείας από τους συμμετέχοντες και όχι ως αδιαμφισβήτητο γεγονός.
3. Να θεωρούν τον μαθητή ως μέλος μιας ομάδας με παρόμοιες ανάγκες και προσδοκίες, παρά ως απομονωμένο άτομο.

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

4. Επιτρέποντας τη συμπερίληψη των απόψεων των συμμετεχόντων με την αναγνώρισή τους ως «συν-συγγραφείς».

5. Να παρέχει οδούς επικοινωνίας που λαμβάνουν υπόψη τις συνεισφορές των συμμετεχόντων και τους κοινωνικοποιούν έτσι ώστε όλοι να μπορούν να επωφεληθούν από τις απόψεις των άλλων.

6. Να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση σε έργα που δεν επαναλαμβάνουν τα προηγούμενα αφομοιωμένα θέματα.

7. Εξετάστε την αξιολόγηση ως μέσο για να πιστοποιήσουν όλα τα μέρη ότι οι ανησυχίες που προέκυψαν στη δομή του προγράμματος έχουν επιλυθεί.

Ο Μένα υπογράμμισε τη σημασία της οργάνωσης των εκπαιδευτικών πόρων έτσι ώστε να υπάρχουν ζώνες ή στιγμές εκτός από δραστηριότητες γνώσης και κατανόησης.

1. Πληροφοριακό: όπου παρέχονται πληροφορίες για τη βελτίωση της κατανόησης των προβληματισμών που συζητήθηκαν και για την επίλυση τέτοιων δυσκολιών.

2. Αναστοχασμός: Οι συμμετέχοντες καλούνται να προβληματιστούν μόνοι τους ή σε ομάδες προκειμένου να συνδέσουν το υλικό με την εμπειρία τους ή να διευρύνουν την κατανόησή τους για μια συγκεκριμένη πτυχή του.

3. Ανταλλαγή και συζήτηση: καταλήγουν σε σύγκρουση ιδεών εντός της ομάδας, η οποία οδηγεί σε σύγκρουση πεποιθήσεων και σχηματισμό κοινής γνώσης.

4. Συνάφεια δεδομένων: όταν ζητείται από τον συμμετέχοντα να συλλέξει πληροφορίες από τον πραγματικό κόσμο σχετικά με το θέμα ή το θέμα που βρίσκεται υπό διερεύνηση προκειμένου να εργαστεί με αυτές τις πληροφορίες και όχι άλλες πληροφορίες που δεν σχετίζονται με τις εμπειρίες του.

5. Επιμέλεια: προτείνεται εδώ η επεξεργασία με τρόπο που να αυξάνει την αυτογνωσία κάθε μελέτης σχετικά με τα συμπεράσματα που προκύπτουν από αυτήν.

6. Αυτοαξιολόγηση: Αυτή η στρατηγική παρέχει έναν αριθμό μεθόδων αξιολόγησης, επιτρέποντας στο άτομο να κρίνει την καταλληλότητα της δικής του ανάπτυξης καθώς και την πιθανότητα επιτυχούς επίλυσης του αναφερόμενου ζητήματος.

3.2.1 Οι αρχές του εκπαιδευτικού υλικού κατά τον Mayer

Οι συνεισφορές του Mayer στον τομέα της παραγωγής εκπαιδευτικού υλικού για διαδικτυακά περιβάλλοντα μάθησης εξηγούνται από τη «Γνωσιακή Θεωρία της Μάθησης

Πολυμέσων» (κοινώς γνωστή ως CTML). Εκτός από το δικό του μοντέλο SOI σημασιολογικής μάθησης, ο Mayer πήρε πληροφορίες από τη Γενετική Θεωρία του Sweller, το Μοντέλο Μνήμης Εργαζόμενης Μνήμης του Babdeley, τη Θεωρία Διπλής Κωδικοποίησης του Ρανίο και τη Θεωρία Γνωστικού Φορτίου του Wittrock. Αυτή η αντίληψη υποστηρίζει ότι οι μαθητές μπορούν να απορροφήσουν και να αφομοιώσουν πληροφορίες με μεγαλύτερη επιτυχία όταν αυτές προσφέρονται σε συνδυασμό με ένα σχετικό οπτικό και κείμενο (Mayer, 2005). Ο Mayer δημιούργησε δώδεκα αρχές σχεδιασμού για εκπαιδευτικό υλικό το 2001, τις οποίες επέκτεινε στο Multimedia Learning, Δεύτερη Έκδοση (Mayer, 2009). Αυτοί οι υπάλληλοι έχουν τα ακόλουθα προσόντα:

1. Η οπτική και ηχητική αρχή: Η ταυτόχρονη προβολή υλικού τόσο σε γραπτή όσο και σε οπτική μορφή. Αυτή η ιδέα υποστηρίζει ότι οι λέξεις και οι εικόνες, και όχι οι λέξεις, είναι ο πιο αποτελεσματικός τρόπος διδασκαλίας των μαθητών.
2. Η αρχή της χωρικής εγγύτητας. Συνοδεύεται από την αντίστοιχη εικόνα κειμένου. Πιστεύει ότι η παράδοση των λέξεων κοντά στα παιδιά τους επιτρέπει να κατανοήσουν καλύτερα το μήνυμα.
3. Η Αρχή της Χρονικής Συνέχειας. Ταυτόχρονα εμφανίζονται εικόνες και κείμενο. Σύμφωνα με αυτή την υπόθεση, λέξεις και εικόνες που σχετίζονται μεταξύ τους θα πρέπει να εμφανίζονται ταυτόχρονα και όχι διαδοχικά.
4. Η αρχή της συνοχής (coherence). Όταν παρέχονται περιττές προφορικές και οπτικές πληροφορίες, η Ε.Υ. αγνοείται. Οι μαθητές μαθαίνουν πιο αποτελεσματικά όταν παραλείπονται παρά προστίθενται ξένες πληροφορίες (λέξεις, εικόνες, θόρυβοι).
5. Η αρχή της ευελιξίας ή της τροπικότητας. Η αφήγηση είναι προτιμότερη από την παράθεση από γραπτά κείμενα. Οι μαθητές μαθαίνουν καλύτερα όταν εκτίθενται τόσο σε οπτικά βοηθήματα όσο και σε αφηγήσεις, παρά σε απλό γραπτό λόγο και οπτικά βοηθήματα. Αυτό σημαίνει ότι η ΕΥ θα πρέπει να παρέχει το περιεχόμενό της σε διάφορες μορφές και, όποτε είναι δυνατόν, να χρησιμοποιεί μια ιστορία με εικόνα και όχι λέξεις με εικόνα. Επειδή καθένα από αυτά τα αντικείμενα απαιτεί χρόνο και χρήμα για την κατασκευή, μπορεί να μην είναι πάντα δυνατό.
6. Η έννοια της αποφυγής των επικαλύψεων. Η χρήση πολλών μέσων για τη μετάδοση του θέματος επιβαρύνει το εκπαιδευτικό υλικό. Περισσότερα γραφικά και αφήγηση βοηθούν

*Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση
Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας
του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη
μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»*

στη μάθηση για τους μαθητές από το γραπτό κείμενο, την αφήγηση και τα γραφικά. Αυτό σημαίνει ότι ο αριθμός των λέξεων που χρησιμοποιούνται θα πρέπει να διατηρείται στο ελάχιστο κατά τη διάρκεια μιας αφηγηματικής παρουσίασης. Μπορούν, ωστόσο, να χρησιμοποιούν εικόνες ή κείμενο ταυτόχρονα, αλλά όχι και τα δύο

7. Διαδραστικές δραστηριότητες που συνδυάζουν ανατροφοδότηση και επανάληψη, αφήγηση σε δεύτερο πρόσωπο, προσκλητική γλώσσα (με ενεργή φωνή), ηγετικές εικόνες και προσωπικό στυλ, σύμφωνα με αυτή την υπόθεση, βοηθούν τους μαθητές να μάθουν με μεγαλύτερη επιτυχία από τις παρουσιάσεις πολυμέσων.

8. Η αρχή της διαίρεσης. "Ε.Υ. σε κομμάτια" . Οι μαθητές αποθηκεύουν και διατηρούν τη γνώση στη μνήμη υπό την προϋπόθεση ότι η Ε.Υ. παρέχει καθαρά και ακριβή γραφικά και ακουστική.

9. Η έννοια της σηματοδότησης. παρέχοντας τις σωστές ενδείξεις, οι οποίες εστιάζουν την προσοχή του μαθητή στην πιο κρίσιμη επεξεργασία πληροφοριών. Οι μαθητές μαθαίνουν με μεγαλύτερη επιτυχία, σύμφωνα με αυτή τη θεωρία, τότε χρησιμοποιούνται ενδείξεις για να τονίσουν πώς είναι δομημένο το περιεχόμενο (έντονη γραφή, βέλη και άλλα σημάδια που μπορεί να κατευθύνουν την προσοχή σε κρίσιμες πληροφορίες, μια διαφάνεια που δείχνει την παρουσίαση του οργανισμού κ.λπ.).

10. Η Αρχή της Προεκπαίδευσης. Στόχος αυτής της αρχής είναι η ανάπτυξη μιας εισαγωγικής εκπαιδευτικής παρέμβασης που θα βοηθήσει τους μαθητές να αποκτήσουν τις γνώσεις και τις ικανότητες που απαιτούνται για τη σωστή μελέτη του μεγαλύτερου μέρους του εκπαιδευτικού υλικού. Οι μαθητές θα μάθουν πιο αποτελεσματικά από ένα μάθημα πολυμέσων εάν είναι εξοικειωμένοι με τους τίτλους και τις ιδιότητες των βασικών εννοιών εκ των προτέρων.

11. Η (ανθρώπινη) φωνητική προϋπόθεση. Υπέροχη ιστορία. Οι φωνές στην εκπαιδευτική αφήγηση πολυμέσων πρέπει να είναι απαλές, φιλικές και ανθρώπινες, όχι ρομποτικές.

12. Η αρχή της αποφυγής της εικόνας. Το γεγονός ότι η Ε.Υ. είναι ο αφηγητής της εικόνας δεν βοηθά πάντα τους μαθητές.

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

3.2.2 Οι αρχές του εκπαιδευτικού υλικού κατά Σπανακά και Λιοναράκη

Η Σπανακά και ο Λιοναράκης δημοσίευσαν επτά αρχές για τη δημιουργία σχεδίων μαθημάτων ESL για εκπαιδευτικούς το 2017:

Η πρώτη έννοια είναι αυτή των μαθησιακών αποτελεσμάτων και των διδακτικών στόχων. Σύμφωνα με αυτήν την αρχή, τα στοχευμένα μαθησιακά αποτελέσματα -όχι μόνο το τελευταίο- θα πρέπει να προσδιορίζονται και να μετρώνται ανοιχτά από την αρχή, μαζί με τους μαθησιακούς στόχους κάθε θέματος. Το επιχείρημα υποστηρίζεται από τον ισχυρισμό ότι «στην ουσία η υλοποίηση των διδακτικών στόχων θα οδηγήσει σε μαθησιακά αποτελέσματα, τα οποία θα πρέπει να είναι στοχευμένα, σαφή και ρεαλιστικά για να επιτευχθούν».

Η προφορική επικοινωνία είναι η δεύτερη αρχή. Η γραπτή γλώσσα, όπως η προφορική επικοινωνία και η συνομιλία, πρέπει να είναι σαφής και κατανοητή.

Η τρίτη αρχή είναι να μαθαίνεις κάνοντας. Σύμφωνα με αυτή την άποψη, το περιεχόμενο ενός βιβλίου μελέτης και ο δάσκαλος-σύμβουλος επιτρέπουν στους μαθητές να «ανακαλύπτουν τη γνώση βήμα προς βήμα», επομένως το διαδικτυακό εκπαιδευτικό υλικό δεν χρειάζεται να βασίζεται σε ένα γραμμικό και κατευθυνόμενο πλαίσιο ενεργειών. Τι μπορώ να πετύχω αν χρησιμοποιήσω όσα έμαθα; Σύμφωνα με τη σύγχρονη παιδαγωγική, οι μαθητές πρέπει να γνωρίζουν τις γνώσεις και τις δεξιότητες που θα μάθουν, καθώς και την ενέργεια που θα διαθέτουν.

Η πέμπτη αρχή είναι: Τι είναι αυτονόητο; Αυτή η προσέγγιση υποστηρίζει ότι το εκπαιδευτικό υλικό πρέπει να προσδιορίζεται από τους δημιουργούς τους. Θα πρέπει να διευκρινίσουν τι υποθέτουν και τι γνωρίζουν για τους μαθητές, αλλά τίποτα δεν πρέπει να είναι ξεκάθαρο στους χρήστες περιεχομένου.

«Γιατί αυτό και όχι εκείνο;» αμφισβητεί την έκτη αρχή. Σύμφωνα με αυτή την αρχή, πρέπει να περιγραφεί το σκεπτικό για την επιλογή συγκεκριμένων πηγών, καθώς και οι σχέσεις και οι διασυνδέσεις μεταξύ τους και οι επερχόμενες πληροφορίες. Αυτό δημιουργεί μια λογική ροή, η οποία απαιτείται για κάθε εκπαιδευτικό περιεχόμενο που έχει σχεδιαστεί για εξ αποστάσεως εκπαίδευση.

Οι εννοιολογικές εικόνες είναι η έβδομη αρχή. Τελευταίο αλλά εξίσου σημαντικό, οι αφηρημένες σκέψεις πρέπει να μεταφέρονται με εικόνες, καθώς η κατανόηση των αφηρημένων ιδεών χωρίς κάποια μορφή οπτικού βοηθήματος είναι αδύνατη.

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

3.3 Εκπαιδευτικό υλικό και πορεία μάθησης της ΕξΑΕ

Η ανάπτυξη εκπαιδευτικών πόρων αποτελεί ουσιαστικό συστατικό της ανάπτυξης της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση είναι μοναδική μεταξύ των εκπαιδευτικών πόρων, καθώς χρησιμεύει ως ο κύριος διευκολυντής της μαθησιακής διαδικασίας. Ο εκπαιδευτής είναι το διδακτικό υλικό στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση, ενώ ο δάσκαλος διδάσκει και το πρόγραμμα σπουδών υποστηρίζει το έργο του στην παραδοσιακή εκπαίδευση. Ο δάσκαλος ενισχύει την εργασία και αυξάνει τη μάθηση των μαθητών υποστηρίζοντας το μαθησιακό θέμα. Η συμπεριφορά και η στάση τόσο του δασκάλου όσο και του μαθητή καθορίζουν διαρκώς τον υποστηρικτικό χαρακτήρα του περιβάλλοντος όταν ασχολούνται με ποικίλα θέματα (Λιοναράκης, 2001).

Σε ένα περιβάλλον ανοιχτής και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, αυτή η προσέγγιση υπογραμμίζει την ιδιαιτερότητα και τη συνάφεια του εκπαιδευτικού περιεχομένου σε οποιαδήποτε μορφή. Φυσικά, η ποιότητα του εκπαιδευτικού υλικού και οι περιορισμοί στους οποίους πρέπει να τηρούν όσον αφορά τις απαιτήσεις των μαθητών έχουν αντίκτυπο στη χρησιμότητά τους ως εκπαιδευτικά πεδία για τη λήψη και την επεξεργασία πληροφοριών. Η προσαρμογή της βασικής αρχής της παραδοσιακής εκπαίδευσης, της επαφής δασκάλου-μαθητή, είναι η πιο σημαντική αναγκαιότητα μεταξύ των μαθητών και του εκπαιδευτικού υλικού σε μορφές εκπαίδευσης εξ αποστάσεως. Η τεχνική και οι παιδαγωγικές οδηγίες παραδίδονται σε μια διαδικασία βήμα προς βήμα που χτίζει σταδιακά το απαιτούμενο επίπεδο ποιότητας στο τελικό αποτέλεσμα (Λιοναράκης, 2001).

Η ανοιχτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση (OED) έχει προέλευση έναν αιώνα και η εξέλιξή της μπορεί να χωριστεί σε τρία στάδια: Ανοιχτά πανεπιστήμια, εκπαίδευση με αλληλογραφία και ηλεκτρονική επικοινωνία είναι όλες οι επιλογές. Ο Wedemeyer (2013) ήταν ο πρώτος που συζήτησε την ανοιχτή μάθηση και ένα περιβάλλον με επίκεντρο τον μαθητή. Η ανοιχτή εκπαίδευση, σύμφωνα με τους Λιοναράκη και Λυκουργιώτη (1998), είναι μια ιδανική και φιλοσοφική προσέγγιση που υποστηρίζει ότι ο καθένας έχει δικαίωμα στην εκπαίδευση και θα πρέπει να μπορεί να επωφεληθεί από αυτήν για το υπόλοιπο της ζωής του. Παρέχει σε άτομα που ενδιαφέρονται απεριόριστη πρόσβαση και επιτρέπει στους μαθητές να μάθουν πότε, πότε και με τον δικό τους ρυθμό.

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

Η αυτορρυθμιζόμενη μάθηση έχει αποδειχθεί ότι είναι απαραίτητη στην τάξη. Τα άτομα που έχουν αυτογνωσία μπορούν να διαμορφώσουν μαθησιακά γεγονότα με δυναμικό τρόπο. Οι διαδικασίες αυτοπαρακίνησης απαιτούν από τους ανθρώπους να αλλάζουν συνεχώς και να προσαρμόζονται εντός των παραμέτρων του συστήματος προκειμένου να επιτύχουν προκαθορισμένους στόχους (Laurillard, 2012). Τα περιβάλλοντα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης προωθούν την αυτόνομη μελέτη και βοηθούν τους μαθητές να μαθαίνουν πιο αποτελεσματικά. Η κατανόηση των μηχανισμών της αυτορρυθμιζόμενης μάθησης επιτρέπει στους εκπαιδευτικούς να προσδιορίσουν αποδεκτές στρατηγικές ανάπτυξης όσον αφορά τη δομή και την εκτέλεση της διαδικασίας.

Η αυτορρυθμιζόμενη μάθηση είναι μια θεωρία και ένα πεδίο μελέτης που πρωτοεμφανίστηκε στα μέσα της δεκαετίας του 1980 και ασχολείται με την αυτορρυθμιζόμενη μάθηση στην τάξη. Οι σύγχρονες θεωρίες μάθησης έχουν αποδειχθεί ότι αυξάνουν τη συμμετοχή των μαθητών στη μαθησιακή διαδικασία. Ως αποτέλεσμα, η σημασία της αυτορρύθμισης στη μάθηση - η διαδικασία με την οποία ένας μαθητής παρακολουθεί και αναπτύσσει τόσο τις συμπεριφορικές όσο και τις γνωστικές του ικανότητες - έχει αυξηθεί τα τελευταία χρόνια. Η αυτορρυθμιζόμενη μάθηση ορίζεται από τον Zimmerman (2002) ως μια ενεργή και παραγωγική διαδικασία κατά την οποία οι μαθητές αποκτούν γνώσεις και δεξιότητες ορίζοντας στόχους, επιλέγοντας και χρησιμοποιώντας τεχνικές, οργανώνοντας το υλικό και τους πόρους τους, αξιολογώντας την απόδοσή τους και προσαρμόζοντας τη μάθηση.

Η αυτορρυθμιζόμενη μάθηση είναι μια θεωρία και ένα πεδίο μελέτης που προέκυψε στα μέσα της δεκαετίας του 1980 και ασχολείται με την αυτορρυθμιζόμενη μάθηση στην τάξη. Οι σύγχρονες θεωρίες μάθησης έχουν αποδειχθεί ότι αυξάνουν τη συμμετοχή των μαθητών στη μαθησιακή διαδικασία. Ως αποτέλεσμα, η σημασία της αυτορρύθμισης στη μάθηση - η διαδικασία με την οποία ένας μαθητής αναλύει και βελτιώνει τόσο τη συμπεριφορά όσο και τις γνωστές του ικανότητες - έχει αυξηθεί τα τελευταία χρόνια. Ο Zimmerman (2002) ορίζει την αυτορρυθμιζόμενη μάθηση ως μια ενεργή και παραγωγική διαδικασία κατά την οποία οι μαθητές αποκτούν γνώσεις και δεξιότητες ορίζοντας στόχους, επιλέγοντας και εφαρμόζοντας στρατηγικές, οργανώνοντας τα υλικά και τους πόρους τους, αξιολογώντας την απόδοσή τους και προσαρμόζοντας τη μάθηση.

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

Οι κύριες θεωρητικές προσεγγίσεις στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση ξεκίνησαν με τη θεωρία του Peters ότι η ηλεκτρονική μάθηση είναι μια μέθοδος μεταφοράς γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων που επιτυγχάνονται μέσω της εφαρμογής οργανωτικών αρχών και του καταμερισμού της εργασίας, καθώς και της εκτεταμένης χρήσης τεχνικών μέσων αναπαραγωγή εκπαιδευτικού υλικού υψηλής ποιότητας, επιτρέποντας σε μεγάλο αριθμό μαθητών να διδάσκονται ταυτόχρονα. Σύμφωνα με τον Peters (1971), είναι ένα είδος βιομηχανοποιημένης εκπαίδευσης.

Σύμφωνα με τον Holmberg, η «εξ αποστάσεως εκπαίδευση» αναφέρεται σε μια ποικιλία μεθόδων μελέτης σε διάφορα επίπεδα που δεν επιβλέπονται συνήθως από εκπαιδευτές που είναι φυσικά παρόντες με τους μαθητές τους, αλλά επωφελούνται από τον οργανωτικό σχεδιασμό, την κατεύθυνση και την εκπαίδευση. Holmberg, 1995. Ο Michael Moore ορίζει την ουσιαστική έννοια της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης ως «συναλλαγή εξ αποστάσεως» κατά τον Γκίόσο, τον Μαυροειδή και την Κουτσούμπα.

3.4 Οι δραστηριότητες αξιολόγησης στην ΕξΑΕ

Οι σχέσεις με τους μαθητές, οι γνώσεις τους στο αντικείμενο και η φιλοσοφία τους, η συναισθηματική υποστήριξη και ενίσχυση των μαθητών, η παιδαγωγική υποστήριξη των μαθητών, η προετοιμασία του μαθήματος, και η αξιολόγηση των μαθητών από το Κ.Σ. αποτελούν τους βασικούς άξονες αξιολόγησης των Καθηγητών-Συμβούλων στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση (Αναστασιάδης & Καρβούνης, 2010). Η αξιολόγηση στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση αποτελεί παράγοντα βελτίωσης της εκπαιδευτικής διαδικασίας, και οι μαθητές αποτελούν την κύρια πηγή πληροφόρησης.

Η αξιολόγηση είναι η κύρια μεταγνωστική μέθοδος για τη διασφάλιση της βελτίωσης της εκπαιδευτικής ποιότητας (Ιωακειμίδου & Λιοναράκης, 2017). Η αξιολόγηση ενός εκπαιδευτικού έργου αποτελεί ουσιαστικό συστατικό της εκπαιδευτικής διαδικασίας καθώς και σύνθετο φαινόμενο με ιδεολογικές, οικονομικές, κοινωνικές και παιδαγωγικές διαστάσεις (Καρατζιά & Βάθη, 2016).

Ένα ξεχωριστό σύστημα διασφάλισης ποιότητας από αυτό που χρησιμοποιείται στην παραδοσιακή εκπαίδευση απαιτείται στην ΕΧΤΑΕ (Αποστολίδης & Σπανακά 2013), καθώς κρίνεται απαραίτητο να διαφοροποιηθούν οι πρακτικές αξιολόγησης λόγω

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

ποικίλων παραγόντων που σχετίζονται με τα χαρακτηριστικά της μεθοδολογίας στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση (Rashid, 2010).

Πρέπει να τονιστεί ότι δεν είναι πάντα εμφανές εάν μια αξιολόγηση σε ένα πανεπιστήμιο ή ένα ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης επικεντρώνεται στην ποιότητα των διαδικασιών ή στα μαθησιακά αποτελέσματα (Harvey, 2002). Σε ορισμένες περιπτώσεις παραδοσιακών ιδρυμάτων, η έρευνα έχει αποκαλύψει ότι η αξιολόγηση επικεντρώθηκε στην εμπορευματοποίηση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, υπονομεύοντας τους ιστορικούς της στόχους, μειώνοντας την αυτονομία και βλάπτοντας το δημόσιο καλό (Hurch & Wall, 2011 , Butcher, 2018).

3.5 Μοντέλα διδακτικού σχεδιασμού στην ΕξΑΕ

Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση είναι πλέον ένας από τους ταχύτερα αναπτυσσόμενους τρόπους εκπαίδευσης στην Ελλάδα και σε όλο τον κόσμο. Αντιδρά κυρίως σε χαρακτηριστικά μάθησης ενηλίκων, αλλά μπορεί επίσης να εξυπηρετήσει τη σχολική εκπαίδευση, όπως απέδειξε η περίοδος της επιδημίας. Τα οφέλη του περιλαμβάνουν τη δυνατότητα εξυπηρέτησης των εκπαιδευτικών αναγκών ατόμων σε απομακρυσμένες γεωγραφικές περιοχές (όπως ομάδες νησιών) ή ατόμων που δυσκολεύονται να αποκτήσουν πρόσβαση σε χώρους γνώσης (άτομα με ειδικές ανάγκες, ενήλικες εργαζόμενοι), τη δυνατότητα εξοικονόμησης χρόνου και χρημάτων, τη δυνατότητα να προσαρμόσουν τα προγράμματα σπουδών στα μοναδικά χαρακτηριστικά και τις δυνατότητες μάθησης κάθε εκπαιδευόμενου και την παροχή εξειδικευμένων γνώσεων για διάφορες κατηγορίες εργαζομένων (Ζαχάρης , 2021).

Η διαδικασία της φοίτησης και της διδασκαλίας σε ένα σύστημα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης είναι ένα «μοναχικό» μάθημα για τον μαθητή, αφού η πτυχή της «απόστασης» αντικειμενικά παράγει μια σειρά από προκλήσεις. Ως αποτέλεσμα, είναι κρίσιμο να δημιουργηθεί διδακτικό υλικό υψηλής ποιότητας που χρησιμοποιεί προσαρμόσιμες εκπαιδευτικές τεχνικές ενεργητικής διαδραστικής μάθησης, επιτρέποντας στους μαθητές να μαθαίνουν κάνοντας πράξη. Το εκπαιδευτικό περιεχόμενο είναι κρίσιμο στην ανοιχτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση, τόσο στην εκπαιδευτική διαδικασία όσο και στην ολοκλήρωση των σπουδών του μαθητή. Είναι ο πρωταρχικός φορέας της γνώσης και

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

αντισταθμίζει την απουσία του δασκάλου. Το έντυπο υλικό είναι το πιο κοινό είδος εκπαιδευτικού υλικού. Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια, αυτό έχει αυξηθεί από ένα ευρύ φάσμα οπτικοακουστικών συσκευών και συσκευών λογισμικού (Χουλιάρα & al 2016).

3.5.1 Μοντέλο διδακτικού σχεδιασμού ADDIE

Για την επίτευξη των στόχων του εκπαιδευτικού, η εκπαιδευτική διαδικασία που θα διεξαχθεί κατά τη δημιουργία μιας διαδικτυακής πλατφόρμας εξ αποστάσεως εκπαίδευσης πρέπει να τηρεί συγκεκριμένες αρχές. Το μοντέλο ADDIE είναι ένας οδηγός σχεδιασμού για την κατασκευή του εκπαιδευτικού έργου που θα πρέπει να καλύπτεται από τις δομές που θα χρησιμοποιηθούν κατά την παραγωγή της πλατφόρμας. Το παράδειγμα ADDIE χωρίζεται σε πέντε στάδια (Davis, 2013) :

- Ανάλυση απόδοσης των εργαζομένων, ανάλυση αναγκών κατάρτισης (σε σχέση με κενά απόδοσης), ανάλυση εργασίας (σε σχέση με επιχειρηματικούς στόχους), καθορισμός στόχων εκπαίδευσης (για κάλυψη κενών απόδοσης), καθορισμός του συστήματος υλοποίησης εκπαίδευσης, καθορισμός των απαιτούμενων εκπαιδευτικών πόρων και ανάπτυξη Το σχέδιο διαχείρισης είναι όλα παραδείγματα ανάλυσης αναγκών.
- Ο προγραμματισμός εκπαίδευσης περιλαμβάνει ανάλυση εργασίας (από άποψη γνώσεων, δεξιοτήτων και συμπεριφοράς), ανάλυση εργαζομένων (από άποψη γνώσεων, δεξιοτήτων και συμπεριφοράς), ορισμό στόχων εκπαίδευσης (από άποψη γνώσεων, δεξιοτήτων και συμπεριφοράς), ανάπτυξη δοκιμών ελέγχου για την πρόοδο των μαθητών και μια ανασκόπηση των προϊόντων της δομικής μονάδας ανάλυσης.
- Η ανάπτυξη της εκπαίδευσης περιλαμβάνει τη δημιουργία ενός συστήματος ελέγχου, τη δημιουργία εκπαιδευτικών στρατηγικών, τη δημιουργία περιεχομένου, τη δημιουργία εκπαιδευτικών εργαλείων, τη δημιουργία οδηγού εκπαιδευτή, τη δημιουργία οδηγού μαθητή, την αναθεώρηση προϊόντων δομικών μονάδων (διαμορφωτική αξιολόγηση), και την εκτέλεση πιλοτικών δοκιμών (διαμορφωτική αξιολόγηση).

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

- Η υλοποίηση της εκπαίδευσης περιλαμβάνει τα ακόλουθα βήματα: επιλογή φορέα υλοποίησης, επιλογή εκπαιδευτών, επιλογή εκπαιδευομένων και διαχείριση εκπαίδευσης.
- Η αξιολόγηση της εκπαίδευσης περιλαμβάνει τα ακόλουθα βήματα: καθορισμό κριτηρίων αξιολόγησης, ανάπτυξη εργαλείων αξιολόγησης, διεξαγωγή πιλοτικών δοκιμών για τη σταθεροποίηση εργαλείων, αξιολόγηση της εκπαίδευσης με εκπαιδευτικούς όρους και αξιολόγηση της κατάρτισης με χρηματικούς όρους.
- Μεταφορά εκπαίδευσης: παρακολούθηση της εργασιακής απόδοσης πριν και μετά την εκπαίδευση, μέτρηση της εργασιακής απόδοσης αρκετούς μήνες μετά την εκπαίδευση, διενέργεια δοκιμασίας λίγους μήνες μετά την εκπαίδευση για την αξιολόγηση της διατήρησης γνώσεων/δεξιοτήτων και στάσεων και μέτρηση του εργασιακού περιβάλλοντος.

3.5.2 Μοντέλο Gagne

Σύμφωνα με τους Gagne et al 1992 αυτό το μοντέλο αποτελείται από εννέα εκπαιδευτικά συμβάντα που μπορεί να χρησιμοποιήσει ο εκπαιδευτής για να προγραμματίσει ένα μάθημα. Αυτά τα στάδια εκτελούνται με την ακόλουθη σειρά:

1. Εγγύηση της προσοχής: Προκειμένου να παρέχονται ευνοϊκές ρυθμίσεις μάθησης, πρέπει να διατηρείται η προσοχή του μαθητή. Αυτό επιτυγχάνεται δημιουργώντας ενδιαφέρον, κίνητρο και περιέργεια δίνοντας σχετικές και έγκυρες πληροφορίες.
2. Ενημέρωση του μαθητή για τους στόχους: ο εκπαιδευτής ενημερώνει και προετοιμάζει τους μαθητές του για το τι να περιμένουν, ορίζοντας τι να περιμένουν και πώς σχετίζεται με το αντικείμενο που θα διδαχθεί.
3. Πρόκληση της ανάμνησης της προηγούμενης γνώσης: η πρόσβαση στην προηγούμενη γνώση είναι σημαντικό μέρος στη διαδικασία εκμάθησης νέας γνώσης. Η χρήση προϋπαρχουσών γνωστικών δομών και σχημάτων προάγει την ουσιαστική μάθηση.

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

4. Παρουσίαση νέου περιεχομένου: Φυσικά, το νέο υλικό παραδίδεται με στόχο την απόκτηση και εκμάθηση των πληροφοριών.

5. Παροχή καθοδήγησης στον εκπαιδευόμενο: Προκειμένου ο μαθητής να κωδικοποιήσει με νόημα τη νέα γνώση, ο δάσκαλος κατευθύνει τον εκπαιδευόμενο μέσω της ανακαλυπτικής μάθησης, εργαστηρίων, παραδειγμάτων, στοχαστικών ερωτήσεων και άλλων προσεγγίσεων, όπως συνθήματα και υποστηρικτικές έννοιες.

6. Αποσπώντας απαντήσεις: ο εκπαιδευόμενος απαντά σε ερωτήσεις σχετικά με το τι έχει διδαχθεί, έτσι ώστε η μάθησή του να επιβεβαιώνεται μέσω της απόδοσής του. Οι μαθητές μπορούν επίσης να εξασκήσουν μια δεξιότητα συμμετέχοντας σε μια συζήτηση, μια ομαδική δραστηριότητα, γράφοντας μια απάντηση, δημιουργώντας ένα τεχνούργημα και ούτω καθεξής.

7. Ανατροφοδότηση: στο τέλος κάθε άσκησης, ο δάσκαλος δίνει στο μαθητή γρήγορη ανατροφοδότηση, διορθώνοντας και βελτιώνοντας την απόδοσή του.

8. Αξιολόγηση απόδοσης: Ο εκπαιδευόμενος χρησιμοποιεί ό,τι έχει μάθει μέσω της αυτόνομης πρακτικής. Έτσι, ο δάσκαλος μπορεί να καθορίσει εάν και σε ποιο βαθμό έχουν επιτευχθεί οι μαθησιακοί στόχοι.

9. Ενίσχυση της διατήρησης και της μεταφοράς: η κυριαρχία ενός γνωστικού τομέα απαιτεί γνώση που πρέπει να εφαρμοστεί σε πραγματικές συνθήκες. Ο δάσκαλος δίνει οδηγίες στο μαθητή να γενικεύσει όσα έμαθε και να τα εφαρμόσει σε διάφορες δραστηριότητες και περιστάσεις προκειμένου να αποθηκευτεί στη μακροπρόθεσμη μνήμη.

4 Ο ρόλος του εκπαιδευτικού στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Η φυσική παρουσία τόσο του δασκάλου όσο και του μαθητή είναι ο πυρήνας της διδακτικής της προσέγγισης, που χαρακτηρίζει τη δια βίου μάθηση. Η επικοινωνία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης διακρίνεται από την απουσία πρόσωπο με πρόσωπο αλληλεπίδρασης, η οποία έχει τη δική της ξεχωριστή τεχνική. Σύμφωνα με τον Mena

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

(1992), ο στόχος των εκπαιδευτικών πόρων είναι να κατευθύνουν τη μάθηση και να προετοιμάσουν τους μαθητές για ανεξάρτητη μελέτη. Πιστεύει ότι η ενεργή και συγκεντρωμένη αλληλεπίδραση οδηγεί στη μάθηση.

Όσον αφορά την κάλυψη του προγράμματος σπουδών, η απουσία είναι κρίσιμης σημασίας στο ΠΦΥ και αναλαμβάνει πολλά από τα καθήκοντα του παραδοσιακού δασκάλου καθώς ο ρόλος τους εξελίσσεται σε «διευκολυντή» της μάθησης. Ο μαθητεύομενος, δηλαδή, μαθαίνει μέσω του ΕΥ και ο εκπαιδευτής τον υποστηρίζει και τον καθοδηγεί (Μουζάκης, 2006). Επομένως η επικοινωνία ανάμεσα σε εκπαιδευτή και εκπαιδευόμενο είναι σημαντική, είτε αυτή είναι ασύγχρονη είτε σύγχρονη (διαδικτυακά ή δια ζώσης) αφού αποσκοπεί στην καθοδήγηση, στην ανατροφοδότηση και στην ενθάρρυνση αυτού (Μαρτσούκου & Παπαδημητρίου, 2019).

Έτσι για να μπορέσει να λειτουργήσει σωστά η μέθοδος της ΕξΑΕ, ο εκπαιδευτής πρέπει να έχει και τις ανάλογες δεξιότητες σε κοινωνικό, παιδαγωγικό και οργανωτικό επίπεδο. (Καρβούνης & Αναστασιάδης, 2019) Συγκεκριμένα ο εκπαιδευτής πρέπει να αξιολογεί τις εργασίες με ανατροφοδότηση αλλά και με προτάσεις, ώστε ο εκπαιδευόμενος να είναι πιο αποτελεσματικός. Επίσης το πρόγραμμα σπουδών πρέπει να είναι σχεδιασμένο, ώστε να συμπίπτει με τις δεξιότητες και ανάγκες των εκπαιδευόμενων. Άρα, ο εκπαιδευτής πρέπει να είναι σε θέση να σχεδιάσει και να οργανώσει ένα πολυμορφικό υλικό, έτσι ώστε να παρακινήσει τον εκπαιδευόμενο να βρει μόνος του την νέα γνώση. (Ευμορφοπούλου & Λιοναράκης, 2015).

Σύμφωνα με τον Holmberg (2003), η αλληλεπίδραση μεταξύ κειμένων και μαθητών είναι το πιο κρίσιμο συστατικό των εκπαιδευτικών πόρων. Σε ποικίλα κείμενα, απεικονίζει αυτόν τον σύνδεσμο ως μιμούμενη συζήτηση δασκάλου-μαθητή (επικοινωνιακή προσομοίωση). Ο όρος «καθοδηγούμενος εκπαιδευτικός διάλογος» επινοήθηκε από τον Holmberg το 1983. Η Guided Teaching Conversation γνωστή ως Καθοδηγούμενη Διδακτική Συζήτηση (Holmberg, 1983, Giosos et al., 2009) εστιάζει σε δύο μορφές αλληλεπιδράσεων: α) μεταξύ ατόμων, όπως η συνεννόηση διδάσκοντος και διδασκόμενου και του εκπαιδευτικού φορέα και β) ανάμεσα του περιεχομένου μαθητή και δασκάλου.

Ταυτόχρονα, πέρα από το εκπαιδευτικό κομμάτι οι εκπαιδευόμενοι εστιάζουν και στο συναισθηματικό, γι' αυτό η επικοινωνία με τον Καθηγητή-Σύμβουλο θεωρείται απαραίτητη, καθώς νιώθουν μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση (Κωνσταντοπούλου, Αντωνίου,

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση
Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας
του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη
μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

κ.ά, 2013). Η δημιουργία ενός φιλικού και οικείου κλίματος ανάμεσα σε εκπαιδευτή και εκπαιδευόμενο διευκολύνει την μαθησιακή διαδικασία και φέρνει μόνο θετικά αποτελέσματα.

5 Η κινησιολογία και ο χορός στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

5.1 Δημιουργική κίνηση

Η ανάπτυξη της κινητικής δημιουργικότητας αποτελεί μια σωματική, καλλιτεχνική και διαθεματική δραστηριότητα για τον άνθρωπο. Τα παιδιά ήδη από νεαρή ηλικία εκφράζουν τα συναισθήματα τους αλλά και τις σκέψεις τους μέσω της κίνησης προσπαθώντας έτσι να επικοινωνήσουν με τους γύρω τους.

Σύμφωνα με τον Taylor,C. (1989) η δημιουργικότητα μπορεί να χωριστεί σε πέντε επίπεδα:

1. Εκφραστική δημιουργικότητα
2. Παραγωγική δημιουργικότητα
3. Επινοητική δημιουργικότητα
4. Πρωτότυπη δημιουργικότητα
5. Πηγαία δημιουργικότητα

Το πρώτο επίπεδο αναπτύσσεται περισσότερο στα παιδιά του νηπιαγωγείου και του δημοτικού, αφού αυτό περιλαμβάνει αυθορμητισμό και ελεύθερη έκφραση.

5.2 Ορισμοί Κινητικής Δημιουργικότητας

Οι Dureck και Duricekova (1986), « ορίζουν επίσης ως κινητική δημιουργικότητα την ικανότητα έκφρασης μιας προσωπικής ιδέας, αλλά και την ικανότητα ανακατασκευής και τελειοποίησης κάποιας γνωστής, κινητικής εκδήλωσης σε μορφή που θα είναι νέα για το παιδί.» (Μπουρνέλη, 2002 ,σ.34).

Αναφορικά με τη δημιουργική κίνηση οι Pavlidou et al. (2018), αυτή είναι συνώνυμη του δημιουργικού χορού, αφού επιτρέπει τον συνδυασμό φυσικής κίνησης και προσωπικής

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

έκφρασης και για αυτό προτείνεται για τις μικρότερες ηλικίες ως η καταλληλότερη μορφή τέχνης.

Η δημιουργική κίνηση θεμελιώνεται με την κινητική θεωρία του Laban (1948), καθώς εκείνος ήταν ο πρώτος που εισήγαγε το θεωρητικό πλαίσιο της δημιουργικής κίνησης. Κατά τον Laban, η κίνηση αποτελεί το μέσο επικοινωνίας με το οποίο ο άνθρωπος συνθέτει τη δική του σειρά κινήσεων. Οι κινήσεις αυτές είναι συγκεκριμένες ή αυθόρμητες. Αυτό που τις κάνει να διαφέρουν είναι, ότι οι αυθόρμητες κινήσεις μεταλλάσσονται ανάλογα με το σώμα, το χώρο, τη δυναμική και τη σχέση. Τα παραπάνω αποτελούν θεμέλιο για την εκτέλεση των κινήσεων, ενώ μια κίνηση αποκαλείται ποιοτική ανάλογα με την κίνηση, το χώρο, το χρόνο, το βάρος και τη ροή της. Η δημιουργικότητα και η δημιουργική κίνηση δεν αποτελούν χαρακτηριστικό ενός μεριδίου ανθρώπων αλλά ενυπάρχουν σε όλους και μπορούν να γίνουν φανερές και να αναπτυχθούν με τα κατάλληλα ερεθίσματα μέσα σε περιβάλλον αποδοχής, ελευθερίας και επικοινωνίας. (Μπουρνέλη, 2002)

5.3 Η κινητική δημιουργικότητα και ο χορός στο σχολείο

Στα σχολεία του σήμερα, είναι αναγκαίο να υπάρχουν εναλλακτικοί τρόποι διδασκαλίας, ώστε να καλυφθούν τα κενά που έχουν δημιουργηθεί από τις αναχρονιστικές μεθόδους διδασκαλίας αλλά και να ενισχυθεί σημαντικά η δημιουργικότητα των παιδιών. Επομένως είναι αναγκαίο να εντάξουμε στο σχολικό περιβάλλον μεθόδους, που θα βοηθήσουν το παιδί ν' απελευθερωθεί. Μια τέτοια μέθοδος είναι και η ένταξη της δημιουργικής κίνησης ή του δημιουργικού χορού. Μέσα από την κίνηση τα παιδιά μαθαίνουν το σώμα τους, έρχονται σε επαφή με τα συναισθήματα τους και αντιλαμβάνονται τη μοναδικότητα τους. (Τρούλη, 2022)

Καμία κίνηση δεν είναι σωστή και λάθος, αφού ο καθένας αντιλαμβάνεται διαφορετικά το καθετί και εκφράζει διαφορετικά τα συναισθήματα και τις εμπειρίες του. Αν το περιβάλλον του σχολείου παρέχει πλούσια ερεθίσματα και συναισθηματική ασφάλεια στα παιδιά, τότε μπορούν να συμβούν υπέροχα πράγματα. Βέβαια, ο ρόλος του εκπαιδευτικού είναι καθοριστικός για τα παραπάνω. (Leggett, 2017)

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

Ο McFee (1994) αναφέρει, ότι οι νέοι δάσκαλοι πρέπει να ξεπερνούν τους εαυτούς τους, να διαφοροποιούν και να εμπλουτίζουν τις μεθόδους διδασκαλίας τους. Πρέπει να δίνουν στα παιδιά χώρο να δημιουργούν, ανάλογα με τη δική τους φαντασία και προσωπικότητα και όχι να αντιγράφουν τον δάσκαλό τους. (McFee, G. 1994) Έτσι, ο εκπαιδευτικός για να μπορέσει να εντάξει τη δημιουργική διδασκαλία, πρέπει να δίνει την ευκαιρία στα παιδιά να εκτελούν μια άσκηση όπως εκείνα την αντιλαμβάνονται. Όσον αφορά συγκεκριμένα με τη δημιουργική κίνηση ο εκπαιδευτικός πρέπει να ακολουθήσει κάποια βασικά βήματα, ώστε να καταφέρει αυτό που επιθυμεί. Συγκεκριμένα δεν περιγράφει πως πρέπει να γίνει ή πως πρέπει να διεκπεραιωθεί η δημιουργική κίνηση, αλλά να κάνει ερωτήσεις που θα προκαλούν το παιδί να απαντά κινητικά με ένα δικό του τρόπο. Έτσι το παιδί μπορεί και σκέφτεται, επεξεργάζεται, συνθέτει και πραγματοποιεί νέα κινητικά μοντέλα, τα οποία συμφωνούν με το σώμα του, τις ικανότητες και δεξιότητες του (Gallahue, 2002).

Παράλληλα, για να μπορέσει αυτή η διαδικασία να γίνει πιο ισχυρή, ο εκπαιδευτικός οφείλει να χρησιμοποιεί τις ΤΠΕ, αφού επικεντρώνονται στην παιδαγωγική αξιοποίηση τους (Αναστασιάδης, 2014) για την ανάπτυξη της κινητικής δημιουργικότητας. Αυτό που γίνεται με την χρήση των ΤΠΕ είναι η ενίσχυση του ενθουσιασμού και της χαράς των παιδιών, καθώς και την ενεργοποίηση της συμμετοχής των παιδιών σε σχετικές δραστηριότητες. (βλ. Τρούλη, 2022)

Ταυτόχρονα, η συμβολή του χορού αναπτύσσει τη δημιουργικότητα στο σχολείο, καθώς κατά τον Fowler (1994) η δημιουργική κίνηση βοηθά στον εξανθρωπισμό του προγράμματος σπουδών, γιατί βοηθά το παιδί να κατανοήσει την ολότητα και να εξοικειωθεί με τον εαυτό του με τον δικό του τρόπο.

Σύμφωνα με την Κουτσούμπα (2017), ο χορός είναι ένα βιολογικό και ένα πολιτισμικό φαινόμενο, αφού είναι μια κινητική δραστηριότητα που έχει ως εργαλείο το ανθρώπινο σώμα και ως μέσο την κίνηση. Πέρα από το γεγονός ότι ο χορός συνιστά ένα χορευτικό εργαλείο, αποτελεί και μια κοινωνική διαδικασία που γίνεται σε συγκεκριμένο χρόνο, τόπο και ανθρώπους.

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

5.4 Δημιουργική κίνηση-χορός και Αναλυτικό Πρόγραμμα

Τα αναλυτικά προγράμματα συνεχώς μεταβάλλονται με σκοπό να διαμορφώνονται σύμφωνα με την εξέλιξη και τα δεδομένα της εποχής. Σημαντικές προσπάθειες έχουν γίνει τα τελευταία χρόνια με σκοπό να γίνονται διαθεματικά διδακτικά αντικείμενα, όπως η φυσική αγωγή (ΦΑ), η λογοτεχνία, η φυσική, τα μαθηματικά, η πληροφορική, η μουσική με τη δημιουργικότητα (Κωνσταντινίδου και 684 σύν., 2011).

Σύμφωνα με το αναλυτικό πρόγραμμα της Φυσικής Αγωγής (ΦΕΚ Τεύχος Β' 6336/30.12.2021) έχει δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα στην κινητική δημιουργικότητα. Παρακάτω δίνονται μερικοί γενικοί στόχοι ως προς την κινητική δημιουργικότητα που περιλαμβάνονται στο Νέο πρόγραμμα σπουδών για το δημοτικό σχολείο για το μάθημα της ΦΑ. Αρχικά, οι μαθητές θα μπορούν να εκτελούν πρωτότυπες κινήσεις ισορροπίας, μετακίνησης και χειρισμού που έχουν οι ίδιοι σχεδιάσει, με σκοπό να μπορούν να τις συνδυάσουν με κινητικές έννοιες. Άρα, θα έχουν γνώση για το πως κινείται το σώμα τους. Επιπλέον θα αποκτήσουν κινητικές δεξιότητες για σημεία εκτέλεσης αλλά και στρατηγικές κίνησης σε διάφορα περιβάλλοντα. (έδαφος, νερό, αέρας) Ταυτόχρονα θα αναπτύσσουν την μη λεκτική επικοινωνία, όπως την δημιουργική και εκφραστική κίνηση. Κατά τους Κωνσταντινίδου και συνεργάτες (2011) μέσα από έρευνα που πραγματοποιήθηκε σε μαθητές του δημοτικού σχολείου και αφορούσε το μάθημα της ΦΑ, αναδείχθηκε η εμφάνιση της δημιουργικής σκέψης και κίνησης. Ειδικότερα, βάσει των αποτελεσμάτων, οι μαθητές φαίνεται πως μπορούν να δημιουργήσουν δικά τους παιχνίδια, αλλά και να διαφοροποιήσουν τους κανόνες τους. Είναι, επιπλέον, σε θέση να φτιάξουν τις δικές τους χορογραφίες ή να τροποποιήσουν χορούς.

Στο σχολείο μπορούν να διδαχθούν διάφορα είδη χορού. Το συνηθέστερο είναι η εκμάθηση των παραδοσιακών χορών, αφού αποτελεί την έκφραση της κοινωνικής ζωής των ανθρώπων και αποτελεί την ιστορία, τον πολιτισμό και την εξέλιξη μιας κοινωνίας. (Κρασανάκης, 2016) Ωστόσο, ανάλογα την κατάρτιση των εκπαιδευτικών μπορεί να γίνει και η διδασκαλία κι άλλων χορών όπως οι μοντέρνοι χοροί, οι λάτιν χοροί και οι κλασσικοί χοροί. Σύμφωνα με έρευνα της Minton (2003) που πραγματοποιήθηκε στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, έγινε ο σχεδιασμός μαθήματος χορού με σκοπό να διερευνηθεί η βελτίωση της ικανότητας τις δημιουργικής σκέψης. Η έρευνα αυτή περιλάμβανε διάφορα είδη χορού όπως σύγχρονος χορός, μπαλέτο, χιπ-χοπ, έθνικ χοροί,

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

αυτοσχεδιασμό και χορογραφία. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι οι συμμετέχοντες ανέπτυξαν τις παραμέτρους αποκλίνουσας νόησης, την πρωτοτυπία και την δημιουργικότητα τους.

5.5 Αναπτυξιακά κριτήρια

Όπως έχει αναφερθεί και παραπάνω το ΕΥ έχει δημιουργηθεί για μαθητές Ε' και ΣΤ' Δημοτικού. Έτσι, λοιπόν, το ΕΥ έχει διαμορφωθεί βάσει ορισμένων αναπτυξιακών κριτηρίων. Ως πρώτο και βασικό κριτήριο είναι η γνωστική ανάπτυξη των μαθητών, δηλαδή η κατανόηση πρώτα του χώρου και του χρόνου, αλλά και τη γνωριμία του σώματος τους και τη θέση του στο χώρο. Επιπλέον στον γνωστικό τομέα, περιλαμβάνεται και η απόκτηση κινητικών εμπειριών. Σύμφωνα με τον L. Kohlberg, τα παιδιά, κατά την σχολική ηλικία αναπαράγουν κινήσεις από το κοινωνικό-οικογενειακό περιβάλλον.

Παράλληλα, το εκπαιδευτικό υλικό έχει σχεδιαστεί με σκοπό την ψυχοκοινωνική ανάπτυξη των μαθητών. Συγκεκριμένα, οι μαθητές να αναπτύξουν την ικανότητα να συνεργάζονται, να έχουν αυτοέλεγχο και αυτοπειθαρχία. Επίσης να είναι σε θέση να κατανοήσουν, ότι ο χορός έχει κανόνες και βήματα. Οι Scibinetti, Tocci, και Pesce (2011) σε μελέτη που πραγματοποιήθηκε για την κινητική δημιουργικότητα κατέληξαν, ότι τα παιδιά λειτουργούν με τον μηχανισμό της αυτοσυγκράτησης.

Ταυτόχρονα, το ΕΥ έχει σχεδιαστεί με σκοπό την ανάπτυξη της προσωπικότητας, αφού οι μαθητές σε αυτή την ηλικία (10-11 χρονών) εμφανίζουν σε μεγαλύτερο βαθμό την ευσυνειδησία και τη δεκτικότητα σε νέες εμπειρίες.

5.6 Ο χορός Σάλσα και η διδασκαλία του στο σχολείο

Η δημιουργική κίνηση χαρακτηρίζεται από τη δημιουργικότητα, τον αυτοσχεδιασμό και τον αυθορμητισμό. (Μπουρνέλη, 2006) Οι μαθητές καλούνται να συνθέσουν δικές τους κινήσεις που θεωρούν ότι τους ταιριάζουν. Ωστόσο ένα μάθημα δημιουργικότητας χρειάζεται καθοδήγηση. Άρα, ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να είναι σε θέση να τροποποιήσει τον σχεδιασμό της εκάστοτε διδασκαλίας. (Θεοδωράκου, 2000)

Το εκπαιδευτικό υλικό που σχεδιάστηκε για την παρούσα διπλωματική εργασία αφορά την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ'

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

Δημοτικού. Η επιλογή των μεγάλων τάξεων έγινε λόγω της ωριμότητας των παιδιών σε σχέση με τις μικρότερες. Επιπλέον οι μαθητές σε αυτή την ηλικία γνωρίζουν καλύτερα το σώμα τους και τις δυνατότητες τους. Έχουν ήδη, από τις προηγούμενες τάξεις του Δημοτικού, πειραματιστεί και εμπλακεί σε δραστηριότητες που ενισχύουν τη συνεργασία, το ομαδικό πνεύμα, την αυτοπειθαρχία και την υπευθυνότητα. Τέλος η δημιουργική κίνηση βασίζεται στις ικανότητες του ατόμου και τη μοναδικότητα του, δεν συναντά όρια ως προς την ηλικία, το φύλο και την εθνικότητα. (Beveridge, 1973, Irvin, 1976, Phillip, 1967, Wyrick, 1966).

Επομένως, η κινητική δημιουργικότητα συνδέεται με τη γυμναστική, το χορό, τα παιχνίδια αλλά και το θέατρο. Επιπλέον, βασικός στόχος της δημιουργικής κίνησης, στο σχολείο, είναι η ευχαρίστηση που προκαλείται στα παιδιά, αλλά και η ενδυνάμωση των σχέσεων μεταξύ μαθητών και εκπαιδευτικού. (Τζομπανάκη, 2016) Έτσι, λοιπόν, η δημιουργία του ΕΥ στοχεύει στην ανάπτυξη επικοινωνιακών δεξιοτήτων, την ενίσχυση διαπροσωπικών σχέσεων καθώς και την ανάπτυξη της αυτοπεποίθησης και της αυτο-αποτελεσματικότητας των παιδιών.

Ο χορός Σάλσα, μπορεί να αποτελείται από ένα βασικό μοτίβο κινήσεων, όμως αυτό δεν σημαίνει ότι ο καθένας δεν μπορεί να αυτοσχεδιάσει και να βάλει δικές του κινήσεις. Εντάσσοντας τη δημιουργική κίνηση στον χορό Σάλσα οι μαθητές θα μπορέσουν να κατανοήσουν την διαφορετικότητά τους. (Kaufmann, Ellis, 2007)

Η διδασκαλία του χορού Σάλσα θα γίνει σταδιακά. Πρώτα οι μαθητές θα γνωρίσουν τις έννοιες δημιουργική κίνηση και χορός. Στη συνέχεια θα δουν μέσα από διάφορα βίντεο τα είδη των χορών που μπορεί κανείς να διδαχθεί. Έπειτα θα διδαχθούν την κίνηση, τον ρυθμό και τα βήματα σόλο. Τέλος θα κάνουν αυτοσχεδιασμό και θα μάθουν τον βηματισμό σε ζευγάρια.

6 Περιγραφή Εκπαιδευτικού Υλικού

6.1 Τεχνολογικά μέσα ανάπτυξης του Ε.Υ

Σε αυτήν την ενότητα θα αναφερθούν αναλυτικά, όλα τα τεχνολογικά μέσα και οι εφαρμογές που χρησιμοποιήθηκαν για την δημιουργία του εκπαιδευτικού υλικού. Η χρήση αυτών των τεχνολογικών μέσων ενισχύει την πολυμεσικότητα και κάνει όλη την

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση
Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας
του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη
μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

διαδικασία μάθησης πιο ευχάριστη και διαδραστική. Τα εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν είναι τα εξής :

Εικόνα 1 : Πλατφόρμα Chamilo

1. Chamilo- περιβάλλον μάθησης

Το Chamilo είναι μια πλατφόρμα ανοικτού κώδικα για διαχείριση μάθησης (LMS), χρησιμοποιείται για τη δημιουργία και την παροχή διαδικτυακών μαθημάτων. Τα ΣΔΜ ανοικτού κώδικά έχουν κυρίως μαθητοκεντρικό χαρακτήρα, με πολλές δυνατότητες επικοινωνίας και διαχείρισης για την ενίσχυση της αυτο-ρύθμισης και αυτονομίας του εκπαιδευόμενου (Kehrwald & Parker, 2019). Συγκεκριμένα το Chamilo αποτελεί ένα Σύστημα Διαχείρισης Μάθησης (ΣΔΜ / LMS- Learning Management System), ένα Web-based λογισμικό, που μέσα από ένα περιβάλλον εργασίας, παρέχει πληροφορίες, μαθήματα και περιεχόμενο (Σοφός, Κώστας κ.ά., 2015, Kasim & Khalid, 2016). Ο χρήστης έχει πρόσβαση ανά πάσα ώρα και στιγμή από όποιον φυλλομετρητή θέλει. Λόγω του σχεδιασμού τους τα ΣΔΜ εξασφαλίζουν εύκολη και πρόσβαση και είναι ευέλικτα ως προς τον χρόνο, τον τόπο και τον ρυθμό που συντελείται η μάθηση (Adzharuddin, 2013, Μαυροειδής, 2014).

2. H5P- εργαλείο δημιουργίας ψηφιακού Ε.Υ.

Εικόνα 2 : Εργαλείο H5P

Το H5P είναι μια πλατφόρμα ανοικτού κώδικα που επιτρέπει τη δημιουργία, την κοινοποίηση και την επεξεργασία διαδραστικού περιεχομένου. Χρησιμοποιείται ευρέως σε εκπαιδευτικά περιβάλλοντα για τη δημιουργία διαδραστικών μαθημάτων, παιχνιδιών

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

και άλλων διαδραστικών πόρων. Σαν εργαλείο έχει αρκετές δυνατότητες. Ωστόσο για την παρούσα διπλωματική εργασία, χρησιμοποιήθηκαν δύο (2) υποκατηγορίες του. Πρώτα χρησιμοποιήθηκε η διαδραστική παρουσίαση (Course Presentation) και έπειτα το αναδιπλούμενο μενού (Accordion). Καθένα από αυτά τα εργαλεία κάνει διαφορετικές ενέργειες. Το Course Presentation είναι το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε για τη δημιουργία των διαδραστικών παρουσιάσεων, οι οποίες συνδυάζουν διάφορα περιεχόμενα, όπως κείμενα, εικόνες, βίντεο, υπερσυνδέσμους και δραστηριότητες, προσφέροντας ένα δυναμικό και ενδιαφέρον περιβάλλον μάθησης. Ενώ το Accordion είναι ένα είδος διαδραστικού περιεχομένου, με το οποίο δημιουργήθηκαν συμπυκνμένες καρτέλες με αποτέλεσμα ο χρήστης να μπορεί να ανοίξει ή να κλείσει κάθε τμήμα του για να δει τα εισαγωγικά στοιχεία, ο σκοπός, τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα, οι λέξεις-κλειδιά και ο χρόνος μελέτης κάθε διδακτικής ενότητας.

Εικόνα 2 : Εργαλείο Doodly

3. Ψηφιακό λογισμικό Doodly

Το Doodly είναι εφαρμογή που χρησιμοποιείται για τη δημιουργία επικοινωνιακών και εκπαιδευτικών βίντεο με χαρακτηριστικά σκίτσων. Επιτρέπει την δημιουργία απλών και εύκολων σκίτσων και animation. Η εφαρμογή αυτή χρησιμοποιήθηκε σε όλες τις διδακτικές ενότητες. Στην πρώτη ενότητα ως βίντεο ανακεφαλαίωσης, στη δεύτερη ενότητα για την ερμηνεία και επεξήγηση διαφορετικών εννοιών και στη Τρίτη ενότητα ως βίντεο εκμάθησης του χορού.

4. Plotagon

Εικόνα 4: Εφαρμογή Plotagon

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

Το Plotagon Studio είναι μια εφαρμογή που επιτρέπει στους χρήστες να δημιουργούν κινούμενα σχέδια και animation με ευκολία. Είναι κατάλληλο για δημιουργία εκπαιδευτικών βίντεο, ιστοριών και παρουσιάσεων. Στην παρούσα διπλωματική έχει χρησιμοποιηθεί σε όλες τις διδακτικές ενότητες ως βίντεο εισαγωγής, ανακεφαλαίωσης αλλά και ως δραστηριότητα υπενθύμισης της προϋπάρχουσας γνώσης. Ακόμη, μέσω του Plotagon έχει δημιουργηθεί και ο avatar χαρακτήρας που πρωταγωνιστεί σε όλες τις διδακτικές ενότητες.

5. Άλλες διαδικτυακές εφαρμογές

Για να είναι το Ε.Υ. ολοκληρωμένο και να βασίζεται στις αρχές της πολυμεσικής μάθησης χρησιμοποιήθηκαν και τα παρακάτω ψηφιακά εργαλεία και εφαρμογές :

- Canvas
- Make a gif
- Ηχογράφιση από smartphone

6.2 Η δομή και η μορφή του Ε.Υ.

Για τους σκοπούς της παρούσας διπλωματικής εργασίας δημιουργήθηκε υλικό για την εξ αποστάσεως διδασκαλία της κινησιολογίας στα πλαίσια του χορού για τους μαθητές της Ε' και ΣΤ' δημοτικού.

6.2.1 Είσοδος στο Chamilo- Περιγραφή του μαθήματος

Ο μαθητής για να μπορέσει να παρακολουθήσει το μάθημα «Χορός και κίνηση» πρέπει να συνδεθεί στην πλατφόρμα του Chamilo μέσω το παρακάτω συνδέσμου :

http://chamilo.datacenter.uoc.gr/metchamilo/courses/EKMA8HSHTHSKINHSIOLOGIAS STAPLAISIAT/index.php?id_session=0

Το εκπαιδευτικό υλικό που υπάρχει στο Chamilo δημιουργήθηκε με τη βοήθεια του εργαλείου H5P. Η αρχική σελίδα αποτελεί καλωσόρισμα των μαθητών και τους κατευθύνει να επισκεφτούν την περιγραφή του μαθήματος, το μονοπάτι γνώσης και τα φόρουμ.

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση
Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας
του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη
μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

Καλωσορίσατε στο μάθημα με τίτλο:

«Εκμάθηση της κινησιολογίας στα πλαίσια του χορού...για μαθητές της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης!»

Ακολουθήστε το μονοπάτι της γνώσης για να μάτετε περισσότερα!

Περιγραφή μαθήματος

Μονοπάτι γνώσης

Forums

Εικόνα 5 : Αρχική σελίδα

Το εικονίδιο της περιγραφής του μαθήματος οδηγεί τον χρήστη σε μια νέα σελίδα που περιέχει τον σκοπό, τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα σε επίπεδο γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων, καθώς και τα περιεχόμενα του Ε.Υ. (διδασκτικές ενότητες) και τέλος τη βιβλιογραφία.

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση
Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας
του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη
μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

Εκμάθηση της κινησιολογίας στα πλαίσια του χορού , για μαθητές της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης

Το εκπαιδευτικό υλικό που θα παρακολουθήσετε δημιουργήθηκε για να σας βοηθήσει να εντάξετε τη δημιουργική κίνηση στον χώρο της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Η επιμόρφωση θα γίνει με την μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.

Στόχοι μαθήματος / Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν θα ολοκληρώσεις τη μελέτη της μαθήματος θα είσαι σε θέση:

Σε επίπεδο Γνώσεων

- να μάθεις την έννοια του χορού
- να μάθεις την σύνδεση της κινησιολογίας με τον χορό
- να αναγνωρίζεις την προσφορά της στον άνθρωπο
- να αναγνωρίζεις τα βασικά είδη χορού
- να μάθεις να αναγνωρίζεις τη μουσική του χορού
- να αναγνωρίζεις τα μουσικά μέτρα
- να τοποθετείς τα πόδια σου σωστά στον ρυθμό
- να μάθεις την ιστορία του χορού
- να αναγνωρίζεις την κίνηση
- να αναγνωρίζεις τον ρυθμό
- να μάθεις την προσφορά των βημάτων στο χορό
- να αναγνωρίζεις τα βασικά στοιχεία του χορού

Σε επίπεδο Δεξιοτήτων

Περιεχόμενα

1η Διδακτική Ενότητα : Τι είναι ο χορός;

2η Διδακτική Ενότητα : Κίνηση, ρυθμός & βήματα

3η Διδακτική Ενότητα : Αυτοσχεδιασμός Κινήσεων - Εκμάθηση Χορού Σάλσα

Βιβλιογραφία

Αναστασιάδης, Π. & Κωτσιδης, Κ.(2002). ΤΠΕ, Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση και Δημιουργικότητα στο Σχολείο του 21ου Αιώνα
Αναστασιάδης, Π. & Κωτσιδης, Κ. Βασικές Αρχές Πολυμεσικής μάθησης

Κολιοπαύλου, Μ., (2000). «Ανάπτυξη των καλλιτεχνικών δεξιοτήτων στη διδασκαλία του χορού». Στο Κολιοπαύλου, Μ. κ.ά., Πολιτισμός και Τέχνη. Επτά δοκίμια για το χορό. Αθήνα: Προπομπός, σσ. 17-29

Μπουρνέλλη, Ν., (2002). Κινητική δημιουργικότητα. Ειδικό πρόγραμμα ανάπτυξης κινητικής δημιουργικότητας για παιδιά. Αθήνα: Μπουρνέλλη, Παπαϊωάννου, Α., Θεοδωράκης, Ι. &

Γούδας, Μ., (1999). Για μια καλύτερη διδασκαλία της Φυσικής αγωγής. Θεσσαλονίκη: SALTΟ. Πασσάκος, Κ. Γ., (1977). Η δημιουργική σκέψη στην εφηβεία. Αθήνα. Σάλλα-

Δοκουμειτζή, Τ., (1996) Δημιουργική φαντασία και παιδική τέχνη. Αθήνα: Εξάντας.

[https://www.google.com/search](https://www.google.com/search?q=dance+animation&tbm=isch&chips=q:dance+animation,online_chips:gif:6dT3wKG9f18%3D&hl=el&sa=X&ved=2ahUKEwiOy_nLjbaBAXUxnfoHHcWjDFmQ4IYoAHoECAEQNA&https://tedxuniversityofmacedonia.com/%CE%B7-%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CE%B6%CF%89%CE%BF%CE%B3%CE%BF%CE%BD%CE%B7%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%B4%CF%8D%CE%BD%CE%B1%CE%BC%CE%B7%CF%84%CE%BF%CF%85-%CF%87%CE%BF%CF%81%CE%BF%CF%8D/)

[q=dance+animation&tbm=isch&chips=q:dance+animation,online_chips:gif:6dT3wKG9f18%3D&hl=el&sa=X&ved=2ahUKEwiOy_nLjbaBAXUxnfoHHcWjDFmQ4IYoAHoECAEQNA&https://tedxuniversityofmacedonia.com/%CE%B7-](https://www.google.com/search?q=dance+animation&tbm=isch&chips=q:dance+animation,online_chips:gif:6dT3wKG9f18%3D&hl=el&sa=X&ved=2ahUKEwiOy_nLjbaBAXUxnfoHHcWjDFmQ4IYoAHoECAEQNA&https://tedxuniversityofmacedonia.com/%CE%B7-%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CE%B6%CF%89%CE%BF%CE%B3%CE%BF%CE%BD%CE%B7%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%B4%CF%8D%CE%BD%CE%B1%CE%BC%CE%B7%CF%84%CE%BF%CF%85-%CF%87%CE%BF%CF%81%CE%BF%CF%8D/)

[%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CE%B6%CF%89%CE%BF%CE%B3%CE%BF%CE%BD%CE%B7%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%B4%CF%8D%CE%BD%CE%B1%CE%BC%CE%B7%CF%84%CE%BF%CF%85-%CF%87%CE%BF%CF%81%CE%BF%CF%8D/](https://tedxuniversityofmacedonia.com/%CE%B7-%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CE%B6%CF%89%CE%BF%CE%B3%CE%BF%CE%BD%CE%B7%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%B4%CF%8D%CE%BD%CE%B1%CE%BC%CE%B7%CF%84%CE%BF%CF%85-%CF%87%CE%BF%CF%81%CE%BF%CF%8D/)

<http://ikee.lib.auth.gr/record/263243/files/lykesas9.pdf>

<https://www.pro-dance.gr/dance-library/dancesport-subjects/dance-is-not-just-steps/dance-tools>

Εικόνα 6: Περιγραφή Μαθήματος

Έπειτα, ο χρήστης ακολουθεί το «μονοπάτι γνώσης» για την είσοδο του στο κυρίως μέρος του μαθήματος και μπορεί να παρακολουθήσει τις διδακτικές ενότητες.

Τίτλος

1η Διδακτική Ενότητα : Τι είναι ο χορός;

2η Διδακτική Ενότητα : Κίνηση, ρυθμός & βήματα

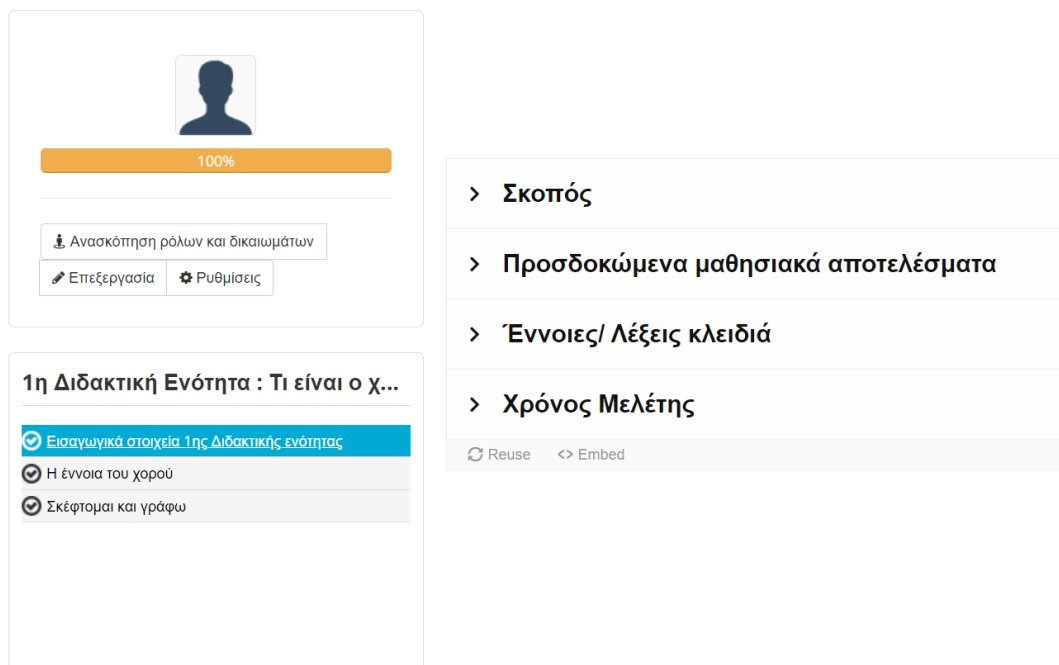

3η Διδακτική Ενότητα: Αυτοσχεδιασμός κινήσεων & εκμάθηση χορού σάλσα

Εικόνα 7: Διδακτικές ενότητες

6.2.2 Δομή κάθε διδακτικής ενότητας

A. Όλες οι διδακτικές ενότητες έχουν την ίδια δομή. Συγκεκριμένα, πρώτα υπάρχουν τα εισαγωγικά στοιχεία, τα οποία περιλαμβάνουν τον σκοπό, τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα, λέξεις-κλειδιά και τον χρόνο μελέτης κάθε διδακτικής ενότητας.

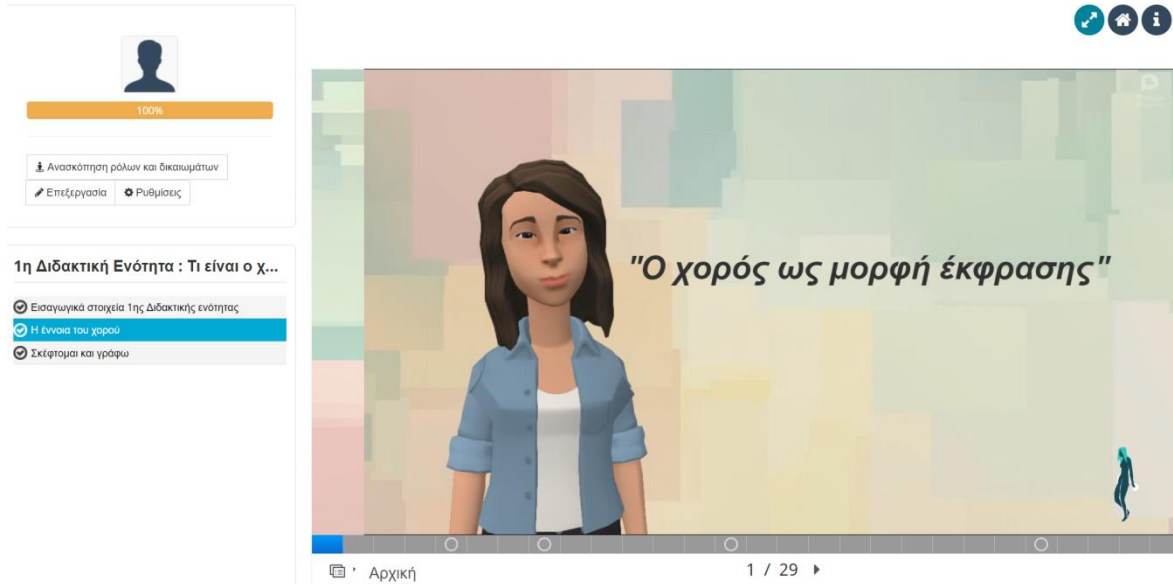

The screenshot shows a user profile on the left with a 100% completion bar and options for 'Ανασκόπηση ρόλων και δικαιωμάτων', 'Επεξεργασία', and 'Ρυθμίσεις'. Below the profile is a lesson titled '1η Διδακτική Ενότητα : Τι είναι ο χ...'. The lesson content includes a list of learning objectives: 'Εισαγωγικά στοιχεία 1ης Διδακτικής ενότητας', 'Η έννοια του χορού', and 'Σκέφτομαι και γράφω'. On the right, there is a sidebar with expandable sections: 'Σκοπός', 'Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα', 'Έννοιες/ Λέξεις κλειδιά', and 'Χρόνος Μελέτης'. At the bottom of the sidebar are 'Reuse' and 'Embed' options.

Εικόνα 8: Εισαγωγικά Στοιχεία

B. Στο κύριο μέρος ο μαθητής μπορεί να παρακολουθήσει το εκπαιδευτικό υλικό που έχει δημιουργηθεί.

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

Εικόνα 9: Εκπαιδευτικό υλικό

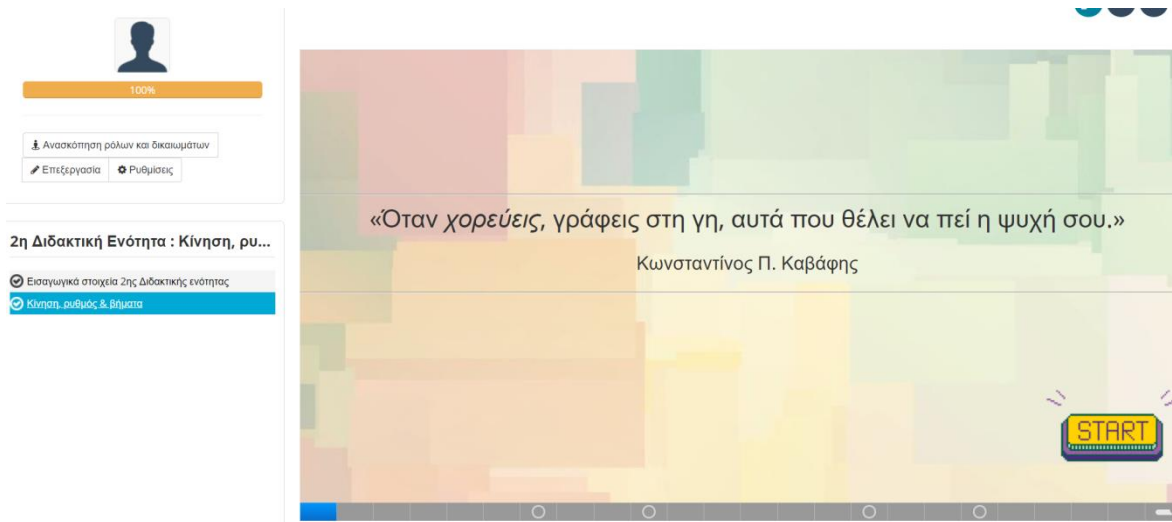
Γ. Στο τέλος κάθε ενότητας υπάρχει το «σκέφτομαι και γράφω», όπου οι μαθητές εκφράζουν απόψεις ή ερωτήσεις γι' αυτό που παρακολούθησαν.

6.2.3 Μορφή παρουσίασης των διδακτικών ενότητων

Σε όλες τις διαφάνειες των διδακτικών ενότητων οι πρώτες διαφάνειες έχουν την ίδια μορφή παρουσιάσεις. Αναλυτικότερα, η πρώτη διαφάνεια αποτελείται από το Εξώφυλλο, δηλαδή τι πρόκειται να δει ο μαθητής στην ενότητα που βρίσκεται.

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση

Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

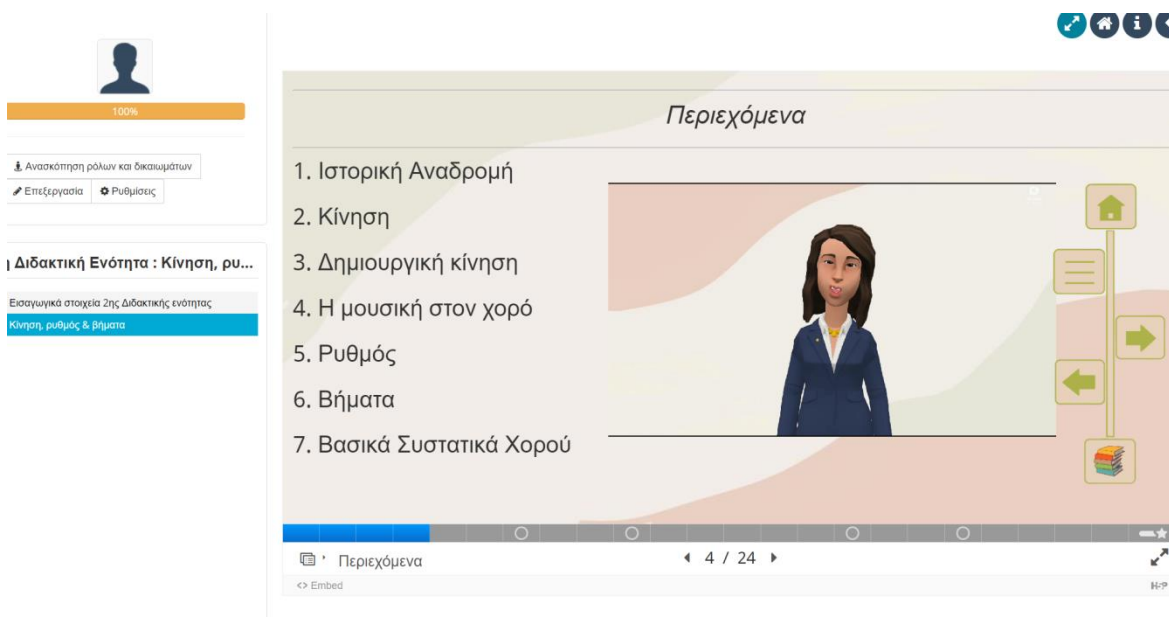
Εικόνα 10: Εκπαιδευτικό υλικό 2^η διδακτική ενότητα

Στη συνέχεια ακολουθεί η επεξήγηση των κουμπιών που θα συνάντα ο χρήστης κατά τη διάρκεια της μελέτης του εκπαιδευτικού υλικού.

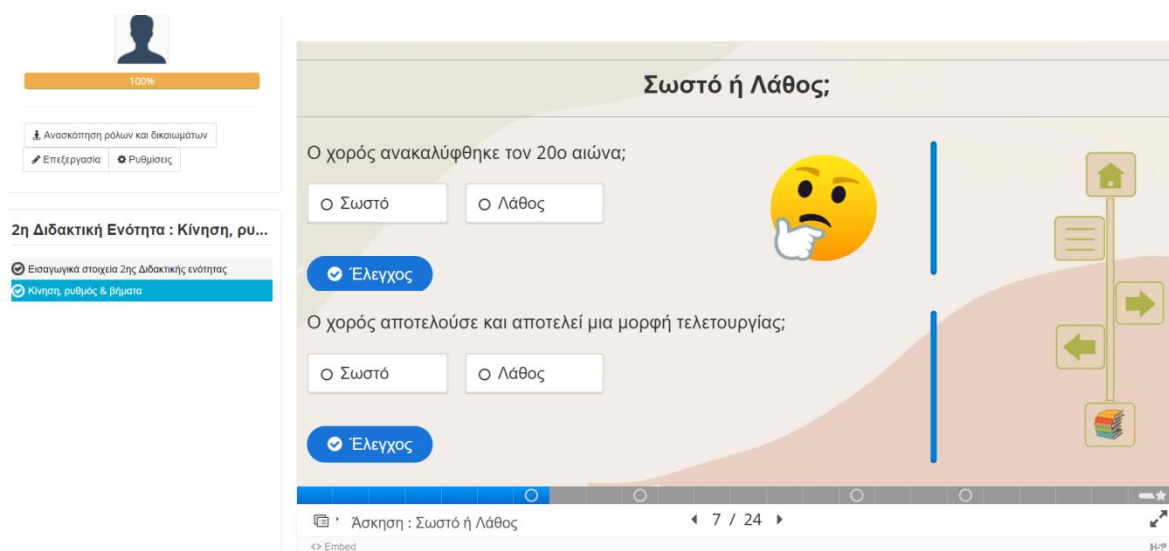
Εικόνα 11: Επεξήγηση εικονιδίων πλοήγησης

Η επόμενη διαφάνεια περιλαμβάνει τα περιεχόμενα της εκάστοτε διδακτικής ενότητας.

Εικόνα 12: Περιεχόμενα

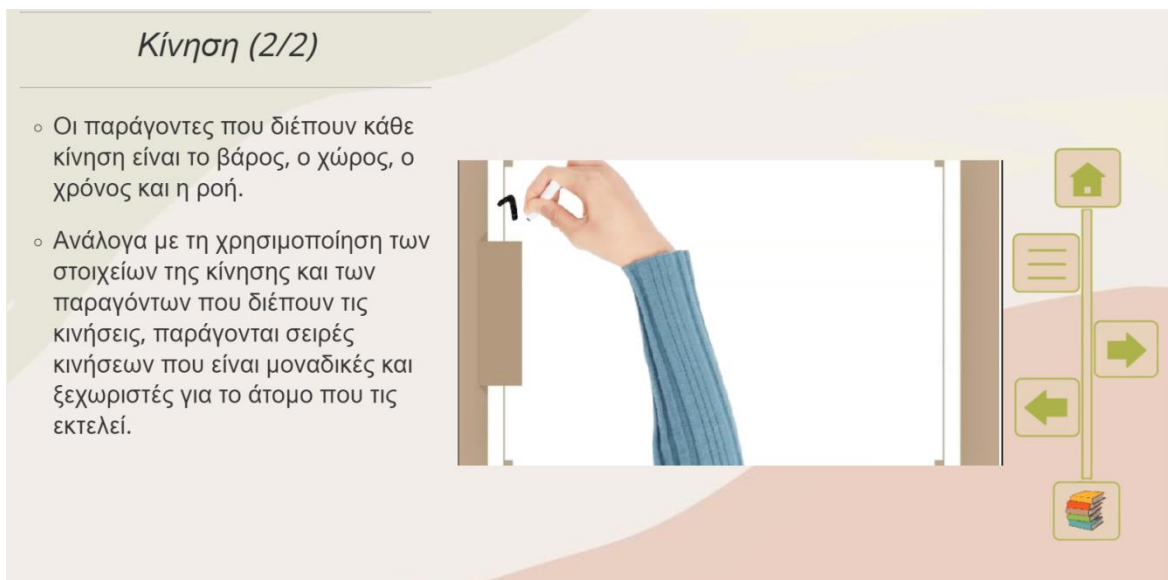
Η παραπάνω διαφάνειες θεωρούνται τυπικές σε όλες τις διδακτικές ενότητες. Ωστόσο οι άλλες διαφάνειες παρουσιάζουν διαφορές, αφού η εκμάθηση γίνεται μέσω παρουσίασης, αρχείων ήχου, βίντεο Plotagon, βίντεο Doodly.

Εικόνα 13: Δραστηριότητα σωστού ή λάθους

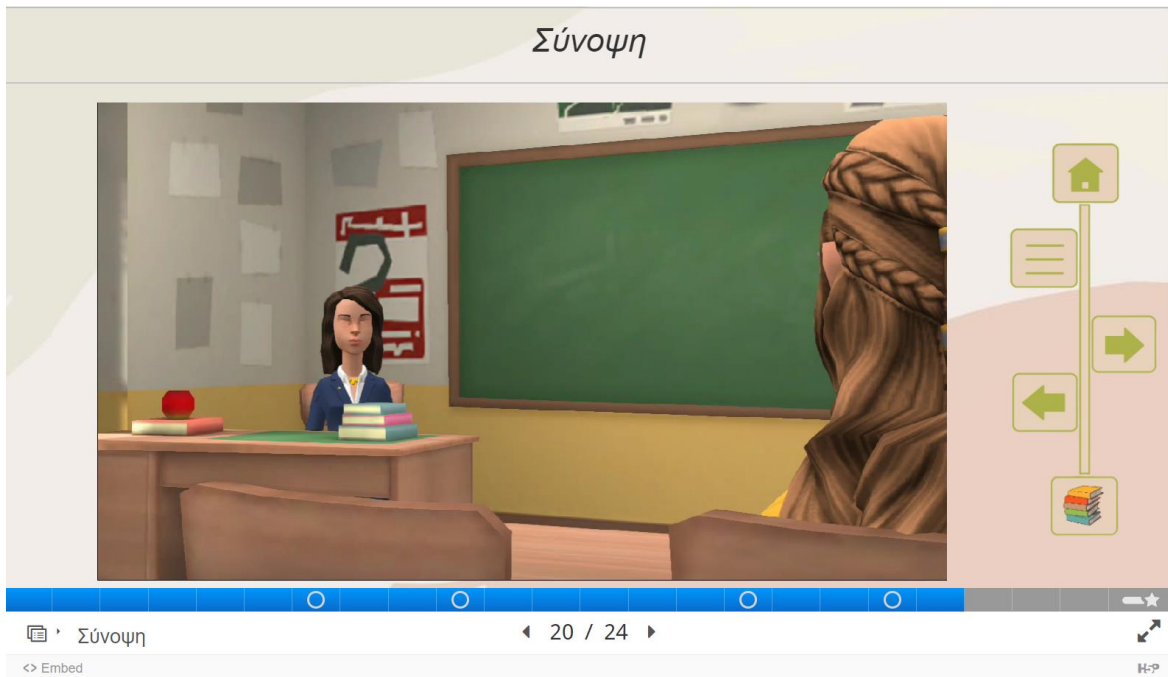

Εικόνα 14: Αντιστοίχιση εικόνας-λέξης

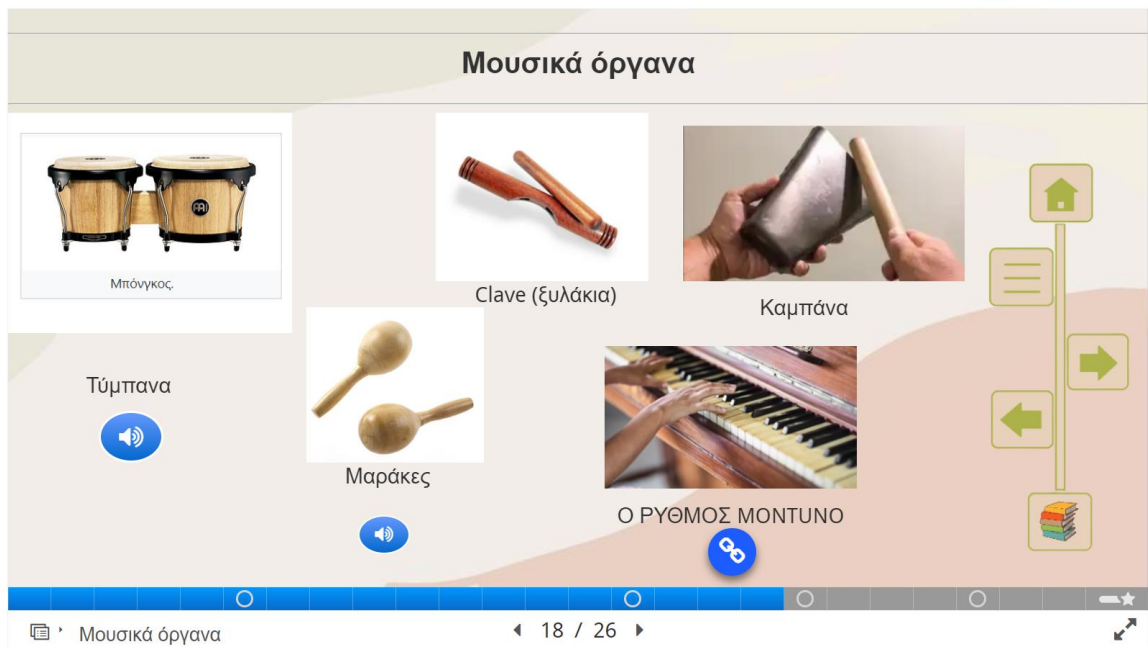

Εικόνα 15: Βίντεο Doodly

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

Εικόνα 16: Ανακεφαλαίωση μέσω Βίντεο Plotagon

Εικόνα 17: Ηχητικά στοιχεία

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

7 Μεθοδολογία έρευνας

7.1 Εισαγωγή

Η παρούσα εργασία είχε ως θέμα τον «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης».

Σε αυτό το κεφάλαιο θα αναλυθούν : ο σκοπός, οι στόχοι της έρευνας και τα δύο (2) ερευνητικά ερωτήματα. Ακολουθεί η χρονική περίοδος που πραγματοποιήθηκε η έρευνα, το είδος της και το προφίλ των συμμετεχόντων της. Τέλος, αναλύεται η μέθοδος που βασίστηκε η έρευνα, τα μέσα συλλογής δεδομένων, ο τρόπος επεξεργασίας τους, οι περιορισμοί της έρευνας και τα ζητήματα δεοντολογίας.

7.2 Σκοπός της έρευνας

Η έρευνα αυτή έχει ως σκοπό τον σχεδιασμό και την αποτίμηση του εκπαιδευτικού υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού, με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης

7.3 Στόχοι της έρευνας

Οι στόχοι της παρούσας έρευνας είναι:

- να διερευνηθεί, αν το εκπαιδευτικό υλικό διέπεται από τις αρχές και τη μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.
- να διερευνηθεί, αν η δημιουργία του εκπαιδευτικού υλικού έγινε σύμφωνα με τις αρχές της Πολυμεσικής Μάθησης.

7.4 Ερευνητικά Ερωτήματα

Κάθε στόχος αντιστοιχεί σε ένα ερευνητικό ερώτημα. Επομένως, σύμφωνα με τους στόχους που ετέθησαν προκύπτουν τα παρακάτω ερευνητικά ερωτήματα:

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

1ο Ερευνητικό Ερώτημα: Το εκπαιδευτικό υλικό διέπεται από τις αρχές και τη μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης;

2ο Ερευνητικό Ερώτημα: Το εκπαιδευτικό υλικό έχει δημιουργηθεί σύμφωνα με τις αρχές της Πολυμεσικής Μάθησης;

7.5 Χρονική περίοδος διεξαγωγής της έρευνας

Η έρευνα που διεξήχθη για την αποτίμηση του εκπαιδευτικού υλικού πραγματοποιήθηκε τον Δεκέμβριο του 2023.

7.6 Είδος έρευνας

Το είδος της έρευνας που χρησιμοποιήθηκε για την εξαγωγή των αποτελεσμάτων είναι αυτό της ποιοτικής. Κρίθηκε ως ο καταλληλότερος τρόπος, καθώς έχει ως στόχο την κατανόηση και εξαγωγή συμπερασμάτων μέσα από την αντίληψη, όσων συμμετείχαν (Merriam, 2002). Επιπλέον παρέχει βαθιά κατανόηση της εμπειρίας και των απόψεων των ανθρώπων. Συγκεκριμένα, αφορά ερωτήσεις που χρησιμοποιούν μια κλίμακα μέτρησης για την καταγραφή ενός βαθμού ή έντασης ενός χαρακτηριστικού με διαβάθμιση από το 1 έως το 5.

7.7 Η μέθοδος της δειγματοληψίας- Συμμετέχοντες στην έρευνα

Στην συγκεκριμένη έρευνα εφαρμόστηκε σκόπιμη δειγματοληψία, δηλαδή το δείγμα που θα μπορεί να εξυπηρετήσει τους σκοπούς και τα ερευνητικά ερωτήματα (Ισαρη & Πουρκός, 2015). Η δειγματοληψία αφορούσε τρεις (3) ειδικούς της ΕξΑΕ, δύο γυναίκες και έναν άντρα. Οι δύο εργάζονται ως εκπαιδευτικοί στην Πρωτοβάθμια εκπαίδευση και ο τρίτος είναι Πληροφορικός και εργάζεται στην Πρωτοβάθμια και Δευτοβάθμια εκπαίδευση. Συμμετείχαν μαζί μου στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Επιστήμες της Αγωγής – Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση με τη χρήση Τ.Π.Ε (e-Learning)», άνθρωποι δηλαδή που κατέχουν την απαραίτητη εξειδίκευση (Frey, 2018).

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

7.8 Μέθοδος Έρευνας και μέσα συλλογής δεδομένων

Πρώτο στάδιο αυτής της έρευνας για να γίνει η αποτίμηση του εκπαιδευτικού υλικού, αποτέλεσε η αποστολή του συνδέσμου που παρέπεμπε στο Chamilo, ώστε να μπορέσουν να το παρακολουθήσουν.

Στο δεύτερο στάδιο έγινε η αποστολή του ερωτηματολογίου στους τρεις ειδικούς της ΕξΑΕ που περιείχε ερωτήσεις ανοικτού και κλειστού τύπου. Αυτό το ερωτηματολόγιο το δημιούργησε το ΕΔΙΒΕΑ με σκοπό τη συλλογή δεδομένων που απαντούν στο 1^ο και 2^ο ερευνητικό ερώτημα. Έτσι απορρέουν εννέα ερευνητικοί άξονες που διερευνώνται μέσα από επιμέρους ερωτήσεις. Συγκεκριμένα, οι ερωτήσεις του ερωτηματολογίου αυτού περιέχουν 7 ερωτήσεις κλειστού τύπου για τη διερεύνηση του προφίλ των συμμετεχόντων, 39 ερωτήσεις ανοικτού τύπου που αντιστοιχούν στο 1^ο ερευνητικό ερώτημα και 17 ερωτήσεις που αφορούν το 2^ο ερευνητικό. Ο παρακάτω πίνακας περιλαμβάνει τους άξονες και τις ερωτήσεις.

1^ο ερευνητικό ερώτημα
Οι ερωτήσεις του ερωτηματολογίου ανά ερευνητικό άξονα
1ος Άξονας: Επιστημονική συνοχή / Τεκμηρίωση
Στο Ε.Υ. γίνεται παράθεση πληροφοριών / απόψεων με την σχετική βιβλιογραφική τεκμηρίωση;
Στο Ε.Υ. γίνεται αναφορά σε διαφορετικές πηγές πληροφοριών (Βιβλία, επιστημονικά περιοδικά, επιστημονικά συνέδρια κλπ.);
Στο Ε.Υ. γίνεται συγκριτική ανάλυση των πληροφοριών / απόψεων;
Το Ε.Υ. είναι εμπλουτισμένο με την ερμηνεία / κριτική συζήτηση των πληροφοριών;
Το Ε.Υ. παρέχει τη δυνατότητα στον εκπαιδευόμενο για περαιτέρω μελέτη σε διαφορετικές πηγές;
2ος Άξονας: Το Ε.Υ. συμβάλει στην απλή και κατανοητή παρουσίαση του Γνωστικού Αντικειμένου
Το ύφος γραφής του Ε.Υ. είναι φιλικό για τον αναγνώστη;

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

Στο Ε.Υ. γίνεται χρήση προσωπικών και κτητικών αντωνυμιών;
Στο Ε.Υ. γίνεται κατά το δυνατόν χρήση της καθομιλούμενης γλώσσας;
Η γραφή του Ε.Υ. είναι ευανάγνωστη;
Η πυκνότητα των πληροφοριών του Ε.Υ. είναι ικανοποιητική;
Το Ε.Υ. παρουσιάζεται τμηματικά στο μέγεθος της οθόνης;
Το Ε.Υ. περιέχει μόνο κείμενο;
Το Ε.Υ περιέχει κείμενο και εικόνες;
Το Ε.Υ περιέχει κείμενο, εικόνες και video;
Οι χρωματικές συνθέσεις του Ε.Υ. συμβάλλουν στην άνετη αλληλεπίδραση;
3ος Άξονας: Ευχρηστία του Ε.Υ.
Τα κουμπιά που χρησιμοποιήθηκαν στο Ε.Υ. (εμπρός, πίσω κλπ.) είναι κατανοητά και αναγνωρίσιμα;
Τα εικονίδια που χρησιμοποιήθηκαν στο Ε.Υ. (πρόσθετες πηγές, δραστηριότητες κλπ.) είναι κατανοητά και αναγνωρίσιμα;
Η πλοήγηση στο Ε.Υ. είναι εύκολη;
Οι υπερσύνδεσμοι του Ε.Υ. οδηγούν στο αναμενόμενο περιεχόμενο;
4ος Άξονας: Το Ε.Υ. υποστηρίζει - καθοδηγεί τον εκπαιδευόμενο στη μελέτη του
Παρέχονται συμβουλές για το πώς να μελετηθεί το εκπαιδευτικό υλικό;
Το Ε.Υ. υποστηρίζει τον εκπαιδευόμενο προκειμένου να δώσει έμφαση σε συγκεκριμένα σημεία (Υπάρχουν πλαίσια ή έντονη γραφή (σήμανση), ώστε να τονίζονται σημαντικές έννοιες);
Στο Ε.Υ. υπάρχουν επεξηγηματικά σχόλια τα οποία υποστηρίζουν τον σπουδαστή στη μελέτη του;
5ος Άξονας: Το Ε.Υ. υποστηρίζει την αλληλεπίδραση με τον εκπαιδευόμενο στη μελέτη του
Το Ε.Υ. εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να εκφράσει τις δικές απόψεις (κρίσεις) πάνω σε σημαντικά ζητήματα;
Το Ε.Υ. εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να διατυπώνει τις δικές του ερωτήσεις πάνω σε σημαντικά ζητήματα;

Το Ε.Υ. εμπριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να εμπλακεί συναισθηματικά με βάση τα προσωπικά του ενδιαφέροντα;
Το Ε.Υ. εμπριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να ανταλλάξει απόψεις με τους άλλους εκπαιδευόμενους;
Το Ε.Υ. εμπριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να θεωρήσει τον εαυτό του ως μέλος μιας κοινωνικής ομάδας που έχει συγκεκριμένες ανάγκες και προσδοκίες;
Το Ε.Υ. εμπριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να ενσωματώσει / εμπλουτίσει τις απόψεις του σε αυτό;
6ος Άξονας: Το Ε.Υ. παρέχει δυνατότητα Αναστοχασμού - Αυτοαξιολόγησης στον εκπαιδευόμενο
Το Ε.Υ. εμπριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν την αυτοαξιολόγηση του εκπαιδευόμενου;
Το Ε.Υ. εμπριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν την ανάπτυξη της αυτόνομης κριτικής σκέψης του εκπαιδευόμενου;
Το Ε.Υ. εμπριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν την ανάπτυξη διάυλων επικοινωνίας με στόχο την ανατροφοδότηση του εκπαιδευόμενου;
Το Ε.Υ. εμπριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να συσχετίσει τα νέα δεδομένα με τη δική του πραγματικότητα;
Το Ε.Υ. εμπριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να εφαρμόσει τη νέα γνώση στη δική του πραγματικότητα;
7ος Άξονας: Σκοπός / Προσδοκώμενα Αποτελέσματα
Στο Ε.Υ. διατυπώνεται σαφώς ο σκοπός της κάθε διδακτικής ενότητας;
Στο Ε.Υ. διατυπώνονται σαφώς τα προσδοκώμενα αποτελέσματα σε κάθε διδακτική ενότητα;
Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα παρακινούν τον εκπαιδευόμενο σε επίπεδο γνώσεων;
Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα παρακινούν τον εκπαιδευόμενο σε επίπεδο δεξιοτήτων;
Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα παρακινούν τον εκπαιδευόμενο σε επίπεδο

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση
Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας
του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη
μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

στάσεων;
Ο εκπαιδευόμενος ελέγχει την πρόοδό του με βάση τα προσδοκώμενα αποτελέσματα;
2ο ερευνητικό ερώτημα
Οι ερωτήσεις του ερωτηματολογίου ανά ερευνητικό άξονα
8ος Άξονας: Το εκπαιδευτικό υλικό έχει δημιουργηθεί σύμφωνα με τις αρχές της Πολυμεσικής Μάθησης;
Στο Ε.Υ. υπάρχει συνδυασμός κείμενου και εικόνας για την παρουσίαση του γνωστικού αντικείμενου; (Πολυμεσική Αρχή)
Στο Ε.Υ. η χρήση των εικόνων σας βοηθάει να κατανοήσετε το γνωστικό αντικείμενο; (Πολυμεσική Αρχή)
Στο Ε.Υ. υπάρχουν στοιχεία αφήγησης (μονόλογος, διάλογος, περιγραφή, σχόλια κ.ά.); (Αρχή της Τροπικότητας)
Στο Ε.Υ. συμπεριλαμβάνονται μη σχετικές πληροφορίες (λέξεις, εικόνες, ήχοι) με το γνωστικό αντικείμενο; (Αρχή της Συνοχής)
Στο Ε.Υ. γίνεται χρήση φιλικής γλώσσας; (Αρχή της Προσωποποίησης)
Στο Ε.Υ. γίνεται χρήση δεύτερου προσώπου; (Αρχή της Προσωποποίησης)
Στο Ε.Υ. γίνεται ηχητική παρουσίαση του γνωστικού αντικείμενου; (Αρχή της Προσωποποίησης)
Στο Ε.Υ. το ύφος της ηχητικής παρουσίασης είναι φιλικό για τον εκπαιδευόμενο; (Αρχή της φωνής)
Στο Ε.Υ. εμφανίζεται ένας φιλικός χαρακτήρας (avatar) που ενισχύει τη διαδικασία μάθησης των εκπαιδευόμενων; (Αρχή της Εικόνας)
Στο Ε.Υ. η παρουσίαση του γνωστικού αντικείμενου γίνεται τμηματικά; (Αρχή της Κατάτμησης)
Στο Ε.Υ. υπάρχουν διαδραστικές δραστηριότητες που παρέχουν ανατροφοδότηση στους εκπαιδευόμενους; (Αρχή της Προσωποποίησης)
Στο Ε.Υ. υπάρχουν μακροσκελή κείμενα για την παρουσίαση του γνωστικού Αντικείμενου; (Αρχή της Κατάτμησης)

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

Το Ε.Υ. παρέχει σαφείς οδηγίες στους εκπαιδευόμενους για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων και εργασιών; (Αρχή της Σηματοδότησης)
Στο Ε.Υ. υπάρχουν στοιχεία επισήμανσης (έντονη γραφή, υπογράμμιση, χρωματισμός κ.ά.); (Αρχή της Σηματοδότησης)
Στο Ε.Υ. υπάρχουν εισαγωγικές δραστηριότητες που βοηθούν στη μελέτη του γνωστικού αντικειμένου; (Αρχή της Προπαίδευσης)
9ος Άξονας: Γενικές επισημάνσεις
Ποια πιστεύετε ότι είναι τα τρία πιο δυνατά στοιχεία του εκπαιδευτικού υλικού;
Γράψτε έως τρεις αλλαγές που προτείνετε προκειμένου να βελτιωθεί το εκπαιδευτικό υλικό.

Πίνακας 1: Ερευνητικοί άξονες 1^{ου} και 2^{ου} ερευνητικού ερωτήματος

7.9 Τρόπος επεξεργασίας ερευνητικών δεδομένων

Όπως έχει αναφερθεί ήδη και παραπάνω, η αποτίμηση του εκπαιδευτικού υλικού έγινε με τη μέθοδο της Ποιοτικής Ανάλυσης Περιεχομένου και είχε ως μονάδα ανάλυσης τη «φράση με ολοκληρωμένο νόημα». Έτσι, έπειτα από την συλλογή και επεξεργασία των δεδομένων απορρέουν οι παρακάτω κατηγορίες κωδικοποίησης για καθένα από τους άξονες. (βλ. τον παρακάτω πίνακα)

Κατηγορίες Ανάλυσης Ανά Ερευνητικό Άξονα
1^{ος} άξονας: Επιστημονική Συνοχή/ Τεκμηρίωση
α) Βιβλιογραφική τεκμηρίωση
β) Αναφορά σε διαφορετικές πηγές
γ) Συγκριτική Ανάλυση πληροφοριών
δ) Ερμηνεία- κριτική συζήτηση πληροφοριών
ε) Δυνατότητα μελέτης σε διαφορετικές πηγές
2ος άξονας: Απλή και κατανοητή παρουσίαση του Γνωστικού Αντικειμένου
α) Φιλικό ύφος
β) Χρήση προσωπικών και κτητικών αντωνυμιών
γ) Χρήση της καθομιλουμένης γλώσσας

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση
Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας
του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη
μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

δ) Ευανάγνωστη γραφή
ε) Ικανοποιητική πυκνότητα πληροφοριών
στ) Τμηματική παρουσίαση στο μέγεθος της οθόνης
ζ) Μόνο κείμενο
η) Κείμενο και εικόνες
θ) Κείμενο, εικόνες και βίντεο
ι) Χρωματικές συνθέσεις για άνετη αλληλεπίδραση
3ος άξονας: Ευχρηστία του Ε.Υ.
α) Κατανοητά και αναγνωρίσιμα κουμπιά
β) Κατανοητικά και αναγνωρίσιμα εικονίδια
γ) Εύκολη Πλοήγηση
δ) Σωστοί Υπερσύνδεσμοι
4ος άξονας: Υποστήριξη- καθοδήγηση εκπαιδευόμενου στη μελέτη του
α) Συμβουλές Μελέτης
β) Έμφαση σε συγκεκριμένα σημεία
γ) Επεξηγηματικά σχόλια
5ος άξονας: Υποστήριξη της αλληλεπίδρασης με τον εκπαιδευόμενο στη μελέτη του
α) Δραστηριότητες που ενθαρρύνουν την έκφραση απόψεων- κρίσεων
β) Δραστηριότητες που ενθαρρύνουν την διατύπωση ερωτήσεων
γ) Δραστηριότητες που ενθαρρύνουν την συναισθηματική εμπλοκή
δ) Δραστηριότητες που ενθαρρύνουν την ανταλλαγή απόψεων με τους άλλους εκπαιδευόμενους
ε) Δραστηριότητες που ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να θεωρηθεί μέλος μιας κοινωνικής ομάδας
στ) Δραστηριότητες που ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο για ενσωμάτωση/ εμπλουτισμό απόψεων
6ος άξονας: Παροχή δυνατότητας αναστοχασμού- αυτοαξιολόγησης στον Εκπαιδευόμενο
α) Δραστηριότητες αυτοαξιολόγησης
β) Δραστηριότητες ανάπτυξης αυτόνομης κριτικής σκέψης
γ) Δραστηριότητες ανάπτυξης διαύλων επικοινωνίας με στόχο την ανατροφοδότηση

δ) Δραστηριότητες συσχέτισης δεδομένων με την δική του πραγματικότητα
ε) Δραστηριότητες εφαρμογής νέας γνώσης στη δική του πραγματικότητα
7ος άξονας: Σκοπός/ Προσδοκώμενα Αποτελέσματα
α) Σαφήνεια στη διατύπωση του σκοπού της κάθε διδακτικής ενότητας
β) Σαφήνεια στη διατύπωση των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων της κάθε διδακτικής ενότητας
γ) Παρακίνηση των προσδοκώμενων σε επίπεδο γνώσεων
δ) Παρακίνηση των προσδοκώμενων σε επίπεδο δεξιοτήτων
ε) Παρακίνηση των προσδοκώμενων σε επίπεδο στάσεων
στ) Έλεγχος προόδου με βάση τα προσδοκώμενα
8ος άξονας: Εφαρμογή Αρχών Πολυμεσικής Μάθησης
α) Συνδυασμός κειμένου και εικόνας (Πολυμεσική Αρχή)
β) Χρήση εικόνων (Πολυμεσική Αρχή)
γ) Στοιχεία αφήγησης (Αρχή Τροπικότητας)
δ) Μη σχετικές πληροφορίες (Αρχή Συνοχής)
ε) Φιλική γλώσσα (Αρχή Προσωποποίησης)
στ) Χρήση δεύτερου προσώπου (Αρχή Προσωποποίησης)
ζ) Ηχητική παρουσίαση (Αρχή Προσωποποίησης)
η) Φιλικό ύφος ηχητικής παρουσίασης (Αρχή Φωνής)
θ) Φιλικός χαρακτήρας- avatar (Αρχή Εικόνας)
ι) Τμηματική παρουσίαση γνωστικού αντικειμένου (Αρχή Κατάτμησης)
ια) Διαδραστικές δραστηριότητες με ανατροφοδότηση (Αρχή Προσωποποίησης)
ιβ) Μακροσκελή κείμενα (Αρχή Κατάτμησης)
ιγ) Σαφείς οδηγίες για δραστηριότητες- εργασίες (Αρχή Σηματοδότησης)
ιδ) Στοιχεία επισήμανσης (Αρχή Σηματοδότησης)
ιε) Εισαγωγικές δραστηριότητες κατανόησης (Αρχή Προπαίδευσης)
9ος άξονας: Δυνατά στοιχεία εκπαιδευτικού υλικού
α) Δυνατά στοιχεία
10ος άξονας: Προτεινόμενες αλλαγές για βελτίωση εκπαιδευτικού υλικού
α) Προτεινόμενες αλλαγές για βελτίωση

Πίνακας 2: Κατηγορίες κωδικοποίησης (ειδικοί της ΕΞΑΕ)

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

7.10 Περιορισμοί της Έρευνας

Η έρευνα αυτή είχε αρκετούς περιορισμούς, αφού το δείγμα της ήταν μικρό. Τα ερευνητικά ερωτήματα απευθύνονταν σε ειδικούς της ΕξΑΕ, γεγονός που είχε οριστεί από το ίδιο το μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών. Ωστόσο, από την ανάλυση των δεδομένων μπορούν να εξαχθούν ορισμένα ερευνητικά συμπεράσματα.

7.11 Ζητήματα Δεοντολογίας

Κατά τη διάρκεια της έρευνας δεν παρουσιάστηκε παραβίαση των κανόνων δεοντολογίας, αφού όσοι συμμετείχαν σ' αυτήν είχαν ενημερωθεί για τα στοιχεία της έρευνας και την τήρηση της ανωνυμίας τους. Επομένως τηρήθηκε η ανωνυμία στη διαδικασία ανάλυσης των δεδομένων και στην παρουσίαση των αποτελεσμάτων.

8 Παρουσίαση αποτελεσμάτων έρευνας

Οι δύο πρώτοι πίνακες περιγράφουν το δείγμα της έρευνας. Έπειτα ακολουθεί ο σχολιασμός των απαντήσεων.

1^{ος} ερευνητικός άξονας: Επιστημονική συνοχή – τεκμηρίωση του ΕΥ (Ερωτήσεις: Α1, Α2, Α3, Α4, Α5)

Α. Δημογραφικά στοιχεία και προφίλ

Φύλο (Ε1)

Σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα παρατηρούμε, ότι οι ειδικοί στην ΕξΑΕ ανήκουν και στα δύο φύλα. Συμμετείχαν δύο (2) γυναίκες και ένας άνδρας.

Ειδικοί στην ΕξΑΕ	
Φύλο	Αριθμός

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση
Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας
του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη
μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

Άντρας	1
Γυναίκα	2

Πίνακας 3: Φύλο ειδικών της ΕξΑΕ

Ηλικία (E2)

Σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα οι δύο από τους τρεις ειδικούς της ΕξΑΕ ανήκουν στο ηλικιακό γκρουπ 22-30, ενώ ο τρίτος στην ηλικιακή ομάδα 31-40.

Ειδικοί στην ΕξΑΕ				
Ηλικιακή ομάδα	Α' Ειδικός	Β' Ειδικός	Γ' Ειδικός	Σύνολο
22 – 30	X		X	2
31- 40		X		1
41-50				0
>51				0

Πίνακας 4: Ηλικιακή ομάδα ειδικών στην ΕξΑΕ

Χρόνια προϋπηρεσίας (E3)

Όπως φαίνεται στον πίνακα παρακάτω οι δύο εκ των ειδικών έχουν 0-4 χρόνια προϋπηρεσίας, ενώ ο ένας έχει 11-20 έτη.

Ειδικοί στην ΕξΑΕ				
Χρόνια προϋπηρεσίας	Α' Ειδικός	Β' Ειδικός	Γ' Ειδικός	Σύνολο
0-4	X		X	2
5-10				0
11-20		X		1
>20				0

Πίνακας 5 : Χρόνια Προϋπηρεσίας

Εξοικείωση με ΤΠΕ και ΕξΑΕ (E4-E7)

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση
Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας
του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη
μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

Οι ειδικοί της ΕξΑΕ που επιλέχθηκαν για να απαντήσουν σ' αυτό το ερωτηματολόγιο είναι απόλυτα εξοικειωμένοι με τις ΤΠΕ. Ωστόσο υπάρχουν διαφορές ως προς την εξοικείωση της ΕξΑΕ με τη χρήση ΤΠΕ. Οι δύο δηλώνουν απλώς εξοικειωμένοι με τη μέθοδο της ΕξΑΕ με τη χρήση των ΤΠΕ.

Συμμετέχοντες			
Ερώτηση	A	B	Γ
Είστε εξοικειωμένοι με τις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ)	5	5	5
Χρησιμοποιείτε τις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ) στην εκπαιδευτική πράξη	5	5	5
Είστε εξοικειωμένοι με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (ΕξΑΕ) με τη χρήση των ΤΠΕ	4	5	4
Είστε εξοικειωμένοι με τη μελέτη του εκπαιδευτικού υλικού το οποίο έχει σχεδιαστεί με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (ΕξΑΕ)	5	5	5

Πίνακας 6: Εξοικείωση με ΤΠΕ και ΕξΑΕ

1^ο ερευνητικό ερώτημα : Το εκπαιδευτικό υλικό διέπεται από τις αρχές και τη μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης;

1^{ος} ερευνητικός άξονας

α] Βιβλιογραφική τεκμηρίωση

Στο ΕΥ γίνεται παράθεση πληροφοριών/ απόψεων με τη σχετική βιβλιογραφική τεκμηρίωση;	
A	Ναι, αλλά δεν είναι αρκετή.
B	Συμφωνώ απόλυτα.

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

Γ	Συμφωνώ.
---	----------

Πίνακας 7: Βιβλιογραφική τεκμηρίωση

β] Αναφορά σε διαφορετικές πηγές

Στο ΕΥ γίνεται αναφορά σε διαφορετικές πηγές πληροφοριών (βιβλία, επιστημονικά περιοδικά, επιστημονικά συνέδρια, κ.λπ.)	
A	Δεν υπάρχουν αρκετές πληροφορίες από βιβλία.
B	Συμφωνώ, δεν υπάρχουν πληροφορίες από πολλά βιβλία.
Γ	Συμφωνώ.

Πίνακας 8: Αναφορά σε διαφορετικές πηγές

γ] Συγκριτική ανάλυση πληροφοριών

Στο ΕΥ γίνεται συγκριτική ανάλυση των πληροφοριών/ απόψεων;	
A	Συμφωνώ.
B	Δεν φαίνεται κάποια συγκριτική ανάλυση, αλλά δεν είναι τέτοιο το αντικείμενο, ώστε να μπορεί να γίνει.
Γ	Συμφωνώ.

Πίνακας 9: Συγκριτική ανάλυση πληροφοριών

δ] Ερμηνεία - κριτική συζήτηση πληροφοριών

Το ΕΥ είναι εμπλουτισμένο με την ερμηνεία/ κριτική συζήτηση των πληροφοριών;	
A	Συμφωνώ απόλυτα.
B	Συμφωνώ απόλυτα.

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

Γ	Συμφωνώ.
---	----------

Πίνακας 10: Ερμηνεία /κριτική συζήτηση πληροφοριών

ε] Δυνατότητα για περαιτέρω μελέτη σε διαφορετικές πηγές

Το ΕΥ παρέχει τη δυνατότητα στον εκπαιδευόμενο για περαιτέρω μελέτη σε διαφορετικές πηγές;	
A	Συμφωνώ απόλυτα
B	Συμφωνώ απόλυτα. Υπάρχουν αρκετές πηγές για περαιτέρω μελέτη.
Γ	Συμφωνώ απόλυτα. Υπάρχουν αρκετές πηγές και υπερσύνδεση.

Πίνακας 11: Δυνατότητα για περαιτέρω μελέτη σε διαφορετικές πηγές

Σύμφωνα με τα παραπάνω, φαίνεται πως οι ειδικοί στην ΕΞΑΕ έχουν απαντήσει ομόφωνα στο ότι το εκπαιδευτικό έχει επιστημονική συνοχή και τεκμηρίωση. Ωστόσο οι δύο εκ των τριών πιστεύει, ότι η βιβλιογραφία θα έπρεπε να προέρχεται από περισσότερες πηγές. Όσον αφορά τη συγκριτική ανάλυση των πληροφοριών συμφωνούν ότι υπάρχει σε όλες τις διδακτικές ενότητες. Τέλος, σχετικά με τη μελέτη από περαιτέρω πηγές, όλοι συμφωνούν ότι υπάρχουν.

2^{ος} ερευνητικός άξονας: Απλή – κατανοητή παρουσίαση γνωστικού αντικειμένου (Ερωτήσεις: B1, B2, B3, B4, B5, B6, B7, B8, B9, B10)

α] Φιλικό ύφος

Το ύφος γραφής του ΕΥ είναι φιλικό για τον αναγνώστη;	
A	Συμφωνώ απόλυτα.
B	Συμφωνώ απόλυτα, το ύφος είναι ιδιαίτερα φιλικό.

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

Γ	Συμφωνώ απόλυτα.
---	------------------

Πίνακας 12: Φιλικό ύφος

β] Χρήση προσωπικών και κτητικών αντωνυμιών

Στο ΕΥ γίνεται χρήση προσωπικών και κτητικών αντωνυμιών;	
A	Συμφωνώ απόλυτα, υπάρχει αμεσότητα.
B	Συμφωνώ απόλυτα.
Γ	Συμφωνώ απόλυτα.

Πίνακας 13: Χρήση προσωπικών και κτητικών αντωνυμιών

γ] Χρήση καθομιλούμενης γλώσσας

Στο ΕΥ γίνεται κατά το δυνατόν χρήση της καθομιλούμενης γλώσσας;	
A	Συμφωνώ απόλυτα.
B	Συμφωνώ απόλυτα.
Γ	Ο λόγος και η χρήση της γλώσσας είναι απλός και κατανοητός.

Πίνακας 14: Χρήση καθομιλούμενης γλώσσας

δ] Ευανάγνωστη γραφή

Η γραφή του ΕΥ είναι ευανάγνωστη;	
A	Συμφωνώ απόλυτα, υπάρχει ομοιομορφία στις διαφάνειες.
B	Συμφωνώ απόλυτα.
Γ	Συμφωνώ απόλυτα.

Πίνακας 15: Ευανάγνωστη γραφή

ε] Ικανοποιητική πυκνότητα πληροφοριών

Η πυκνότητα των πληροφοριών του ΕΥ είναι ικανοποιητική;	
A	Συμφωνώ απόλυτα, δεν υπάρχει συνωστισμός πληροφοριών.
B	Συμφωνώ απόλυτα.
Γ	Συμφωνώ απόλυτα. Η πυκνότητα είναι ικανοποιητική και δεν κουράζει τον χρήστη.

Πίνακας 16: Ικανοποιητική πυκνότητα πληροφοριών

στ] Τμηματική παρουσίαση στο μέγεθος της οθόνης

Το ΕΥ παρουσιάζεται τμηματικά στο μέγεθος της οθόνης;	
A	Συμφωνώ απόλυτα.
B	Συμφωνώ απόλυτα.
Γ	Συμφωνώ απόλυτα.

Πίνακας 17: Τμηματική παρουσίαση στο μέγεθος της οθόνης

ζ] Μόνο κείμενο

Το ΕΥ περιέχει μόνο κείμενο;	
A	Διαφωνώ απόλυτα, περιέχει συνδυασμό εικόνας, ήχου και κειμένου.
B	Διαφωνώ απόλυτα.
Γ	Διαφωνώ απόλυτα.

Πίνακας 18: Μόνο κείμενο

η] Κείμενο και εικόνες

Το ΕΥ περιέχει κείμενο και εικόνες;	
A	Συμφωνώ απόλυτα.
B	Διαφωνώ απόλυτα. Το Ε.Υ. περιέχει κείμενα, εικόνες, βίντεο, δραστηριότητες κ.α.
Γ	Συμφωνώ. Στο Ε.Υ. υπάρχει πολυμεσικότητα.

Πίνακας 19: Κείμενο και εικόνες

θ) Κείμενο, εικόνες και video

Το ΕΥ περιέχει κείμενο, εικόνες και video;	
A	Συμφωνώ απόλυτα.
B	Συμφωνώ απόλυτα. Υπάρχει πληθώρα οπτικοακουστικών στοιχείων.
Γ	Συμφωνώ απόλυτα.

Πίνακας 20: Κείμενο, εικόνες και video

ι) Χρωματικές συνθέσεις για άνετη αλληλεπίδραση

Οι χρωματικές συνθέσεις του ΕΥ συμβάλλουν στην άνετη αλληλεπίδραση;	
A	Συμφωνώ απόλυτα, υπάρχουν χρώματα που είναι ήσυχα στο μάτι.
B	Συμφωνώ απόλυτα.
Γ	Συμφωνώ απόλυτα.

Πίνακας 21: Χρωματικές συνθέσεις για άνετη αλληλεπίδραση

Οι συμμετέχοντες στην έρευνα συμφωνούν πλήρως στο ότι το ΕΥ είναι φιλικό προς τον αναγνώστη. Αναλυτικότερα, αναφέρουν ότι υπάρχει αμεσότητα με τη χρήση της καθομιλουμένης. Αυτό συμβαίνει καθώς γίνεται χρήση προσωπικών και κτητικών αντωνυμιών. Γεγονός που κυριαρχεί σε όλες τις διδακτικές ενότητες. Επιπλέον, συμφωνούν απόλυτα ότι η γραφή είναι ευανάγνωστη και ότι η πυκνότητα των κειμένων είναι ικανοποιητική, αφού γίνεται τμηματική παρουσίαση στο μέγεθος της οθόνης. Παράλληλα, και οι τρεις διαφωνούν απόλυτα ότι το ΕΥ είναι κειμενοκεντρικό και συμφωνούν απόλυτα ότι περιέχει κείμενο, εικόνες, video. Τέλος, και οι τρεις ειδικοί της ΕξΑΕ συμφωνούν ότι οι χρωματικές συνθέσεις που χρησιμοποιήθηκαν προσφέρουν μια άνετη αλληλεπίδραση.

3^{ος} ερευνητικός άξονας: Ευχρηστία (Ερωτήσεις: Γ1, Γ2, Γ,3, Γ4)

α] Κατανοητά και αναγνωρίσιμα κουμπιά

Τα κουμπιά που χρησιμοποιήθηκαν στο ΕΥ (εμπρός, πίσω, κ.λπ.) είναι κατανοητά και αναγνωρίσιμα;	
A	Συμφωνώ, κατανοητά και λειτουργικά.
B	Συμφωνώ απόλυτα.
Γ	Συμφωνώ απόλυτα.

Πίνακας 22: Κατανοητά και αναγνωρίσιμα κουμπιά

β] Κατανοητά και αναγνωρίσιμα εικονίδια

Τα εικονίδια που χρησιμοποιήθηκαν στο ΕΥ (πρόσθετες πηγές, δραστηριότητες, κ.λπ.) είναι κατανοητά και αναγνωρίσιμα;	
A	Συμφωνώ απόλυτα.
B	Συμφωνώ απόλυτα, υπάρχουν αρκετά αναγνωρίσιμα κουμπιά.
Γ	Συμφωνώ απόλυτα.

Πίνακας 23: Κατανοητά και αναγνωρίσιμα εικονίδια

γ] Εύκολη πλοήγηση

Η πλοήγηση στο ΕΥ είναι εύκολη;	
A	Συμφωνώ απόλυτα.
B	Συμφωνώ απόλυτα.
Γ	Συμφωνώ απόλυτα. Μπορείς να συνδεθείς από όλους τους φυλλομετρητές.

Πίνακας 24: Εύκολη πλοήγηση

δ] Σωστοί υπερσύνδεσμοι

Οι υπερσύνδεσμοι του ΕΥ οδηγούν στο αναμενόμενο περιεχόμενο;	
A	Συμφωνώ απόλυτα. Υπάρχουν κουμπιά που σε παραπέμπουν εκεί.
B	Συμφωνώ.
Γ	Συμφωνώ απόλυτα.

Πίνακας 25: Σωστοί υπερσύνδεσμοι

Σύμφωνα με τα παραπάνω οι ειδικοί της ΕξΑΕ χαρακτήρισαν το ΕΥ εύχρηστο, αφού τα εικονίδια και τα κουμπιά είναι αναγνωρίσιμα και κατανοητά. Σε παρακάτω ερώτηση που σχετιζόταν με την πλοήγηση και οι τρεις συμφώνησαν ότι μπορεί να γίνει εύκολα από όλους τους φυλλομετρητές. Τέλος, σχετικά με το τελευταίο ερώτημα, παρατήρησαν ότι οι υπερσύνδεσμοι λειτουργούν σωστά.

4^{ος} ερευνητικός άξονας: Υποστήριξη – καθοδήγηση στη μελέτη του εκπαιδευόμενου
(Ερωτήσεις: Δ1, Δ2, Δ3)

α] Συμβουλές μελέτης

Παρέχονται συμβουλές για το πώς να μελετηθεί το ΕΥ;	
A	Συμφωνώ απόλυτα. Υπάρχει εισαγωγή σε κάθε διδακτική ενότητα.
B	Συμφωνώ απόλυτα.
Γ	Συμφωνώ απόλυτα.

Πίνακας 26: Συμβουλές μελέτης

β] Έμφαση σε συγκεκριμένα σημεία

Το ΕΥ υποστηρίζει τον εκπαιδευόμενο προκειμένου να δώσει έμφαση σε συγκεκριμένα σημεία (Υπάρχουν πλαίσια ή έντονη γραφή-σήμανση ώστε να τονίζονται σημαντικές έννοιες);
--

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

A	Συμφωνώ. Θα έπρεπε σε περισσότερα σημεία να υπάρχει γραφή-σήμανση.
B	Δεν υπάρχουν σε πολλά σημεία έντονη γραφή.
Γ	Συμφωνώ.

Πίνακας 27: Έμφαση σε συγκεκριμένα σημεία

γ] Επεξηγηματικά σχόλια

Στο ΕΥ υπάρχουν επεξηγηματικά σχόλια τα οποία υποστηρίζουν τον σπουδαστή στη μελέτη του;	
A	Υπάρχουν σχόλια ανατροφοδότησης.
B	Συμφωνώ.
Γ	Συμφωνώ απόλυτα.

Πίνακας 28: Επεξηγηματικά σχόλια

Τα ερωτήματα που αφορούν στην υποστήριξη/καθοδήγηση στη μελέτη του εκπαιδευτικού υλικού, οι ειδικοί της ΕξΑΕ συμφώνησαν απόλυτα ότι γίνονται σε όλες τις διδακτικές ενότητες. Ωστόσο, οι δύο από τους τρεις σχολίασαν ότι δεν υπάρχει σε πολλά σημεία έντονη γραφή ή επισήμανση. Τέλος, συμφωνούν απόλυτα στο ερώτημα που σχετίζεται με την ανατροφοδότηση.

5^{ος} ερευνητικός άξονας: **Υποστήριξη της αλληλεπίδρασης με τον εκπαιδευόμενο στη μελέτη του (Ερωτήσεις: E1, E2, E3, E4, E5, E6)**

α] Δραστηριότητες που ενθαρρύνουν την έκφραση απόψεων - κρίσεων

Το ΕΥ εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να διατυπώνει τις δικές του απόψεις πάνω σε σημαντικά ζητήματα;	
A	Μπορούν να χρησιμοποιήσουν το φόρουμ για να εκφράσουν τις δικές τους απόψεις.
B	Δεν φαίνονται τέτοιες δραστηριότητες. Υπάρχει το φόρουμ αλλά δεν φαίνεται

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

	εμφανώς πως πρέπει να χρησιμοποιηθεί.
Γ	Συμφωνώ.

Πίνακας 29: Δραστηριότητες που ενθαρρύνουν την έκφραση απόψεων – κρίσεων

β] Δραστηριότητες που ενθαρρύνουν τη διατύπωση ερωτήσεων

Το ΕΥ εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να διατυπώνει τις δικές του ερωτήσεις πάνω σε σημαντικά ζητήματα;	
A	Διαφωνώ απόλυτα.
B	Δεν υπάρχει τέτοια λειτουργία.
Γ	Διαφωνώ.

Πίνακας 30: Δραστηριότητες που ενθαρρύνουν τη διατύπωση ερωτήσεων

γ] Δραστηριότητες που ενθαρρύνουν τη συναισθηματική εμπλοκή

Το ΕΥ εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να εμπλακεί συναισθηματικά με βάση τα προσωπικά του ενδιαφέροντα;	
A	Συμφωνώ.
B	Συμφωνώ.
Γ	Συμφωνώ.

Πίνακας 31: Δραστηριότητες που ενθαρρύνουν τη συναισθηματική εμπλοκή

δ] Δραστηριότητες που ενθαρρύνουν ανταλλαγή απόψεων μεταξύ εκπαιδευόμενων

Το ΕΥ εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να ανταλλάξει απόψεις με τους άλλους εκπαιδευόμενους;	
--	--

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση
Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας
του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη
μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

A	Διαφωνώ.
B	Υπάρχει το φόρουμ αλλά δεν περιγράφεται πως μπορεί να αξιοποιηθεί.
Γ	Διαφωνώ.

Πίνακας 32: Δραστηριότητες που ενθαρρύνουν ανταλλαγή απόψεων μεταξύ εκπαιδευόμενων

ε] Δραστηριότητες που ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να αισθανθεί μέλος μιας κοινωνικής ομάδας

Το ΕΥ εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να θεωρήσει τον εαυτό του ως μέλος μιας κοινωνικής ομάδας που έχει συγκεκριμένες ανάγκες και προσδοκίες;	
A	Διαφωνώ.
B	Διαφωνώ, υπάρχει το φόρουμ αλλά δεν περιγράφεται πως μπορεί να αξιοποιηθεί.
Γ	Διαφωνώ.

Πίνακας 33: Δραστηριότητες που ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να αισθανθεί μέλος μιας κοινωνικής ομάδας

στ] Δραστηριότητες που ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο στην ενσωμάτωση/ εμπλουτισμό των απόψεών του;

Το ΕΥ εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να ενσωματώσει/ εμπλουτίσει τις απόψεις του σε αυτό;	
A	Συμφωνώ απόλυτα, μέσα από τις δραστηριότητες.
B	Συμφωνώ, γίνεται κυρίως λόγω της φύσης των περιγραφικών βίντεο και των ηρώων (δασκάλα, μαθητές).
Γ	Συμφωνώ.

Πίνακας 34: Δραστηριότητες που ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο στην ενσωμάτωση/ εμπλουτισμό των απόψεών του;

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

Σχετικά με την ύπαρξη δραστηριοτήτων που ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να διατυπώσει δικές του απόψεις πάνω σε σημαντικά θέματα, ο ένας ειδικός της ΕξΑΕ απάντησε ότι μπορεί ο χρήστης να το κάνει μέσω του φόρουμ που υπάρχει, ενώ ο άλλος σχολίασε ότι δεν υπάρχουν τέτοιες δραστηριότητες και ότι δεν δίνονται πληροφορίες για το φόρουμ. Παράλληλα και το επόμενο ερώτημα που είναι παρόμοιας φύσης (διατύπωση ερωτήσεων) και οι τρεις συμμετέχοντες απάντησαν ότι διαφωνούν. Μάλιστα ο ένας σχολίασε ότι δεν υπάρχει τέτοια λειτουργία. Ωστόσο στην ερώτηση αν μπορεί να εμπλακεί συναισθηματικά με βάση τα προσωπικά του ενδιαφέροντα όλοι συμφώνησαν. Όσον αφορά την ύπαρξη δραστηριοτήτων που ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να ανταλλάξει απόψεις με άλλους και να αισθανθεί μέλος μια κοινωνικής ομάδας όλοι διαφωνούν, ενώ ο ένας από τους ειδικούς σχολίασε ότι αν και υπάρχει φόρουμ δεν δίνονται σαφείς οδηγίες για την χρήση του. Τέλος στην ερώτηση για το αν οι δραστηριότητες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να εμπλουτίσει τις απόψεις του και οι τρεις συμφώνησαν, σχολιάζοντας ότι αυτό μπορεί να πραγματοποιηθεί από τις δραστηριότητες, των περιγραφικών βίντεο και των ηρώων.

6^{ος} ερευνητικός άξονας **Το ΕΥ παρέχει δυνατότητα Αναστοχασμού –Αυτοαξιολόγησης στον εκπαιδευόμενο** (Ερωτήσεις Στ1, Στ2, Στ3, Στ4, Στ5)

α] Δραστηριότητες αυτοαξιολόγησης

Το Ε.Υ. εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν την αυτοαξιολόγηση του εκπαιδευόμενου;	
A	Συμφωνώ απόλυτα, μέσα από τις δραστηριότητες.
B	Συμφωνώ απόλυτα.
Γ	Συμφωνώ απόλυτα.

Πίνακας 35: Δραστηριότητες αυτοαξιολόγησης

β] Δραστηριότητες ανάπτυξης αυτόνομης κριτικής σκέψης

Το ΕΥ εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν την ανάπτυξη της

αυτόνομης κριτικής σκέψης του εκπαιδευόμενου;	
A	Συμφωνώ.
B	Συμφωνώ.
Γ	Συμφωνώ απόλυτα.

Πίνακας 36: Δραστηριότητες ανάπτυξης αυτόνομης κριτικής σκέψης

γ] Δραστηριότητες ανάπτυξης διαύλων επικοινωνίας με στόχο την ανατροφοδότηση

Το ΕΥ εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν την ανάπτυξη διαύλων επικοινωνίας με στόχο την ανατροφοδότηση του εκπαιδευόμενου;	
A	Συμφωνώ απόλυτα, υπάρχει ανατροφοδότηση σε όλες τις δραστηριότητες.
B	Συμφωνώ.
Γ	Συμφωνώ απόλυτα.

Πίνακας 37: Δραστηριότητες ανάπτυξης διαύλων επικοινωνίας με στόχο την ανατροφοδότηση

δ] Δραστηριότητες συσχέτισης των νέων δεδομένων με τη δική του πραγματικότητα

Το ΕΥ εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να συσχετίσει τα νέα δεδομένα με τη δική του πραγματικότητα;	
A	Συμφωνώ.
B	Συμφωνώ.
Γ	Συμφωνώ.

Πίνακας 38: Δραστηριότητες συσχέτισης των νέων δεδομένων με τη δική του πραγματικότητα

ε] Δραστηριότητες εφαρμογής της νέας γνώσης στη δική του πραγματικότητα

Το ΕΥ εμπεριέχει δραστηριότητες που ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να εφαρμόσει τη νέα γνώση στη δική του πραγματικότητα;	
A	Συμφωνώ απόλυτα.

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

B	Συμφωνώ απόλυτα. Κατά τη διάρκεια της μελέτης ο μαθητής μπορεί να εφαρμόσει όσα έμαθε στον χορό.
Γ	Συμφωνώ.

Πίνακας 39 : Δραστηριότητες εφαρμογής της νέας γνώσης στη δική του πραγματικότητα

Όσον αφορά τη δυνατότητα αυτοαξιολόγησης του εκπαιδευόμενου μέσα από δραστηριότητες, οι τρεις συμμετέχοντες συμφωνούν απόλυτα. Το ίδιο συμβαίνει και στα δύο επόμενα ερωτήματα που σχετίζονται με την ανάπτυξη της κριτικής σκέψης και τη συσχέτιση των νέων δεδομένων με τη δική του πραγματικότητα. Ακόμη, στην ενθάρρυνση της ανάπτυξης διαύλων επικοινωνίας με στόχο την ανατροφοδότηση του εκπαιδευόμενου και οι τρεις συμφωνούν απόλυτα. Μάλιστα, ο ένας σχολίασε ότι υπάρχει ανατροφοδότηση σε όλες τις δραστηριότητες. Τέλος, και οι τρεις επιβεβαιώνουν ότι είναι δυνατή η εφαρμογή της νέας γνώσης στη πραγματικότητα του εκπαιδευόμενου, σχολιάζοντας ότι κατά τη διάρκεια της μελέτης ο μαθητής μπορεί να εφαρμόσει όσα έμαθε στον χορό.

7^{ος} ερευνητικός άξονας: Σαφήνεια σκοπού και προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων (Ερωτήσεις Z1, Z2, Z3, Z4, Z5, Z6)

α] Σαφήνεια στη διατύπωση του σκοπού της κάθε διδακτικής ενότητας

Στο ΕΥ διατυπώνεται σαφώς ο σκοπός της κάθε διδακτικής ενότητας;	
A	Συμφωνώ απόλυτα.
B	Συμφωνώ απόλυτα.
Γ	Συμφωνώ απόλυτα. Γίνεται ξεκάθαρο ήδη από τα εισαγωγικά στοιχεία.

Πίνακας 40: Σαφήνεια στη διατύπωση του σκοπού της κάθε διδακτικής ενότητας

β] Σαφήνεια στη διατύπωση των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων κάθε διδακτικής ενότητας

Στο ΕΥ διατυπώνονται σαφώς τα προσδοκώμενα αποτελέσματα σε κάθε	
--	--

διδασκτική ενότητα;	
A	Συμφωνώ απόλυτα.
B	Συμφωνώ απόλυτα, στα εισαγωγικά στοιχεία.
Γ	Συμφωνώ απόλυτα.

Πίνακας 41: Σαφήνεια στη διατύπωση των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων κάθε διδασκτικής ενότητας

γ] Παρακίνηση σε επίπεδο γνώσεων

Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα παρακινούν τον εκπαιδευόμενο σε επίπεδο γνώσεων;	
A	Συμφωνώ απόλυτα.
B	Συμφωνώ απόλυτα.
Γ	Συμφωνώ απόλυτα.

Πίνακας 42: Παρακίνηση σε επίπεδο γνώσεων

δ] Παρακίνηση των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων σε επίπεδο δεξιοτήτων

Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα παρακινούν τον εκπαιδευόμενο σε επίπεδο δεξιοτήτων;	
A	Συμφωνώ απόλυτα.
B	Συμφωνώ.
Γ	Συμφωνώ απόλυτα.

Πίνακας 43: Παρακίνηση των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων σε επίπεδο δεξιοτήτων

ε] Παρακίνηση των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων σε επίπεδο στάσεων

Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα παρακινούν τον εκπαιδευόμενο σε επίπεδο στάσεων;	
A	Συμφωνώ απόλυτα.
B	Συμφωνώ απόλυτα.
Γ	Συμφωνώ απόλυτα.

Πίνακας 44: Παρακίνηση των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων σε επίπεδο στάσεων

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

στ] Έλεγχος προόδου με βάση τα προσδοκώμενα αποτελέσματα

Ο εκπαιδευόμενος ελέγχει την πρόοδό του με βάση τα προσδοκώμενα αποτελέσματα;	
A	Συμφωνώ απόλυτα.
B	Συμφωνώ απόλυτα.
Γ	Συμφωνώ απόλυτα.

Πίνακας 45: Έλεγχος προόδου με βάση τα προσδοκώμενα αποτελέσματα

Στο συγκεκριμένο άξονα, που το περιεχόμενο των ερωτήσεων σχετίζεται με τη διατύπωση του σκοπού και των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων οι τρεις ειδικοί της ΕξΑΕ συμφωνούν απόλυτα ότι υπάρχουν σε όλες τις διδακτικές ενότητες. Επίσης οι δύο αναφέρουν ότι υπάρχουν στα εισαγωγικά στοιχεία της εκάστοτε διδακτικής ενότητας. Τέλος, επιβεβαιώνουν ότι ο εκπαιδευόμενος ελέγχει την πρόοδο του με βάση τα προσδοκώμενα αποτελέσματα.

2^ο ερευνητικό ερώτημα:

8^ος Ερευνητικός άξονας: Εφαρμογή αρχών της Γνωστικής Θεωρίας Πολυμεσικής Μάθησης (Ερωτήσεις A1, A2, A3, A4, A5, A6, A7, A8, A9, A10, A11, A12, A13, A14, A15)

α] Συνδυασμός κειμένου και εικόνας

Στο ΕΥ υπάρχει συνδυασμός κειμένου και εικόνας για την παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου (Πολυμεσική Αρχή);	
A	Συμφωνώ απόλυτα.
B	Συμφωνώ απόλυτα. Υπάρχει σε όλο το ΕΥ.
Γ	Συμφωνώ απόλυτα.

Πίνακας 46: Συνδυασμός κειμένου και εικόνας

β] Χρήση εικόνων

Στο ΕΥ η χρήση εικόνων σας βοηθάει να κατανοήσετε του γνωστικό αντικείμενο (Πολυμεσική Αρχή);	
A	Συμφωνώ απόλυτα.
B	Συμφωνώ απόλυτα.
Γ	Συμφωνώ απόλυτα.

Πίνακας 47: Χρήση εικόνων

γ] Στοιχεία αφήγησης

Στο ΕΥ υπάρχουν στοιχεία αφήγησης (μονόλογος, διάλογος, περιγραφή, σχόλια, κ.ά.); (Αρχή της Τροπικότητας)	
A	Συμφωνώ.
B	Συμφωνώ απόλυτα. Υπάρχουν πολλά στοιχεία αφήγησης. Ίσως θα έπρεπε να υπάρχουν κουμπιά ελέγχου των πολυμεσικών στοιχείων αφήγησης για καλύτερη πλοήγηση/ επανάληψη τους.
Γ	Συμφωνώ απόλυτα.

Πίνακας 48: Στοιχεία αφήγησης

δ] Μη σχετικές πληροφορίες

Στο ΕΥ συμπεριλαμβάνονται μη σχετικές πληροφορίες (λέξεις, εικόνες, ήχοι) με το γνωστικό αντικείμενο (Αρχή της Συνοχής);	
A	Διαφωνώ απόλυτα.
B	Διαφωνώ απόλυτα. Οι πληροφορίες που παρουσιάζονται είναι σχετικές με το αντικείμενο μελέτης.
Γ	Διαφωνώ απόλυτα.

Πίνακας 49: Μη σχετικές πληροφορίες

ε] Φιλική Γλώσσα

Στο ΕΥ γίνεται χρήση φιλικής γλώσσας (Αρχή της Προσωποποίησης);	
A	Συμφωνώ απόλυτα.

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

B	Συμφωνώ απόλυτα. Η γλώσσα είναι ιδιαίτερα φιλική.
Γ	Συμφωνώ απόλυτα.

Πίνακας 50: Φιλική Γλώσσα

στ] Χρήση δεύτερου προσώπου

Στο ΕΥ γίνεται χρήση δεύτερου προσώπου (Αρχή της Προσωποποίησης);	
A	Συμφωνώ απόλυτα, υπάρχει αμεσότητα.
B	Συμφωνώ απόλυτα.
Γ	Συμφωνώ απόλυτα.

Πίνακας 51: Χρήση δεύτερου προσώπου

ζ] Ηχητική Παρουσίαση

Στο ΕΥ γίνεται ηχητική παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου (Αρχή της Προσωποποίησης);	
A	Συμφωνώ απόλυτα, με τη χρήση φυσικής φωνής.
B	Συμφωνώ απόλυτα.
Γ	Συμφωνώ απόλυτα.

Πίνακας 52: Ηχητική παρουσίαση

η] Φιλικός ύφος ηχητικής παρουσίασης

Στο ΕΥ το ύφος της ηχητικής παρουσίασης είναι φιλικό για τον εκπαιδευόμενο (Αρχή της Φωνής);	
A	Συμφωνώ απόλυτα.
B	Γίνεται ηχητική παρουσίαση σε αρκετά σημεία. Θα έπρεπε ίσως να υπάρχουν κουμπιά ελέγχου σε όλες τις ηχητικές παρουσιάσεις.
Γ	Συμφωνώ απόλυτα.

Πίνακας 53: Φιλικό ύφος ηχητικής παρουσίασης

θ] Φιλικός χαρακτήρας (avatar)

Στο ΕΥ εμφανίζεται ένας φιλικός χαρακτήρας (avatar) που ενισχύει τη διαδικασία μάθησης των εκπαιδευόμενων (Αρχή της Εικόνας);	
A	Συμφωνώ απόλυτα, ο ίδιος χαρακτήρας σε συντροφεύει σε κάθε διδακτική ενότητα.
B	Συμφωνώ απόλυτα.
Γ	Συμφωνώ απόλυτα. Υπάρχει σε όλες τις διδακτικές ενότητες. Έχει τη λειτουργία του δάσκαλου.

Πίνακας 54: Φιλικός χαρακτήρας (avatar)

ι] Τμηματική παρουσίαση γνωστικού αντικειμένου

Στο ΕΥ η παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου γίνεται τμηματικά (Αρχή της Κατάτμησης);	
A	Συμφωνώ απόλυτα, κάθε διδακτική ενότητα αποτελείται από ένα γνωστικό αντικείμενο.
B	Συμφωνώ απόλυτα.
Γ	Συμφωνώ απόλυτα.

Πίνακας 55: Τμηματική παρουσίαση γνωστικού αντικειμένου

ια] Διαδραστικές δραστηριότητες με ανατροφοδότηση

Στο ΕΥ υπάρχουν διαδραστικές δραστηριότητες που παρέχουν ανατροφοδότηση στους εκπαιδευόμενους (Αρχή της Προσωποποίησης);	
A	Συμφωνώ απόλυτα, σε κάθε δραστηριότητα υπάρχει ανατροφοδότηση.
B	Συμφωνώ απόλυτα.
Γ	Συμφωνώ απόλυτα.

Πίνακας 56: Διαδραστικές δραστηριότητες με ανατροφοδότηση

ιβ] Μακροσκελή κείμενα

Στο ΕΥ υπάρχουν μακροσκελή κείμενα για την παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου (Αρχή της Κατάτμησης);	
A	Διαφωνώ απόλυτα, δεν υπάρχουν μεγάλα κείμενα.

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

B	Διαφωνώ, δεν υπάρχουν μακροσκελή κείμενα.
Γ	Διαφωνώ απόλυτα.

Πίνακας 57: Μακροσκελή κείμενα

ιγ] Σαφείς οδηγίες για δραστηριότητες και εργασίες

Το ΕΥ παρέχει σαφείς οδηγίες στους εκπαιδευόμενους για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων και εργασιών (Αρχή της Σηματοδότησης);	
A	Συμφωνώ απόλυτα.
B	Συμφωνώ.
Γ	Συμφωνώ απόλυτα.

Πίνακας 58: Σαφείς οδηγίες για δραστηριότητες και εργασίες

ιδ] Στοιχεία επισήμανσης

Στο ΕΥ υπάρχουν σημεία επισήμανσης (έντονη γραφή, υπογράμμιση, χρωματισμός, κ.ά.). (Αρχή της Σηματοδότησης);	
A	Διαφωνώ, λέξεις-κλειδιά και σημαντικές έννοιες χρειάζονταν επισήμανση.
B	Δεν υπάρχουν ιδιαίτερα στοιχεία επισήμανσης.
Γ	Δεν υπάρχουν σε όλες τις διδακτικές ενότητες.

Πίνακας 59: Στοιχεία επισήμανσης

ιε] Εισαγωγικές δραστηριότητες

Στο ΕΥ υπάρχουν εισαγωγικές δραστηριότητες που βοηθούν στη μελέτη του γνωστικού αντικειμένου (Αρχή της Προπαίδευσης);	
A	Διαφωνώ.
B	Διαφωνώ, θα μπορούσαν να υπάρχουν περισσότερες δραστηριότητες που θα βοηθήσουν τον μαθητή στη μελέτη του.
Γ	Διαφωνώ.

Πίνακας 60: Εισαγωγικές δραστηριότητες

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση
Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας
του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη
μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

Αναφορικά με την εφαρμογή των αρχών της Γνωστικής Θεωρίας της Πολυμεσικής Μάθησης, οι ειδικοί συμφώνησαν, ότι σε όλες τις διδακτικές ενότητες συνδυάζεται το κείμενο με εικόνες, γεγονός που ενισχύει την κατανόηση του γνωστικού αντικείμενου. Επιπλέον, σχετικά με την αρχή της Τροπικότητας συγκλίνουν οι απόψεις των ειδικών. Ο ένας από τους ειδικούς αναφέρει σε αυτό το σημείο ότι θα ήταν προτιμότερο να υπάρχουν κουμπιά ελέγχου των πολυμεσικών στοιχείων αφήγησης. Ακόμα διαφωνούν, ότι οι πληροφορίες που υπάρχουν στο ΕΥ είναι άσχετες με το γνωστικό αντικείμενο. Παρακάτω επιβεβαιώνουν ότι ένα στοιχείο που προσδίδει κατανόηση είναι η χρήση φιλικής γλώσσας προς τον εκπαιδευόμενο και η χρήση ηχητικών αφηγήσεων. Η μόνη ένσταση στις ηχητικές αφηγήσεις έρχεται από έναν από τους ειδικούς ότι θα έπρεπε να υπάρχουν κουμπιά για αυτά. Έπειτα συγκλίνουν οι απαντήσεις τους σχετικά με την παρουσία avatar σε όλες τις διδακτικές ενότητες. Ταυτόχρονα, σχολιάζεται θετικά η τμηματική παρουσίαση των πληροφοριών καθώς και η ύπαρξη δραστηριοτήτων με σαφείς οδηγίες για την υλοποίησή τους, καθώς και της ανατροφοδότησης τους σε όλες τις ενότητες. Στα σημεία που οι ειδικοί της ΕξΑΕ διαφώνησαν ήταν : στην παρουσία μακροσκελών κειμένων, στην απώλεια έντονης γραφής- επισήμανσης σε σημαντικές έννοιες και λέξεις κλειδιά, αλλά και στην ύπαρξη εισαγωγικών δραστηριοτήτων, οι οποίες θα βοηθούσαν τον εκπαιδευόμενο στη μελέτη.

9^{ος} Ερευνητικός Άξονας: Δυνατά σημεία εκπαιδευτικού υλικού

Ποια πιστεύετε ότι είναι τα τρία πιο δυνατά σημεία του εκπαιδευτικού υλικού;	
A	Αλληλεπίδραση του εκπαιδευόμενου με το εκπαιδευτικό υλικό. Χρήση πολυμεσικών στοιχείων. Ωραία φτιαγμένα βίντεο μέσω εκπαιδευτικών εφαρμογών. Αμεσότητα και σαφήνεια της γλώσσας που χρησιμοποιήθηκε.
B	Αρμονικά χρώματα/ξεκούραστο για τον χρήστη. Ωραία βίντεο ανακεφαλαίωσης. Χρήση πολυμεσικών στοιχείων.
Γ	Σωστές Δραστηριότητες για το γνωστικό αντικείμενο. Διαδραστικά βίντεο.

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση
Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας
του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη
μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

Χρήση πολυμεσικών στοιχείων.

Πίνακας 61: Δυνατά σημεία

Κατά γενική ομολογία και οι τρεις ειδικοί της ΕξΑΕ αναφέρουν ότι το ΕΥ απαρτίζεται από τις αρχές της Γνωστικής Θεωρίας της Πολυμεσικής Μάθησης. Επιπλέον αναφέρουν ότι υπάρχει αλληλεπίδραση του εκπαιδευόμενου με το εκπαιδευτικό υλικό. Ακόμη η χρήση των βίντεο και των εκπαιδευτικών εφαρμογών θεωρήθηκαν ως δυνατά στοιχεία του ΕΥ, καθώς και η επιλογή των χρωματικών συνδυασμών που φάνηκε «ξεκούραστη». Τέλος, οι δραστηριότητες ενίσχυσαν το γνωστικό αντικείμενο.

10^{ος} Ερευνητικός άξονας: Προτεινόμενες αλλαγές για βελτίωση του Ε.Υ.

Γράψτε έως τρεις αλλαγές που προτείνετε προκειμένου να βελτιωθεί το εκπαιδευτικό υλικό.	
A	Περισσότερα ηχητικά στοιχεία στο θεωρητικό κομμάτι. Θα μπορούσαν να υπάρχουν κάποιες εισαγωγικές δραστηριότητες. Τρόπος επικοινωνίας μεταξύ χρηστών και εκπαιδευτή.
B	Λείπουν οι δραστηριότητες εφόρμησης. Χρήση κουμπιών για έλεγχο ηχητικών στοιχείων.
Γ	Οδηγίες για χρήση του φόρουμ. Επισήμανση των βασικών στοιχείων.

Πίνακας 62: Προτεινόμενες αλλαγές για βελτίωση

Σύμφωνα με τις αλλαγές που πρότειναν οι ειδικοί της ΕξΑΕ αυτό που κυριάρχησε ήταν εκείνο της ύπαρξης εισαγωγικών δραστηριοτήτων. Επιπλέον ανέφεραν ότι θα μπορούσαν να υπάρχουν περισσότερα ηχητικά στοιχεία στο θεωρητικό κομμάτι και αυτά να ελέγχονται με κουμπιά, ώστε να μπορεί ο εκπαιδευόμενος να τα χρησιμοποιεί όταν εκείνος θέλει. Σημαντικό για τους ειδικούς φάνηκε και η χρήση οδηγιών για το πως λειτουργεί το φόρουμ, για την ορθή λειτουργία της επικοινωνίας εκπαιδευόμενων με τον εκπαιδευτή.

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

9 Συμπερασματα- Προτάσεις

9.1 Συμπεράσματα

Ένα ισχυρό εργαλείο για το σχεδιασμό εκπαιδευτικών περιβαλλόντων είναι η χρήση πολυμέσων, τα οποία μπορούν να παρουσιάζουν πληροφορίες με πολλούς διαφορετικούς τρόπους. Επιπλέον, μπορούν να παρέχουν συνδυαστικές αναπαραστάσεις, με εικονικά και λεκτικά στοιχεία, έχοντας βάση παιδαγωγικές θεωρίες και βασικές αρχές (Glaser et al., 2006; Mayer, 2001). Στο πλαίσιο της παρούσας εργασίας σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε ένα πολυμεσικό περιβάλλον μάθησης, για την εκμάθηση της κινησιολογίας στα πλαίσια του χορού.

Η διπλωματική εργασία ξεκίνησε με τη δημιουργία του εκπαιδευτικού υλικού χρησιμοποιώντας κατά κύριο λόγο το εργαλείο H5P. Έπειτα το εκπαιδευτικό υλικό ενσωματώθηκε στην ηλεκτρονική πλατφόρμα Chamilo. Για την αξιολόγηση και αποτίμηση του ΕΥ δόθηκαν ερωτηματολόγια σε τρεις ειδικούς της ΕξΑΕ. Σύμφωνα με τα ερωτηματολόγια απαντήθηκαν και τα δυο ερευνητικά ερωτήματα. Στη συνέχεια, αφού μελετήθηκαν και αναλύθηκαν τα δεδομένα που προέκυψαν, γίνεται παράθεση των παρακάτω συμπερασμάτων ανά ερευνητικό άξονα.

1ο Ερευνητικό Ερώτημα: Το εκπαιδευτικό υλικό διέπεται από τις αρχές και τη μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης;

1^{ος} Άξονας : Το εκπαιδευτικό υλικό παρουσιάζει χαρακτηριστικά επιστημονικής συνοχής και τεκμηρίωσης, καθώς στο τέλος κάθε διδακτικής ενότητας υπάρχει βιβλιογραφική ανασκόπηση. Ωστόσο, δεν υπάρχουν αρκετές πληροφορίες από διαφορετικά βιβλία, περιοδικά κ.α. Επιπλέον χαρακτηρίζεται από συγκριτική ανάλυση των πληροφοριών, ενώ υπάρχει δυνατότητα στον εκπαιδευόμενο να μελετήσει από διαφορετικές πηγές.

2^{ος} Άξονας : Το εκπαιδευτικό υλικό παρουσιάζει το γνωστικό αντικείμενο με απλό και κατανοητό τρόπο. Η γραφή είναι φιλική προς τον αναγνώστη, αφού γίνεται χρήση προσωπικών και κτητικών αντωνυμιών, γεγονός που ενισχύεται και με το ευανάγνωστο

*Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση
Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας
του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη
μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»*

στυλ που εμπεριέχει. Η πληροφορία παρουσιάζεται ευανάγνωστα στο μέγεθος της οθόνης, ενώ το υλικό περιλαμβάνει κείμενο, εικόνες και βίντεο με ισορροπημένο τρόπο.

3^{ος} Άξονας : Οι ειδικοί της ΕξΑΕ κατέληξαν ότι το ΕΥ είναι εύχρηστο, αφού η πλοήγηση του μπορεί να γίνει από όλους τους φυλλομετρητές. Αναφορικά με τους υπερσυνδέσμους επιβεβαίωσαν ότι εκείνοι οδηγούν στο αναμενόμενο περιεχόμενο. Επιπλέον, τα κουμπιά ήταν λειτουργικά και αναγνωρίσιμα.

4^{ος} Άξονας : Αναφορικά με την υποστήριξη/ καθοδήγηση στη διαδικασία παρακολούθησης του εκπαιδευτικού υλικού, οι ειδικοί επιβεβαίωσαν ότι γίνεται σε όλες τις διδακτικές ενότητες, με τη χρήση επεξηγηματικών σχόλιων. Όμως, αυτό που υστερούσε στο ΕΥ, ήταν η επισήμανση ή χρήση έντονης γραφής στα κύρια σημεία ή στις λέξεις- κλειδιά.

5^{ος} Άξονας : Οι ειδικοί της ΕξΑΕ αντέδρασαν διαφορετικά όσον αφορά την ύπαρξη δραστηριοτήτων που ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να διατυπώσει απόψεις. Κάποιοι πρότειναν το φόρουμ, ενώ οι άλλοι αμφισβήτησαν την ύπαρξη τέτοιων δραστηριοτήτων. Ωστόσο, σχετικά με την ανταλλαγή απόψεων των εκπαιδευόμενων και τη συμμετοχή τους στην κοινωνική ομάδα, οι απαντήσεις ήταν αρνητικές, με ανησυχία για τις κατευθυντήριες οδηγίες για το φόρουμ. Σχετικά με τον εμπλουτισμό των απόψεων, οι συμμετέχοντες συμφώνησαν ότι αυτό μπορεί να προκύψει από διάφορες δραστηριότητες και πηγές.

6^{ος} Άξονας : Σε ότι αφορά τη δυνατότητα αυτοαξιολόγησης του εκπαιδευόμενου μέσω δραστηριοτήτων, οι τρεις συμμετέχοντες συμφωνούν πλήρως. Το ίδιο ισχύει και για την ανάπτυξη της κριτικής σκέψης και τον τρόπο σύνδεσης των νέων δεδομένων με τη δική τους πραγματικότητα. Επιπλέον, συμφωνούν πλήρως σχετικά με την ενθάρρυνση της ανάπτυξης επικοινωνιακών διαύλων για ανατροφοδότηση, αφού επιβεβαιώνουν ότι υπάρχει ανατροφοδότηση σε όλες τις δραστηριότητες. Τέλος, επιβεβαιώθηκε, ότι η νέα γνώση μπορεί να εφαρμοστεί στην πραγματικότητα του εκπαιδευόμενου, τονίζοντας παράλληλα ότι κατά τη διάρκεια της μελέτης του μαθητή υπάρχει δυνατότητας εφαρμογής του καινούριου γνωστικού αντικειμένου.

7^{ος} Άξονας : Στο ΕΥ υπάρχει σαφήνεια του σκοπού και των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων, τα οποία γίνονται φανερά στα εισαγωγικά στοιχεία κάθε διδακτικής

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση
Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας
του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη
μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

ενότητας. Αναφορικά με τα προσδοκώμενα αποτελέσματα αυτά χωρίζονται σε επίπεδο γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων.

2ο Ερευνητικό Ερώτημα: *Το εκπαιδευτικό υλικό έχει δημιουργηθεί σύμφωνα με τις αρχές τις Πολυμεσικής Μάθησης;*

8^{ος} Άξονας : Στο ΕΥ εφαρμόζονται οι αρχές της Γνωστικής Θεωρίας της Πολυμεσικής Μάθησης του Mayer. Κάθε διαφάνεια συνδυάζει κείμενο με εικόνες, ενισχύοντας την κατανόηση (Clark & Mayer, 2011), και περιλαμβάνει στοιχεία αφήγησης, εφαρμόζοντας την Αρχή της Τροπικότητας (Παπαιωάννου, Κουτρομάνος, Κωτσιδής & Αναστασιάσης, 2021). Η φιλική γλώσσα, η ηχητική παρουσίαση και το avatar σε κάθε ενότητα συμβάλλουν στην κατανόηση του περιεχομένου. Υπάρχουν δραστηριότητες με ανατροφοδότηση. Οι πληροφορίες για τις δραστηριότητες και τις εργασίες είναι σαφείς. Σίγουρα υστερεί στην αρχή της Σηματοδότησης αφού τα σημεία επισήμανσης δεν είναι αρκετά σε όλες τις διδακτικές ενότητες. Επιπλέον δεν υπάρχουν εισαγωγικές δραστηριότητες σε όλες τις ενότητες.

9^{ος} Άξονας : Ένα δυνατό σημείο που σημειώθηκε από όλους τους ειδικούς, είναι η χρήση της Γνωστικής Θεωρίας της Πολυμεσικής Μάθησης. Επιπλέον, η δημιουργία των βίντεο ενισχύει την μαθησιακή διδασκαλία και αυξάνει την αλληλεπίδραση του εκπαιδευόμενου με το εκπαιδευτικό υλικό. Αναφορικά με τη μορφοποίηση του ΕΥ οι ειδικοί επιβεβαίωσαν ότι η συνολική εικόνα του υλικού, δημιουργεί ένα φιλικό περιβάλλον μάθησης. Τέλος θετική χαρακτηρίζεται η ενίσχυση του γνωστικού αντικείμενου μέσω των εφαρμογών.

10^{ος} Άξονας : Οι ειδικοί της ΕξΑΕ πρότειναν κάποιες αλλαγές. Αυτό που κυριάρχησε ήταν εκείνο της ύπαρξης εισαγωγικών δραστηριοτήτων σε όλες τις διδακτικές ενότητες. Επιπλέον σημείωσαν ότι θα μπορούσαν να υπάρχουν περισσότερα ηχητικά στοιχεία στο θεωρητικό κομμάτι και αυτά να ελέγχονται με κουμπιά (έναρξη-διακοπή), ώστε να μπορεί ο εκπαιδευόμενος να τα χρησιμοποιεί όπως εκείνος θέλει. Σημαντικό για τους ειδικούς

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

φάνηκε και η έλλειψη οδηγιών για το πως λειτουργεί το φόρουμ, για την ορθή λειτουργία της επικοινωνίας εκπαιδευόμενων με τον εκπαιδευτή.

9.2 Περιορισμοί έρευνας

Η έρευνα αυτή είχε αρκετούς περιορισμούς, αφού το δείγμα της ήταν μικρό. Τα ερευνητικά ερωτήματα απευθύνονταν σε ειδικούς της ΕξΑΕ, γεγονός που είχε οριστεί από το ίδιο το μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών. Επιπλέον μέχρι πρότινος δεν υπήρχε πρόσβαση σε Δημοτικό Σχολείο. Ωστόσο, από την ανάλυση των δεδομένων μπορούν να εξαχθούν ορισμένα ερευνητικά συμπεράσματα.

9.3 Σύγκριση με προγενέστερες έρευνες

Η επιλογή του θέματος, δηλαδή ο Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης δεν έχει κάποια συγκεκριμένη έρευνα με την οποία θα μπορούσαμε να την συγκρίνουμε. Ωστόσο για τις ανάγκες αυτού του μεταπτυχιακού έχουν γίνει έρευνες για την διδασκαλία κινητικών δεξιοτήτων και ειδικότερα την εκμάθηση παραδοσιακών κρητικών χορών με ΕΥ σχεδιασμένο για την ΕξΑΕ. Τα αποτελέσματα της συγκεκριμένης έρευνας έδειξαν ότι το ΕΥ θεωρείται υποστηρικτικό και επεξηγηματικό. (Συντιχάκη Α, 2019)

Παράλληλα το ΕΥ κρίθηκε ισορροπημένο σχετικά με την εμφάνιση κειμένων, εικόνων και video και όπως αναφέρουν οι Σπανακά και Λιοναράκης (2017) αυτό οδηγεί στην σαφή αντίληψη βασικών εννοιών. Επιπλέον το ΕΥ φαίνεται, σύμφωνα με τους ειδικούς της ΕξΑΕ να είναι εύχρηστο, αφού τα κουμπιά που υπάρχουν είναι αναγνωρίσιμα και λειτουργικά και η πλοήγηση του είναι εύκολη. Στο ίδιο αποτέλεσμα καταλήγουν και στην έρευνα τους οι Σταυγιαννουδάκη και Καλογιαννάκη (2019). Δηλαδή μέσα από τα μετακείμενα και τα παρικείμενα ο εκπαιδευόμενος μπορεί να επεξεργαστεί τις πληροφορίες με κριτική σκέψη.

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

9.4 Συνεισφορά και προτάσεις για περαιτέρω έρευνα

Η εργασία συνεισφέρει αρχικά στην εκπαιδευτική διαδικασία, αφού δημιουργήθηκε ποιοτικό εκπαιδευτικό υλικό, συμβαδίζοντας με τις αρχές του σχεδιασμού για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Επιπλέον το υλικό αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως παρέμβαση στη σχολική ΕξΑΕ για μαθητές Ε' και ΣΤ' Δημοτικού. Ταυτόχρονα, η έρευνα παρέχει θεωρητική συνεισφορά με τη βιβλιογραφική επισκόπηση, καθώς αναδεικνύει ενδιαφέροντα και σύγχρονα θεματικά πεδία. Αναφορικά με τις προτάσεις για περαιτέρω έρευνα, οι ερευνητές μπορούν να χρησιμοποιήσουν το παρόν υλικό ως υποστηρικτικό υλικό για το μάθημα της Φυσικής Αγωγής. Επιπλέον το εκπαιδευτικό υλικό είναι ανοιχτό για αλλαγές, ώστε να μπορεί να εφαρμοστεί και σε ενήλικες. Τέλος, ελπίζουμε αυτή η διπλωματική εργασία να αποτελέσει πηγή έμπνευσης για τις επόμενες προσπάθειες που θα σχετίζονται με την κινησιολογία και τον χορό.

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

Βιβλιογραφία

- Butcher, I. (2018). *Student Evaluations, Neoliberal Managerialism, and Networks of Mistrust*. *Workplace*, 30, 234-25
- Davis, A. L. (2013). *Using instructional design principles to develop effective information literacy instruction The ADDIE model*. *College & Research Libraries News*, 74 (4), 205-207
- Duricek, M., Duricekova, M. (1986). *Rozvijanie pohybovej tvorivosti deti predskolskeho veku*. (Development of creative movement in preschool children). *Psychologia a Patopsychologia Dietata*. Czechoslovakia: 21 (6): 525-531.
- Gagne, R., Briggs, L. & Wager, W. (1992). *Principles of Instructional Design* (4th Ed.). Fort Worth, TX: HBJ College Publishers
- Garrison, D. R., & Baynton, M. (1987). *Beyond independence in distance education: The concept of control*. *The American Journal of Distance Education*, 1(3), 3-15.
- Gunawardena, C.N., & McIsaac, M.S. (2004). Distance education. In *D.H. Jonassen Handbook of Research for Educational Communications and Technology* (pp. 355-395). (2nd ed.), London: Lawrence Erlbaum Associates publishers
- Harvey, L. (2002a). *Evaluation for what? Teaching in Higher Education*, 7(3), 245-264. Retrieved on 24 July, 2019 from <http://www-tandfonline-com.proxy.eap.gr/toc/cthe20/7/3?nav=toCList>.
- Holmberg (1995) *Theory and practice of distance education*. New York, NY: Routledge.
- Holmberg B (2003) A theory of distance education based on empathy. *Handbook of distance education* 79-86
- Holmberg B (2003) *Distance education in essence* (2nd ed) Oldenburg Bibliotheks und Informationssystem der Universitat Oldenburg <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.541.6464&rep=rep1&type=pdf>
- Hursh, D. & Wall, A F (2011) *Repoliticizing higher education assessment within neoliberal globalization*. *Policy Futures in education* 9(5), 560-572

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

Kaufmann K, & Ellis B. (2007). *Preparing Pre-Service Generalist Teachers to Use Creative Movement in K-6 Journal of Dance Education*, 7(1), 7-13.

<https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/15290824.2007.10387327>

Laurillard D (2012) *Teaching as a design science. Building pedagogical patterns for learning and technology*. Routledge new York and London. E- book

Mayer R (2001) *Multimedia learning*. Cambridge, England Cambridge University Press

Mayer R & Moreno R (2005) *A Cognitive theory of multimedia learning: Implications for design principles*. Ανακτήθηκε στις 16/8/2021 από

https://www.researchgate.net/publication/248528255_A_Cognitive_Theory_of_Multimedia_Learning_Implications_for_Design_Principles

Mena M (1992) *New pedagogical approaches to improve production of materials in distance education. In international Journal of e-learning & distance education*, 7(3: 131-140). Ανακτήθηκε στις 11/8/2021 από

<http://www.ijede.ca/index.php/jde/article/view/510/673>

Minton, S. (2003). Assessment of high school students' creative thinking skills: A comparison of dance and non-dance classes. *Research in Dance Education*, 4(1), 31-49

Moore, M. G. & Kearsley, G. (1996). *Distance Education: A systems view*. Belmont, CA: Wadsworth Publishing Company

Peters, O. (1971). 'Theoretical aspects of correspondence instruction', in O. Mackenzie & E. I. Christensen (eds), *The changing world of correspondence study*. University Park, PA: Pennsylvania State University

Rashid, M. (2010). *Developing the strategy for quality assurance of open and distance learning in Pakistan: the higher education perspective*. In 3rd International Conference on Assessing Quality in Higher Education, 6 – 8 December 2010 (pp. 338-353). Lahore: Pakistan. Retrieved from

<http://www.icaqhe2010.org/Papers%20published%20in%203rd%20ICAQHE%202010/22Prof%20M%20Rashid.pdf>

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

- Shelton J (2001). 1971: U.K. Open University Opens its Doors. In Schugurensky, Daniel (Ed.), *History of Education: Selected Moments of the 20th Century*
- Shirley A, (1995) *Teaching and Learning on the World Wide Web*, Institute
- Siuta- Tokarska B (2021) SMEs during the COVID-19 Pandemic crisis. *The sources of problems, the effects of changes, applied tools and management strategies- the example of Poland* DOI: 10.3390/su131810185
- Wastiau, Patricia & Blamire, Roger & Kearney, Caroline & Quittre, Valerie & Gaer, Eva & Monseur, Christian. (2013). *The Use of ICT in Education: A survey of schools in Europe. European Journal of Education*. 48. 11-27. 10.2307/23357043. The Survey of Schools: ICT in education commissioned in 2011 by the European Commission took place between January 2011 and November 2012, with data collection in autumn 2011
- Wedemeyer C A (2013) *Visionary pioneer of distance education Online publication date May 2013* eBook ISBN: 9780203803738
- West, R, "Concepts of text in distance education", paper given at the 2nd symposium on *Distance Education for Language Teachers*, University of Manchester 22-24 May 1996, subsequently published in the Proceedings, pp. 62-72, edited by Motteram, G, Walsh G., and West R, School of Education, University of Manchester, Manchester, 1996
- Wu, J. Hayashi, A., Chen, C., Ryan, T., & (2020). *The role of social presence and moderating role of computer self efficacy in predicting the continuance usage of e-learning systems*. *Journal of Information Systems Education*, 15(2), 5.
- Zimmerman (2002) Achieving self-regulation. *The trial and triumph of adolescence*. In F Parajes & T Urdan (Eds), *Academic motivation of adolescents (Vol. 2 pp 1-27)*. Greenwich, CT Information Age.

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

Ελληνόγλωσση

Αναστασιάδης Π (2014) *Η Σχολική εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση στην εποχή του κορωνοϊού COVID-19: το παράδειγμα της Ελλάδας και η πρόκληση της μετάβασης στο «Ανοιχτό Σχολείο της διερευνητικής, της συνεργατικής δημιουργικότητας και της κοινωνικής αλληλεγγύης»*

Αναστασιάδης, Π. (2014). *ΤΠΕ και Συνεργατική Δημιουργικότητα στο Σύγχρονο Σχολείο*. Πρακτικά 9ου Πανελληνίου Συνεδρίου ΤΠΕ στην Εκπαίδευση με διεθνή Συμμετοχή.

Αναστασιάδης Π. (2017). «*ΟΔΥΣΣΕΑΣ 2000 - 2015*»: Σχολική Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση με την χρήση των ΤΠΕ στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Μια αποτίμηση της ερευνητικής συνεισφοράς. Στο Α. Λιοναράκης (Επιμ.), 9ο Διεθνές Συνέδριο για την Ανοικτή και ΕξΑΕ. Ο Σχεδιασμός της Μάθησης, (σσ. 88-128). Αθήνα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο Ανακτήθηκε στις 10/2/ 2018, Από

<https://eproceedings.epublishing.ekt.gr/index.php/openedu/article/view/503/489>

Αναστασιάδης Π & Καρβούνης Λ (2010) *Απόψεις των μεταπτυχιακών φοιτητών της θεματικής ενότητας ΕΚΠ 65 «Ανοικτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση» για το ρόλο και την αποστολή του καθηγητή συμβούλου στο ΕΑΠ Ανοικτή εκπαίδευση: το περιοδικό για την ανοικτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση και την εκπαιδευτική τεχνολογία* 6 (1,2) 79-91 Ανακτήθηκε στις 5 Ιουνίου 2019 από DOI: <http://dx.doi.org/10.12681/jode.975>

Αποστολίδη, Κ & Σπανακά, Α. (2013). *Η διασφάλιση της ποιότητας στην ανοικτή και εξ αποστάσεως ανώτατη εκπαίδευση: Μία διεθνής καταγραφή*. Διεθνές Συνέδριο για την Ανοικτή & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση, 7(3Α). Ανακτήθηκε στις 5 Ιουνίου, 2019 από DOI: <http://dx.doi.org/10.12681/icodl.651>

Γκικόσος, Μαυροειδής, & Κουτσούμπα (2008). *Η έρευνα στην από απόσταση εκπαίδευση: ανασκόπηση και προοπτικές*. *Ανοικτή Εκπαίδευση: το περιοδικό για την Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση και την Εκπαιδευτική Τεχνολογία*, 4, 49-60.

Ευμορφοπούλου, Ε., & Λιοναράκης, Α. (2015). *Ο ρόλος του εκπαιδευτικού στη σχολική εξ αποστάσεως εκπαίδευση σε μεικτά και πολυμορφικά μοντέλα*. Διεθνές Συνέδριο για την Ανοικτή & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση, 8(2Α). doi:10.12681/icodl.37

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

Ζαχάρης Κ Β (2021) *Μοντέλο σχεδιασμού επιμορφωτικών προγραμμάτων ΕξΑΕ Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο 11ο συνέδριο για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση Εμπειρίες, προκλήσεις, προοπτικές* (επιμ Α Λιοναράκη) 26-28 Νοεμβρίου 2021 DOI: <https://doi.org/10.12681/icodl.3451>

Θεοδωράκου,Κ. (2000). *Δημιουργική γυμναστική*. Αθήνα: Κ. Θεοδωράκου

Ιωακειμίδου, Β., & Λιοναράκης, Α. (2017). *Η διασφάλιση και διαρκής βελτίωση της ποιότητας στην εξ αποστάσεως πανεπιστημιακή εκπαίδευση. Τάσεις και προσανατολισμοί. Ανοικτή Εκπαίδευση: το περιοδικό για την Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση και την Εκπαιδευτική Τεχνολογία*, 13(2), 124-139. Ανακτήθηκε στις 20 Ιουνίου, 2019 από doi:<http://dx.doi.org/10.12681/jode.1554>

Κανονάκη Μ Ο (2015) *Το οπτικοακουστικό υλικό και η δυναμική του στο Εκπαιδευτικό Υλικό της Εξ Αποστάσεως Διδασκαλίας* DOI: <https://doi.org/10.12681/icodl.52>

Καρατζιά-Σταυλιώτη, Ε. & Βάθη, Π. (2016). *Καλλιέργεια και αξιολόγηση της δημιουργικότητας στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση: αποτελεί προτεραιότητα των πανεπιστημίων μας;* Στο: Κ. Φασούλης, Γ. Ρουσσάκης, Α. Σαμαρά, Ε. Φυριπτής & Γ. Πασιάς (Επιμ.), *Ανιχνεύοντας το Εκπαιδευτικό Τοπίο: Τιμητικός τόμος για τον καθηγητή Δημήτρη Μ. Ματθαίου* (σελ. 424-438). Αθήνα: Παπαζήση.

Καρβούνης Α. & Αναστασιάδης Π. (2019). *The Importance of "Teaching Presence" and the New Role of the Teacher in Contemporary Learning Environments Focusing on Pedagogical Exploitation of Interactive Videoconferencing*, *Ανοικτή Εκπαίδευση: το περιοδικό για την Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση και την Εκπαιδευτική Τεχνολογία*, 15 (1), 202-211 doi: 10.12681/jode.18961

Κωνσταντοπούλου, Φ., Αντωνίου, Π., Αποστολάκης, Ε. & Λιοναράκης, Α. (2013). *Η υποστήριξη, μέσω της επικοινωνίας, των σπουδαστών στην ΑεξΑΕ από τον καθηγητή σύμβουλο*. Διεθνές Συνέδριο για την ανοικτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση, 7 (3Α), 51-64. <https://doi.org/10.12681/icodl.607>

Λιοναράκης Α . «Για ποια εξ αποστάσεως εκπαίδευση μιλάμε» ; εισήγηση στο 1ο Πανελλήνιο Συνέδριο για την ανοικτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου 25-27 Μαΐου, Πάτρα, 2001

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

Λιοναράκης & Λυκουργιώτης Α (1998) Ανοικτή και παραδοσιακή εκπαίδευση. Στο Βεργίδης Δ Λιοναράκης Α, Λυκουργιώτης Α, Μαρκάκης Β & Ματραλής Χ (Επ) *Ανοικτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση – Θεσμοί και λειτουργίες* Τομ. Α' Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο

Μακροδήμος, Ν., (2016). *Σχολική ΕξΑΕ: Υλοποίηση ενός μοντέλου Ανεστραμμένης Τάξης στο Δημοτικό Σχολείο*. Διπλωματική εργασία, ΕΑΠ

Μανούσου Ε (2004) *Εφαρμογές εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στην Πρωτοβάθμια εκπαίδευση* Στο Π Αναστασιάδης Δια βίου και εξ αποστάσεως εκπαίδευση στην κοινωνία της πληροφορίας Πρακτικά 1ης Πανελληνίας διημερίδας με διεθνή συμμετοχή Ρέθυμνο

Μελίστα Α., Χίλλ Μ., «*Διδασκαλία γλωσσικών δεξιοτήτων , το κείμενο: από το έντυπο υλικό της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στην οθόνη του υπολογιστή*», στα πρακτικά του

Μουζακιώτου, Σ., & Κανονάκη, Ο. (2015). *Το οπτικοακουστικό υλικό και η δυναμική του στο Εκπαιδευτικό Υλικό της Εξ Αποστάσεως Διδασκαλίας*. Διεθνές Συνέδριο για την Ανοικτή & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση, 8(3Α). <https://doi.org/10.12681/icodl.52>

Πανελληνίου Συνεδρίου με διεθνή συμμετοχή «Νέες Τεχνολογίες στην Εκπαίδευση και στην Εκπαίδευση από Απόσταση», Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Κρήτης, Ρέθυμνο, 8-10 Ιουνίου 2001

Παπαϊωάννου, Π. Ε., Κουτρομάνος, Γ., Κωτσίδης, Κ., & Αναστασιάδης, Π. (2022). *Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της εξΑΕ για το μάθημα «Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία» της Γ' Λυκείου*. Διεθνές Συνέδριο για την Ανοικτή & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση, 11(4Α), 82- 97. <https://doi.org/10.12681/icodl.3458>

Μαρτσούκου, Α., & Παπαδημητρίου, Σ. (2019). *Συγκριτική αποτίμηση της ποιότητας της μάθησης και της επικοινωνίας στο πλαίσιο των δια ζώσης και των ηλεκτρονικών Ομαδικών Συμβουλευτικών Συναντήσεων: Απόψεις των φοιτητών των μεταπτυχιακών προγραμμάτων Επιστήμες της Αγωγής και Εκπαίδευση Ενηλίκων του ΕΑΠ*. Διεθνές Συνέδριο Ανοικτής & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης, 10 (1Α), 45-61. <https://doi.org/10.12681/icodl.2292>

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

Μουζάκης, Χ. (2006). Μουζάκης, Χ. (2006). Εκπαίδευση ενηλίκων. *Η εκπαίδευση ενηλίκων στην Ελλάδα*. Ινστιτούτο Διαρκούς Εκπαίδευσης Ενηλίκων. Υπουργείο Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων. Αθήνα: Υπουργείο Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων Ινστιτούτο Διαρκούς Εκπαίδευσης Ενηλίκων. Ανακτήθηκε από: <http://hdl.handle.net/10795/790>

Μπουρνέλη, Ν. (2002). *Κινητική Δημιουργικότητα*. Αθήνα: Συγγραφέας.

Νικηφόρος Σ (2020) *Εφαρμογές γλωσσικής τεχνολογίας στα ελληνικά για την αναγνώριση προτύπων μάθησης και συμπεριφοράς στις δννητικές κοινότητες μάθησης: σχολικός εκφοβισμός και αυτοκτονικός ιδεασμός* DOI 10.12681/eadd/47655

Ιόνιο Πανεπιστήμιο. Σχολή Επιστήμης της Πληροφορίας και Πληροφορικής. Τμήμα Πληροφορικής

Σταυγιαννουδάκης, Σ., & Καλογιαννάκης, Μ. (2019). *Σχολική εξ αποστάσεως εκπαίδευση: μελέτη περίπτωσης με το σχεδιασμό, την ανάπτυξη και αρχική αποτίμηση του εκπαιδευτικού υλικού για τη διδασκαλία της ενότητας της κινηματικής στη Φυσική της Α' Λυκείου*. Διεθνές Συνέδριο για την Ανοικτή & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση, 10(2Α), 44-57.

<https://doi.org/10.12681/icodl.2178>

Συντιχάκη, Α. (2019) *Διδασκαλία Ελληνικού Παραδοσιακού Χορού με τη Μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε Αρχάριους Ενήλικες*.

https://edivea.a2hosted.com/repo/sites/default/files/webform/ypoboli_diplomatikis_ergasias/38/syntichaki.pdf

Τζωτζου Μ Δ (2012) *Η Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση (ΑΕΞΑΕ) ως ένα εναλλακτικό και ευέλικτο σύστημα εκπαίδευσης* online at: [https://www.eduportal.gr/2012-10-03-19-04-36/]

Τρούλη Κ (2022).Αναπτύσσοντας την κινητική δημιουργικότητα με τη χρήση πολυμεσικών εφαρμογών στην εκπαιδευτική διαδικασία. Στο Αναστασιάδης Π, Κωτσίδης Κ. (Επιμ.), *ΤΠΕ, Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση και Δημιουργικότητα στο Σχολείο του 21ου Αιώνα*, Φεβρουάριος 2022 (σσ 681-705)

Χουλιάρη Ξ, Λιοναράκης Α, Σπανακά Α (2016) *Η έννοια της πολυμορφικότητας στο εξΑΕ διδακτικό υλικό: θεώρηση, σχεδιασμός, ζητήματα εφαρμογής*

*Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση
Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας
του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη
μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»*

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

Παράρτημα Α: «Ερωτηματολόγιο»

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Επιστήμες της Αγωγής - Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση με την χρήση των ΤΠΕ (e-Learning)».

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΡΟΗΓΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΣΤΗ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ ΚΑΙ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

«Σχεδιασμός, Υλοποίηση και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης, για εκμάθηση της κινησιολογίας στα πλαίσια του χορού , για μαθητές της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.»

Επιβλέπουσα: Τρούλη Καλλιόπη

Υπεύθυνος Έρευνας: «Στυλιανή Ανδριανάκη»

Οδηγίες

Το παρόν ερωτηματολόγιο αποτελεί μια προσπάθεια διερεύνησης των απόψεών σας σχετικά με το Εκπαιδευτικό Υλικό (Ε.Υ.) που μελετήσατε.

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση
Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας
του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη
μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

Ο σκοπός του ερωτηματολογίου είναι διττός. Αφενός διερευνάται εάν το υλικό διέπεται από τις αρχές και τη μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και αφετέρου αν το εκπαιδευτικό υλικό έχει δημιουργηθεί σύμφωνα με τις αρχές της Πολυμεσικής Μάθησης. Προκειμένου να διασφαλιστεί η αξιοπιστία και η εγκυρότητα των συμπερασμάτων που θα προκύψουν από την παρούσα έρευνα, είναι αναγκαία η αντικειμενική προσέγγιση των ερωτήσεων.

Κατά την επεξεργασία των δεδομένων του ερωτηματολογίου, το οποίο προορίζεται αποκλειστικά για ερευνητική χρήση, θα είναι σεβαστό το απόρρητο των απαντήσεών σας. Τα αποτελέσματα της έρευνας θα σας κοινοποιηθούν αμέσως μετά το τέλος της στατιστικής επεξεργασίας.

Ο Υπεύθυνος Έρευνας: «Ονοματεπώνυμο Φοιτητή / Φοιτήτριας»

Υπογραφή

Δημογραφικά στοιχεία

(Ζητείται η συμπλήρωση δημογραφικών στοιχείων)

1. Φύλλο (Κυκλώστε)	Άντρας	Γυναίκα		
2. Ηλικία (Κυκλώστε)	22-30	31-40	41-50	>51
3. Χρόνια Προϋπηρεσίας (Κυκλώστε)	0-4	5-10	11-20	>20

4. Είστε εξοικειωμένοι με τις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ).

☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

☐

1

2

3

4

5

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ

5. Χρησιμοποιείτε τις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ) στην εκπαιδευτική πράξη.

☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

☐

1

2

3

4

5

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση
Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας
του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη
μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

6. Είστε εξοικειωμένοι με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (ΕΞΑΕ) με τη χρήση των ΤΠΕ.

1

2

3

4

5

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ

7. Είστε εξοικειωμένοι με τη μελέτη του εκπαιδευτικού υλικού το οποίο έχει σχεδιαστεί με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (ΕΞΑΕ).

1

2

3

4

5

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ

1^ο Ερευνητικό Ερώτημα: Το εκπαιδευτικό υλικό διέπεται από τις αρχές και τη μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης;

A. Επιστημονική συνοχή / Τεκμηρίωση του Ε.Υ.

A.1. Στο Ε.Υ. γίνεται παράθεση πληροφοριών / απόψεων με την σχετική βιβλιογραφική τεκμηρίωση.

1

2

3

4

5

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ

Παρατηρήσεις / Σχόλια

A.2. Στο Ε.Υ. γίνεται αναφορά σε διαφορετικές πηγές πληροφοριών (Βιβλία, επιστημονικά περιοδικά, επιστημονικά συνέδρια κλπ).

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση
Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας
του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη
μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

1

2

3

4

5

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ

Παρατηρήσεις / Σχόλια

A.3. Στο Ε.Υ. γίνεται συγκριτική ανάλυση των πληροφοριών / απόψεων.

1

2

3

4

5

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ

Παρατηρήσεις / Σχόλια

A.4. Το Ε.Υ. είναι εμπλουτισμένο με την ερμηνεία / κριτική συζήτηση των πληροφοριών.

1

2

3

4

5

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ

Παρατηρήσεις / Σχόλια

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση
Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας
του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη
μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

A.5. Το Ε.Υ. παρέχει τη δυνατότητα στον εκπαιδευόμενο για περαιτέρω μελέτη σε διαφορετικές πηγές.

1

5

2

3

4

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ
Παρατηρήσεις / Σχόλια

B. Το Ε.Υ. συμβάλει στην απλή και κατανοητή παρουσίαση του Γνωστικού Αντικειμένου

B.1. Το ύφος γραφής του Ε.Υ. είναι φιλικό για τον αναγνώστη.

1

5

2

3

4

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ
Παρατηρήσεις / Σχόλια

B.2. Στο Ε.Υ. γίνεται χρήση προσωπικών και κτητικών αντωνυμιών.

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση
Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας
του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη
μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

1

2

3

4

5

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ

Παρατηρήσεις / Σχόλια

B.3. Στο Ε.Υ. γίνεται κατά το δυνατόν χρήση της καθομιλούμενης γλώσσας.

1

2

3

4

5

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ

Παρατηρήσεις / Σχόλια

B.4. Η γραφή του Ε.Υ. είναι ευανάγνωστη.

1

2

3

4

5

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ

Παρατηρήσεις / Σχόλια

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση
Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας
του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη
μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

B.5. Η πυκνότητα των πληροφοριών του Ε.Υ. είναι ικανοποιητική.

1

2

3

4

5

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ

Παρατηρήσεις / Σχόλια

B.6. Το Ε.Υ. παρουσιάζεται τμηματικά στο μέγεθος της οθόνης.

1

2

3

4

5

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ

Παρατηρήσεις / Σχόλια

B.7. Το Ε.Υ. περιέχει μόνο κείμενο.

1

2

3

4

5

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ

Παρατηρήσεις / Σχόλια

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση
Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας
του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη
μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

B.8. Το Ε.Υ περιέχει κείμενο και εικόνες.

1

2

3

4

5

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ
Παρατηρήσεις / Σχόλια

B.9. Το Ε.Υ περιέχει κείμενο, εικόνες και video.

1

2

3

4

5

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ
Παρατηρήσεις / Σχόλια

B.10. Οι χρωματικές συνθέσεις του Ε.Υ. συμβάλλουν στην άνετη
αλληλεπίδραση.

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση
Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας
του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη
μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

Γ.3. Η πλοήγηση στο Ε.Υ. είναι εύκολη.

1

2

3

4

5

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ

Παρατηρήσεις / Σχόλια

Γ.4. Οι υπερσύνδεσμοι του Ε.Υ. οδηγούν στο αναμενόμενο περιεχόμενο.

1

2

3

4

5

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ

Παρατηρήσεις / Σχόλια

Δ. Το Ε.Υ. υποστηρίζει - καθοδηγεί τον εκπαιδευόμενο στη μελέτη του

Δ.1. Παρέχονται συμβουλές για το πώς να μελετηθεί το εκπαιδευτικό υλικό.

Ε.1. Το Ε.Υ. εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να εκφράσει τις δικές απόψεις (κρίσεις) πάνω σε σημαντικά ζητήματα.

1

2

3

4

5

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ
Παρατηρήσεις / Σχόλια

Ε.2. Το Ε.Υ. εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να διατυπώνει τις δικές του ερωτήσεις πάνω σε σημαντικά ζητήματα.

1

2

3

4

5

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ
Παρατηρήσεις / Σχόλια

Ε.3. Το Ε.Υ. εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να εμπλακεί συναισθηματικά με βάση τα προσωπικά του ενδιαφέροντα.

1

2

3

4

5

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ
Παρατηρήσεις / Σχόλια

E.4. Το Ε.Υ. εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να ανταλλάξει απόψεις με τους άλλους εκπαιδευόμενους.

1

2

3

4

5

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ

Παρατηρήσεις / Σχόλια

E.5. Το Ε.Υ. εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να θεωρήσει τον εαυτό του ως μέλος μιας κοινωνικής ομάδας που έχει συγκεκριμένες ανάγκες και προσδοκίες.

1

2

3

4

5

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ

Παρατηρήσεις / Σχόλια

E.6. Το Ε.Υ. εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να ενσωματώσει / εμπλουτίσει τις απόψεις του σε αυτό.

1

2

3

4

5

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ

Παρατηρήσεις / Σχόλια

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση
Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας
του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη
μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

Στ. Το Ε.Υ. παρέχει δυνατότητα Αναστοχασμού - Αυτοαξιολόγησης στον εκπαιδευόμενο

Στ.1. Το Ε.Υ. εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν την αυτοαξιολόγηση του εκπαιδευόμενου.

☐	☐	☐	☐
☐			
1	2	3	4

5

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ
Παρατηρήσεις / Σχόλια

Στ.2. Το Ε.Υ. εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν την ανάπτυξη της αυτόνομης κριτικής σκέψης του εκπαιδευόμενου.

☐	☐	☐	☐
☐			
1	2	3	4

5

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ
Παρατηρήσεις / Σχόλια

Στ.3. Το Ε.Υ. εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν την ανάπτυξη διάυλων επικοινωνίας με στόχο την ανατροφοδότηση του εκπαιδευόμενου.

☐	☐	☐	☐
☐			

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση
Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας
του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη
μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

Ζ. Σκοπός / Προσδοκώμενα Αποτελέσματα

Z.1. Στο Ε.Υ. διατυπώνεται σαφώς ο σκοπός της κάθε διδακτικής ενότητας.

1

2

3

4

5

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ

Παρατηρήσεις / Σχόλια

Z.2. Στο Ε.Υ. διατυπώνονται σαφώς τα προσδοκώμενα αποτελέσματα σε κάθε διδακτική ενότητα.

1

2

3

4

5

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ

Παρατηρήσεις / Σχόλια

Z.3. Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα παρακινούν τον εκπαιδευόμενο σε επίπεδο γνώσεων.

1

2

3

4

5

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ

Παρατηρήσεις / Σχόλια

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση
Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας
του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη
μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

Z.4. Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα παρακινούν τον εκπαιδευόμενο σε επίπεδο δεξιοτήτων.

1

2

3

4

5

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ

Παρατηρήσεις / Σχόλια

Z.5. Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα παρακινούν τον εκπαιδευόμενο σε επίπεδο στάσεων.

1

2

3

4

5

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ

Παρατηρήσεις / Σχόλια

Z.6. Ο εκπαιδευόμενος ελέγχει την πρόοδό του με βάση τα προσδοκώμενα αποτελέσματα.

1

2

3

4

5

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ

Παρατηρήσεις / Σχόλια

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση
Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας
του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη
μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

2^ο Ερευνητικό Ερώτημα: Το εκπαιδευτικό υλικό έχει δημιουργηθεί σύμφωνα με τις αρχές της Πολυμεσικής Μάθησης;

(Για να θυμηθείτε τις αρχές της Πολυμεσικής Μάθησης δείτε εδώ:

<https://www.edivea.org/mayer.html>)

A.1. Στο Ε.Υ. υπάρχει συνδυασμός κείμενου και εικόνας για την παρουσίαση του γνωστικού αντικείμενου. (Πολυμεσική Αρχή)

1

2

3

4

5

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ

Παρατηρήσεις / Σχόλια

A.2. Στο Ε.Υ. η χρήση των εικόνων σας βοηθάει να κατανοήσετε το γνωστικό αντικείμενο. (Πολυμεσική Αρχή)

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση
Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας
του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη
μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

1

2

3

4

5

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ

Παρατηρήσεις / Σχόλια

A.6. Στο Ε.Υ. γίνεται χρήση δεύτερου προσώπου. ([Αρχή της Προσωποποίησης](#))

1

2

3

4

5

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ

Παρατηρήσεις / Σχόλια

A.7. Στο Ε.Υ. γίνεται ηχητική παρουσίαση του γνωστικού αντικείμενου. ([Αρχή της Προσωποποίησης](#))

1

2

3

4

5

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ

Παρατηρήσεις / Σχόλια

A.8. Στο Ε.Υ. το ύφος της ηχητικής παρουσίασης είναι φιλικό για τον εκπαιδευόμενο. [\(Αρχή της Φωνής\)](#)

☐	☐	☐	☐
☐			
1	2	3	4
5			

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ
Παρατηρήσεις / Σχόλια

A.9. Στο Ε.Υ. εμφανίζεται ένας φιλικός χαρακτήρας (avatar) που ενισχύει τη διαδικασία μάθησης των εκπαιδευόμενων. [\(Αρχή της Εικόνας\)](#)

☐	☐	☐	☐
☐			
1	2	3	4
5			

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ
Παρατηρήσεις / Σχόλια

A.10. Στο Ε.Υ. η παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου γίνεται τμηματικά. [\(Αρχή της Κατάτμησης\)](#)

☐	☐	☐	☐
☐			
1	2	3	4
5			

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ
Παρατηρήσεις / Σχόλια

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση
Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας
του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη
μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

A.11. Στο Ε.Υ. υπάρχουν διαδραστικές δραστηριότητες που παρέχουν ανατροφοδότηση στους εκπαιδευόμενους. [\(Αρχή της Προσωποποίησης\)](#)

☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

1

2

3

4

5

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ

Παρατηρήσεις / Σχόλια

A.12. Στο Ε.Υ. υπάρχουν μακροσκελή κείμενα για την παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου. [\(Αρχή της Κατάτμησης\)](#)

☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

1

2

3

4

5

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ

Παρατηρήσεις / Σχόλια

A.13. Το Ε.Υ. παρέχει σαφείς οδηγίες στους εκπαιδευόμενους για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων και εργασιών. [\(Αρχή της Σηματοδότησης\)](#)

☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

1

2

3

4

5

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ

Παρατηρήσεις / Σχόλια

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση
Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας
του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη
μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

A.14. Στο Ε.Υ. υπάρχουν στοιχεία επισήμανσης (έντονη γραφή, υπογράμμιση, χρωματισμός κ.ά.). [\(Αρχή της Σηματοδότησης\)](#)

☐	☐	☐	☐
1	2	3	4

5

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ
Παρατηρήσεις / Σχόλια

A.15. Στο Ε.Υ. υπάρχουν εισαγωγικές δραστηριότητες που βοηθούν στη μελέτη του γνωστικού αντικειμένου. [\(Αρχή της Προπαίδευσης\)](#)

☐	☐	☐	☐
1	2	3	4

5

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ
Παρατηρήσεις / Σχόλια

Γενικές Επισημάνσεις

1. Ποια πιστεύετε ότι είναι τα τρία πιο δυνατά στοιχεία του εκπαιδευτικού υλικού;

Στυλιανή Ανδριανάκη, «Σχεδιασμός και Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Υλικού, για την εκμάθηση της κινησιολογίας του χορού Σάλσα, για μαθητές της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.»

2. Γράψτε έως τρεις αλλαγές που προτείνετε προκειμένου να βελτιωθεί το εκπαιδευτικό υλικό.

Ευχαριστούμε για τη συνεργασία σας